

VENTSPILS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2020.-2026. GADAM

VIDES PĀRSKATS

Izstrādāts stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros

SATURS

Ievads	4
1. Attīstības programmas galvenie mērķi un īss satura izklāsts, saistība ar citiem plānošanas dokumentiem.....	5
1.1. Attīstības programmas galvenie mērķi	5
1.2. Attīstības programmas īss satura izklāsts un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	6
2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti	8
2.1. Vides pārskata sagatavošanas procedūra	8
2.2. Iesaistītās institūcijas.....	8
2.1. Sabiedrības līdzdalība un rezultāti.....	9
3. Teritorijas, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var ietekmēt, esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas	10
3.1. Teritorijas īss raksturojums	10
3.2. Gaisa kvalitāte un troksnis	11
3.3. Virszemes un pazemes ūdeņi	17
3.4. Ūdenssaimniecību raksturojums un ietekme.....	25
3.5. Riska teritorijas un objekti	40
3.6. Atkritumu apsaimniekošana	47
3.7. Dabas teritorijas un objekti, bioloģiskā daudzveidība	50
3.8. Mežsaimniecības un lauksaimniecības teritorijas	62
3.9. Kultūrvēsturiskais mantojums un tūrisms	65
3.10. Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	68
4. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas	69
5. Attīstības programmas un tās iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums.....	71
5.1. Attīstības programma un tajā iekļautie risinājumi un alternatīvas.....	71
5.2. Attīstības programmas ieviešanas būtiskās ietekmes uz vidi vērtējums.....	72
6. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi	76
6.1. Starptautiskie vides aizsardzības dokumenti:.....	76
6.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi.....	77
7. Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi.....	80
8. Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums	83
9. Iespējamie kompensēšanas pasākumi	85
10. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums	85
11. Paredzētie pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai	85
Kopsavilkums	87
Pielikumi.....	87

SAĪSINĀJUMI

A - vidējais automašīnu skaits diennaktī

ABR – asfaltbetona rūpnīca

BSP₅ - bioloģiskais skābekļa patēriņš

CE>2000 - cilvēku ekvivalents lielāks par 2000

CO - oglekļa oksīds

CO₂ - oglekļa dioksīds

CSA - cietie sadzīves atkritumi

D - dienvidi

DA - dienvidaustrumi

DML - dabas liegums

DP - dabas parks

DPM - dabas piemineklis

DR - dienvidrietumi

DUS - degvielas uzpildes stacija

GOS - gaistošie organiskie savienojumi

ha - hektāri

HES - hidroelektrostacija

K% - kravas transports procentos

km - kilometri

km² - kvadrātkilometri

KT - kravas transports

ĶSP - ķīmiskais skābekļa patēriņš

l/s - litri sekundē

LAS - Latvijas augstumu sistēma

LR - Latvijas Republika

LVĢMC - Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

m - metri

MK - Ministru kabinets

n.d. - nav datu

NAI - notekūdeņu attīrīšanas iekārtas

Natura 2000 - Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīkls

Nkop - kopējais slāpeklis

N-NH₄ - amonija slāpeklis

N-NO₂ - nitrītu slāpeklis

N-NO₃ - nitrātu slāpeklis

NO_x - slāpekļa oksīdi

Nr. - numurs

PII – pirmskolas izglītības iestāde

Pkop - kopējais fosfors

PM_{2,5}[ii], PM₁₀[i] - cietās daļiņas

P-PO₄ - fosfāti

PSIA - pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību

PU - pašvaldības uzņēmums

SIA - sabiedrība ar ierobežotu atbildību

SIVN - stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

SO₂ - sēra dioksīds

t. sk. - tai skaitā

t/gadā - tonnas gadā

Tel. - telefona numurs

tūkst. m³ - tūkstotis kubikmetru

u. c. - un citi

ŪO - ūdensobjekts

VARAM - Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrija

VAS - valsts akciju sabiedrība

vid. auto/dnn. - vidējais automašīnu skaits diennaktī

VSIA - valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību

ZA - ziemeļaustrumi

% - procenti

IEVADS

Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk tekstā – SIVN) veikts Ventspils novada attīstības programmas 2020. — 2026. gadam 1. projekta redakcijai (turpmāk tekstā – Attīstības programma) Ventspils novada administratīvai teritorijai.

SIVN veikts saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.), Ministru Kabineta noteikumiem Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (23.03.2004.) un Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu Nr. 4-02/12 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu" (12.03.2019.).

Attīstības programmai SIVN veikts tās projekta redakcijas sagatavošanas laikā līdz tās nodošanai sabiedriskajai apspriešanai. SIVN ietvaros Vides pārskata projekts sagatavots kā Attīstības programmas atsevišķa daļa.

Pamatojoties uz Ventspils novada pašvaldības 2018. gada 29. novembra sēdes lēmumu Nr. 35 "Par Ventspils novada attīstības programmas 2020. - 2026. gadam izstrādes uzsākšanu" (protokols Nr. 35, 5.§) un Darba uzdevumu, tika uzsākta Attīstības programmas izstrāde.

Attīstības programma ir pašvaldības vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums vietējās pašvaldības attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai. Tā kalpos kā vadlīnijas novada attīstības politikas veidošanai, dažādu pašvaldības institūciju darbības plānu izstrādei, pašvaldības budžeta veidošanai un investīciju piesaistei.

Vides pārskata projekts sagatavots balstoties uz Ventspils novada pašreizējās situācijas raksturojumu un pašvaldības vidēja termiņa attīstības redzējumu – vidēja termiņa prioritātēm, rīcības virzieniem, uzdevumiem un rīcībām. Vides pārskata projektā tiek identificēta, aprakstīta un izvērtēta Attīstības programmas projekta redakcijas īstenošanas iespējamā nozīmīgākā ietekme uz vidi.

1. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS GALVENIE MĒRĶI UN ĪSS SATURA IZKLĀSTS, SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS GALVENIE MĒRĶI

Attīstības programmas izstrādes mērķis ir izstrādāt Ventspils novada attīstības programmu 2020. – 2026. gadam nosakot rīcību kopumu pašvaldības ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai.

Ventspils novada pašvaldības Attīstības programmā tiek noteiktas rīcības, lai pašvaldība sasniegtu novada ilgtermiņa prioritātes, ņemot vērā Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, līdz šim spēkā esošās Attīstības programmas izvērtējumu, kā arī nacionālos, reģionālos un kaimiņu pašvaldību plānošanas dokumentus.

Attīstības programma nostiprina pašvaldības domes rīcību, lai tiktu sekmēta novada mērķtiecīga plānošana, pārdomāta un sabalansēta attīstība, uzlabota gan iedzīvotāju dzīves kvalitāte, gan saimnieciskās darbības vide.

Lai sasniegtu Attīstības programmas izstrādes mērķi un racionāli izvērtētu Ventspils novada attīstības perspektīvu, dokumenta izstrādē izmantotas sekojošas metodes:¹

- ◇ saistīto nacionālā līmeņa, plānošanas reģiona un blakus esošo pašvaldību – Ventspils pilsēta, Dundagas, Talsu, Kuldīgas, Alsungas, Pāvilostas novadi - vidēja termiņa plānošanas dokumentu izvērtēšana;
- ◇ pašvaldības plānošanas dokumentu (Ilgtermiņīgas attīstības stratēģija, Teritorijas plānojums) izvērtēšana;
- ◇ iedzīvotāju aptaujas organizēšana, rezultātu apkopošana un analīze (rezultāti iekļauti pašreizējās situācijas raksturojumā, 452 respondenti jeb 4,29% no novada kopējā iedzīvotāju skaita virs 15 gadiem), noskaidrots sabiedrības redzējums par novada attīstību nākotnē, un novērtēts novadā pieejamo pakalpojumu un infrastruktūras pieejamība un kvalitāte;
- ◇ uzņēmēju aptaujas organizēšana, tās rezultātu apkopošana un analīze (rezultāti iekļauti pašreizējās situācijas raksturojumā, 47 respondenti), noskaidrotas Ventspils novada uzņēmēju domas par uzņēmējdarbības vidi novadā un iespējamiem uzlabojumiem;
- ◇ statistikas datu un ikgadējo pašvaldības publisko pārskatu apkopošana un analīze (galvenokārt izmantoti pieejamie dati par pēdējiem 3-7 gadiem);
- ◇ tematiskās darba grupas (sabiedrība, dzīves vide un infrastruktūra, pārvaldība, ekonomika) piedaloties dažādu nozaru speciālistiem, viedokļu līderiem un citiem interesentiem, kurās tika veikta jomu/nozaru esošais novērtējums un sniegti priekšlikumi to attīstībai jeb uzlabojumiem;
- ◇ darbs vadības darba grupā, kurā sanāksmju laikā veikta redakcijas izvērtēšana, attīstības virzienu, prioritāšu, plānoto rīcību un investīciju projektu izstrāde;
- ◇ nozaru speciālistu un pašvaldības vadības iesaiste dokumenta izstrādes procesā.

¹Ventspils novada attīstības programma 2019. – 2026.g., Stratēģiskā daļa, 1. redakcija.

1.2. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSS SATURA IZKLĀSTS UN SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Attīstības programmas sastāvā ietilpst:

- ◇ Pašreizējās situācijas raksturojums;
- ◇ Stratēģiskā daļa;
- ◇ Rīcības plāns;
- ◇ Investīciju plāns;
- ◇ Īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība;
- ◇ Pārskats par attīstības programmas izstrādes procesu un sabiedrības līdzdalības pasākumiem.

Papildus attīstības programmas sastāvā ietilpstošām daļām, ir izstrādāts Ventspils novada attīstības programmas 2011. - 2017. gadam īstenošanas novērtējums un Vides pārskats.

PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Pašreizējās situācijas raksturojums ir informatīvs materiāls, kas tiek veidots kā sadaļa, kura var tikt izmantota par pamatu visiem Ventspils novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem. Tiek sniegts Ventspils novada pašreizējais raksturojums, attīstības tendences, problēmas, izaugsmes resursi un attīstības potenciāls. Sadaļa pēc nepieciešamības var tikt patstāvīgi aktualizēta.

1. ATTĒLS. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

STRATĒĢISKĀ DAĻA

Aprakstītas Ventspils novada vidēja termiņa prioritātes un konkrēti rīcību virzieni (pasākumu kopums), rīcības un uzdevumi, lai sasniegtu novada attīstības ilgtermiņa nospraustos stratēģiskos uzstādījumus. Attīstības programmas Stratēģiskajā daļā tiek savstarpēji sasaistīti ilgtermiņa un vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi.

RĪCĪBAS PLĀNS

Tiek noteiktas konkrētas rīcības, kuras īstenojot tiek izpildīti attīstības programmas Stratēģiskajā daļā noteiktie rīcības virzieni un uzdevumi, tādējādi virzoties uz nospraustajiem novada attīstības ilgtermiņa un vidēja termiņa uzstādījumiem.

INVESTĪCIJU PLĀNS

Iekļauti konkrēti investīciju projekti, kurus realizējot, novads virzīsies uz Attīstības programmas Stratēģiskajā daļā izvirzīto vidēja termiņa uzstādījumu sasniegšanu un Rīcības plānā iekļauto plānoto rīcību īstenošanu.

ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS UN NOVĒRTĒŠANAS KĀRTĪBA

Pasākumu kopums, lai veiktu Ventspils novada attīstības programmas īstenošanas uzraudzību, aktualizēšanu un progresa novērtēšanu.

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Apkopota informāciju par pasākumiem Ventspils novada Attīstības programmas izstrādes gaitā, kas tika veikti, lai nodrošinātu sabiedrības līdzdalību izstrādājot plānošanas dokumentu. Pārskatā tiek apkopota arī cita dokumentāciju, kas saistīta ar Attīstības programmas izstrādi.

1.2. SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Attīstības programma Ventspils novadam no 2019. līdz 2026. gadam tika izstrādāta ievērojot pēctecību - Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030 (noteikti novada teritorijas attīstības ilgtermiņa stratēģiskie uzstādījumi), Ventspils novada teritorijas plānojumu (noteikta un attēlota novada telpiskā struktūra, atļautā izmantošana), Ventspils novada attīstības programmu 2011. - 2017. gadam (noteikti novada teritorijas attīstības vidēja termiņa uzstādījumi).

Izstrādājot Attīstības programmu, tika ņemti vērā nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (Latvija 2030), Nacionālais attīstības plāns 2014. - 2020. gadam u. c. nozaru plānošanas dokumenti, Kurzemes plānošanas dokumenti - Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015. - 2030. gadam, Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programma 2015. - 2020. gadam, kā arī kaimiņu pašvaldību teritoriju vidēja termiņa plānošanas dokumenti - Ventspils pilsētas, Dundagas, Talsu, Kuldīgas, Alsungas un Pāvilostas novada.

2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA UN IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS, SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA UN REZULTĀTI

2.1. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA

SIVN procedūra veikta Attīstības programmas projekta 1. redakcijai pamatojoties uz likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.) un MK noteikumiem Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (23.03.2004.).

SIVN tiek veikts un Vides pārskats izstrādāts, lai novērstu vai pēc iespējas samazinātu Attīstības programmā paredzēto uzdevumu, rīcību un investīciju projektu iespējamo negatīvo ietekmi uz apkārtējo vidi, t. sk. iedzīvotājiem, dabu, kultūrvēsturiskajiem objektiem u. c. Vides pārskats tiek izstrādāts veicot detalizētāku iespējamo ietekmju izvērtējumu.

Vides pārskata projekts tika izstrādāts pamatojoties uz Ventspils novada Attīstības programmas projekta 1. redakciju.

METODES:

- ◇ izvērtēta esošā vides stāvokļa situācija Ventspils novadā;
- ◇ veikta analīze, pamatojoties uz informāciju par dabas apstākļiem, gaisa, ūdens kvalitāti u. c. informāciju, kas iekļauta Ventspils novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentos, kā arī izmantojot vides monitoringa datu analīzi un valsts statistikas atskaitēs pieejamos datus;
- ◇ izvērtēta bioloģiskā daudzveidība, aizsardzība un saglabāšana;
- ◇ analizētas ietekmes uz vidi (tiešās, netiešās, īslaicīgās, ilglaicīgās);
- ◇ veikts paredzēto izmaiņu un iespējamās ietekmes novērtējums.

IZMANTOTĀ INFORMĀCIJA VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANĀ

Lai sagatavotu Vides pārskatu, izmantoti elektroniski pieejami informācijas avoti, datu bāzes, pētījumi, inventarizācijas akti, kā arī dažādi publicēti materiāli, institūciju publiskie gada pārskati, Ventspils novada pašvaldības attīstības plānošanas un pašvaldības rīcībā esoši dati par vides stāvokli novadā.

2.2 IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS

Vides pārskata projekta redakcija tiks nosūtīta Vides pārraudzības valsts biroja norādītajām institūcijām atzinumu un komentāru saņemšanai:

- ◇ Valsts vides dienesta Ventspils reģionālajai vides pārvaldei;
- ◇ Dabas aizsardzības pārvaldei;
- ◇ Veselības inspekcijai.

Pēc atzinumu saņemšanas no iepriekšminētajām institūcijām, Vides pārskata projekts tika papildināts un precizēts atbilstoši institūciju sniegtajiem atzinumiem un iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā izvērtēšanai un gala atzinuma sniegšanai.

2.1. SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA UN REZULTĀTI

Saskaņā ar 2019. gada 28. novembra Ventspils novada pašvaldības domes lēmumu Nr. 53 (protokols 2.§) "Par Ventspils novada attīstības programmas 2020.-2026.gadam projekta un vides pārskata projekta nodošanu sabiedriskai apspriešanai".

Publiskās apspriešanas termiņš tika noteikts no 2019. gada 18. decembra līdz 2020. gada 28. janvārim.

Publiskās apspriešanas laikā ar dokumentiem varēja iepazīties klātienē vai elektroniski:

- ◇ Ventspils novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.ventspilsnovads.lv sadaļā Sabiedrības līdzdalība;
- ◇ Valsts vienotā ģeotelpiskās informācijas portālā https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_13677;
- ◇ klātienē pašvaldības Apmeklētāju pieņemšanas centrā, Skolas iela 4, Ventspils (drukātā veidā);
- ◇ klātienē pagastu pārvaldēs, bibliotēkās (digitālā veidā).

Rakstiskus ierosinājumus un priekšlikumus par Ventspils novada attīstības programmas 2020.-2026. gadam projekta redakciju un Vides pārskata projektu bija iespējams iesniegt līdz 2020. gada 28. janvārim:

- ◇ klātienē pašvaldībā, pagastu pārvaldēs;
- ◇ sūtot pa pastu: Skolas iela 4, Ventspils, LV-3601;
- ◇ elektroniski uz e-pasta adresi: info@ventspilsnd.lv;
- ◇ elektroniski Valsts vienotā ģeotelpiskās informācijas portālā https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_13677.

Publiskās apspriešanas sanāksmes tika organizētas:

- ◇ 21.01.2020 plkst. 15:00 Ventspils novada pašvaldības administrācijā, Skolas iela 4, Ventspils;
- ◇ 21.01.2020 plkst. 18:00 Ventavas sabiedriskajā centrā, Skolas iela 8, Ventava, Vārves pagasts;
- ◇ 22.01.2020. plkst. 15:00 Piltenes pilsētas kultūras namā, Maija iela - 8, Piltene,
- ◇ 22.01.2020. plkst. 18:00 Ugāles pagasta pārvaldē, "Ugāles pagasta nams", Ugāle, Ugāles pagasts.

Attīstības programmas 1.redakcijas un Vides pārskata projekta redakcijas publiskās apspriešanas laikā tika saņemti priekšlikumi no 21 iesniedzēja, t. sk. priekšlikumi par Vides pārskatu - 1 (skatīt Pārskatu par attīstības programmas izstrādi).

3. TERITORIJAS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANA VAR IETEKMĒT, ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS

3.1. TERITORIJAS ĪSS RAKSTUROJUMS

Ventspils novads atrodas Latvijas ziemeļrietumos, Kurzemes plānošanas reģionā (2. attēls). Aizņem 2457,56 km² lielu teritoriju un novada administratīvajā teritorijā ietilpst Piltenes pilsēta un 12 pagasti – Ances, Jūrkalnes, Piltenes, Popes, Puzes, Tārgales, Ugāles, Usmas, Užavas Vārves, Ziru un Zlēku pagasti. Novads robežojas ar Ventspils pilsētu, Alsungas, Dundagas, Kuldīgas, Pāvilostas un Talsu novadiem.

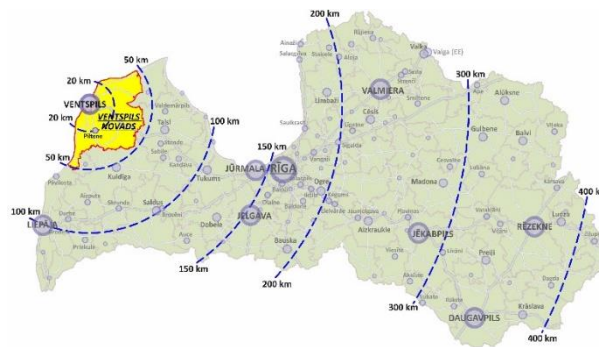
Iedzīvotāju skaits Ventspils novadā ik gadu samazinās gan migrācijas ietekmē, gan mirušo skaitam pārsniedzot dzimušo skaitu. 2019. gada sākumā Ventspils novadā dzīvoja 10 925 iedzīvotāji (3. attēls), darbaspējas vecumā bija 61,3%, līdz darbaspējas vecumam 16% un pēc darbaspējas vecuma 22,7% iedzīvotāju. Demogrāfiskās slodzes līmenis novadā pieaug, 2019. gada sākumā tas bija 631. Ventspils novadā ir zems iedzīvotāju blīvums – 4 cilv./km², to vēsturiski ietekmējusi ne tikai iedzīvotāju migrācija, bet arī lielās mežu platības novada teritorijā.

Pēc zemes lietošanas veida Ventspils novadā dominē meži – 67%, tad seko lauksaimniecības zemes – 20%, ūdeņi – 4%, purvi – 3% u. c. (4. attēls).² Baltijas jūras krasta līnija Ventspils novada administratīvajā teritorijā stiepjas nepilnu 92 km garumā.

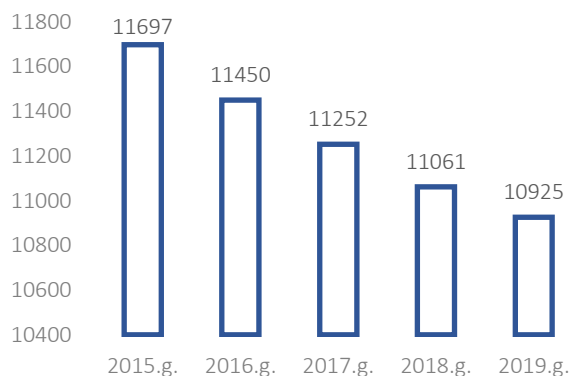
Populārākās uzņēmējdarbības nozares novadā ir jauktā lauksaimniecība, mežkopība un citas mežsaimniecības darbības, kravu pārvadājumi pa autoceļiem, mežistrāde, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana u. c.

Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi novadā uz 1000 iedzīvotājiem 2017. gadā bija

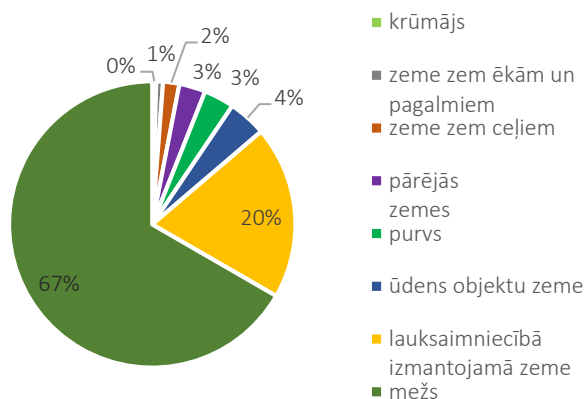
74.³ Bezdarba līmenis uz 2019. gada augustu Ventspils novadā bija 4,7%.⁴

2. ATTĒLS. VENTSPILS NOVADA NOVIETOJUMS LATVIJĀ

3. ATTĒLS. IEDZĪVOTĀJU SKAITS VENTSPILS NOVADĀ GADA SĀKUMĀ⁵

4. ATTĒLS. ZEMES LIETOŠANAS VEIDI VENTSPILS NOVADĀ⁶

²Valsts zemes dienests, 01.01.2019., www.vzm.gov.lv

³Centrālās statistikas pārvalde, 9.09.2019.

⁴Nodarbinātības valsts aģentūra, 10.09.2019.

⁵Centrālās statistikas pārvalde, 09.09.2019.

⁶Valsts zemes dienests, 01.01.2019., www.vzm.gov.lv

3.2. GAISA KVALITĀTE UN TROKSNIS

Gaisa kvalitāte ir viens no svarīgākajiem dzīves apstākļu faktoriem. Pasliktinoties gaisa kvalitātei, tiek ietekmēta iedzīvotāju dzīves kvalitāte, kas var provocēt veselības problēmu rašanos vai saasināšanos. Piesārņots gaiss atstāj ietekmi ne tikai uz cilvēkiem, bet arī ekosistēmām un klimata pārmaiņām.

Gaisa kvalitāti Ventspils novadā ietekmē vairāki faktori – apkures sistēmas, transports, piesārņojošo vielu emisijas no ražošanas uzņēmumiem u. c. Potenciāli piesārņotākais gaiss veidojas pie intensīvākās satiksmes ielām un ceļiem, dzelzceļa, ap ražošanas un tehniskajiem objektiem.

Regulāri gaisa mērījumi Ventspils novadā netiek veikti, tuvākās gaisa novērojumu stacijas atrodas Ventspils pilsētā (stacija "Ventspils - Pārventa", stacija "Ventspils - Talsu un Tārgales ielu krustojums").

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datiem (valsts statistikas pārskats "Nr.2 – Gaiss") 2018. gadā Ventspils novadā statistikas pārskati par emisijām no stacionārajiem piesārņojuma avotiem tika iesniegti par 22 objektiem.⁷ Lielākie uzņēmumi novadā ir SIA "KUREKSS", SIA "Baltic Industrial Composites", SIA "VIA", SIA "ZAKSI" u. c.

Kopumā Ventspils novadā 2018. gadā organizācijas, kas atskaitās par emitētajām piesārņojošajām vielām gaisā, radīja 9 135 620 763 tonnas piesārņojošo vielu (1. tabula).

1. TABULA. IZMEŠU DAUDZUMS (TONNAS/GADĀ) VENTSPILS NOVADĀ⁸

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
Iekārtu skaits	107	128.00	122	120.00	118
Izmeši t/gadā	1451.62	1 610 562 995	3 733 821 060	8 591 403 582	9 135 620 763

Pēdējos piecos gados, laika posmā no 2014. gada līdz 2018. gadam, tiek novērota piesārņojošo vielu emisiju pieaugšana. Vidē visvairāk tiek novadītas smakas, oglekļa dioksīds, oglekļa oksīds, slāpekļa dioksīds, putekļu daļiņas (PM10(i)), cietās izkliedētās daļiņas u. c. (1. pielikums).

Ances pagastā atrodas viena organizācija, kas atskaitās par gaisā emitētajām piesārņojošajām vielām - Ventspils novada pašvaldības Ances pagasta pārvaldei ir izsniegta C kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Darbinot sadedzināšanas iekārtas siltumenerģijas ražošanai, gaisā tiek novadītas cietās izkliedētās daļiņas, oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīdi.

Jūrkalnes pagastā atrodas divas organizācijas, kas atskaitās par gaisā emitētajām piesārņojošajām vielām. Ventspils novada pašvaldības Jūrkalnes pagasta pārvaldei izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Vidē pārvalde no sadedzināšanas iekārtas siltumenerģijas ražošanai novada slāpekļa oksīdus (NOx), oglekļa oksīdus un cietās izkliedētās daļiņas. AS "Virši – A" degvielas uzpildes stacijai Jūrkalnē izsniegta C kategorijas piesārņojošās darbības atļauja, ekspluatējot gaistošos organiskos savienojumus emitējošās iekārtas, vidē tiek novadīti gaistošie organiskie savienojumi, benzols un toluols.

Piltenes pilsētā atrodas viena organizācija, kura atskaitās par gaisā emitētajām piesārņojošajām vielām - Ventspils novada pašvaldības Piltenes pilsētas pārvaldei izsniegta C kategorijas

⁷VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

⁸Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss", www.meteo.lv, 2018.01. Statistiskais pārskats iesniedz tikai tie operatori, kuri veic A, B vai C kategorijas piesārņojošo darbību saskaņā ar MK 30.11.2010. noteikumu Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" 1 un 2. pielikumu.

piesārņojošās darbības atļauja. Vidē no organizācijas sadedzināšanas iekārtām siltumenerģijas ražošanai pilsētā tiek novadītas cietās daļiņas, oglekļa oksīds un slāpekļa dioksīds.

Piltenes pagastā atskaitās viena organizācija – SIA “Vecventa”, izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Gaisā no apkures katla siltumenerģijas ražošanai tiek novadīts oglekļa oksīds, slāpekļa dioksīds, sēra dioksīds un cietās daļiņas, kā kurināmais tiek izmantota dīzeļdegviela, no ekstrakcijas ceha izvada – gaistošos organiskos savienojumus un oglekļa dioksīdu.

Puzes pagastā atskaitās divas organizācijas. SIA “VNK serviss” izsniegta C kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Gaisā no sadedzināšanas iekārtas, siltumenerģijas ražošanai, izmantojot šķeldu, tiek novadīts oglekļa oksīds, cietās daļiņas un slāpekļa dioksīds. Stiklu speciālajai internātpamatskolai arī izsniegta C kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. No sadedzināšanas iekārtas siltumenerģijas ražošanai, sadedzinot malku, gaisā tiek novadīts oglekļa oksīds, cietās daļiņas un slāpekļa dioksīds. Ventspils novada pašvaldība saņēmusi iedzīvotāju sūdzības 2019. gadā par smaku Puzes pagasta Blāzmas ciemā, kas rodas zivju un proteīna rūpnīcas ražošanas procesā.⁹

Tārgales pagastā darbojas piecas organizācijas, kas atskaitās par gaisā novadītajām piesārņojošajām vielām. SIA “VENTEX & KO” izsniegta C kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Gaisā no sadedzināšanas iekārtas siltumenerģijas ražošanai, sadedzinot malku, vidē tiek novadītas cietās daļiņas, oglekļa oksīds un slāpekļa oksīdi. SIA “GOTIKA AUTO” degvielas uzpildes stacija no gaistošo organisko savienojumu emitējošajām iekārtām gaisā noplūst benzīns un petroleja. Tārgales pagasta pārvaldei izsniegta C kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Sadedzināšanas iekārtas, ražojot siltumenerģiju, sadedzinot šķeldu, gaisā novada cietās izkļiedētās daļiņas, oglekļa oksīdu un slāpekļa dioksīdu. SIA “VTA SERVISS” saņēmis B kategorijas piesārņojošās darbības atļauju. No gaistošo organisko savienojumu emitējošajām iekārtām gaisā tiek novadīts tetrahloretilēns. SIA “KUREKSS” izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. No sadedzināšanas iekārtām siltumenerģijas ražošanai, sadedzinot koksnī, gaisā tiek novadīts oglekļa dioksīds, cietās daļiņas, slāpekļa dioksīds un sēra dioksīds. Degvielas uzpildes stacijas darbības ietvaros gaisā no gaistošo vielu emitējošajām iekārtām izgaro petroleja.

Ugāles pagastā darbojas četras organizācijas, kas atskaitās par gaisā novadītajām piesārņojošajām vielām. SIA “VNK serviss”¹⁰ sadedzināšanas iekārta siltumenerģijas ražošanai, sadedzinot šķeldu, gaisā novada cietās daļiņas, slāpekļa dioksīdu un oglekļa oksīdu. AS “Virši” degvielas uzpildes stacija emitē gaisā gaistošos organiskos savienojumus, benzolu un toluolu. No SIA “VIA” darbības Ugāles pagastā vidē tiek novadītas cietās daļiņas, piesātinātie ogļūdeņraži, oglekļa oksīds un slāpekļa dioksīds. Tehnoloģiskajā iekārtā kā kurināmais ražošanas procesa uzturēšanai uzņēmumā 2018. gadā tika izmantotas 200 t sašķidrinātās gāzes. SIA “Bradava” uzņēmuma darbības ietvaros no divām gaistošos organiskos savienojumus emitējošām iekārtām vidē tika novadīts amonjaks.

Usmas pagastā par gaisā novadītajām piesārņojošajām vielām 2018. gadā atskaitījās viena organizācija – SIA “GOTIKA AUTO” degvielas uzpildes stacija gaisā emitē gaistošos organiskos savienojumus, kas rodas izmantojot degvielas uzpildes iekārtas – benzīns un petroleja.

Užavas pagastā darbojas divas organizācijas, kas atskaitās par gaisā novadītajām piesārņojošajām vielām. Užavas pagasta pārvalde, sadedzinot kurināmo (malku) katlu mājā siltumenerģijas ražošanai, vidē novada oglekļa oksīdu, cietās izkļiedētās daļiņas un slāpekļa oksīdus. SIA “Užavas alus” ekspluatējot sadedzināšanas iekārtas siltumenerģijas ražošanai un tehnoloģiskās iekārtas,

⁹Ventspils novada pašvaldības informācija.

¹⁰Vēsturiskais nosaukums – SIA “Ugāles nami”.

kurās kurināmais tiek patērēts ražošanas procesa uzturēšanai gaisā novada oglekļa oksīdus, oglekļa dioksīdus, slāpekļa dioksīdus, sēra dioksīdu un cietās daļiņas. Kā kurināmais iekārtu darbībai tiek izmantota sašķidrināta gāze un dīzeļdegviela.

Vārves pagastā arī darbojas divas organizācijas, kas atskaitās par savas darbības piesārņojošo vielu apjomu. Vārves pagasta pārvalde sadedzinot katlu mājā kurināmo (šķeldu) siltumenerģijas ražošanai, vidē novada cietās izkļiedētās daļiņas, slāpekļa oksīdus un oglekļa oksīdus. SIA "Baltic Industrial Composites" izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Uzņēmuma darbības ietvaros no kurināšanas iekārtas gaisā tiek novadīts oglekļa oksīds, slāpekļa dioksīds un cietās izkļiedētās daļiņas, bet no gaistošo organisko savienojumu emitējošajām iekārtām stirols, acetons, smakas un citi gaistošie organiskie savienojumi. Uzņēmums Ventspils novadā atskaitās par vislielāko piesārņojošo vielu radīto emisiju apjomu gaisā, ko rada smakas, sastādot 99,9% no visiem novadā radītajiem izmešiem, par kuriem tiek sniegtas atskaites valsts statistiskajā pārskatā "2-Gaiss". Ražotne atrodas Zūru ciemā (rūpnieciskās apbūves teritorijā), tajā tiek ražotas stiklaplasta konstrukcijas.

Zīru pagastā atrodas viena organizācija, kas atskaitās par gaisā novadītajam piesārņojošajām vielām – Zīru pagasta pārvalde. No kurināmā (koksnes) sadedzināšanas katla siltumenerģijas ražošanai gaisā tiek novadīts oglekļa oksīds, cietās daļiņas un slāpekļa dioksīds.

Popes un Zlēku pagastos, pēc pieejamajiem datiem, 2018. gadā nav darbojusies neviena organizācija, kura atskaitītos par piesārņojošo vielu novadīšanu gaisā.

Izplūdes gāzu attīrīšanu, pirms novadīšanas gaisā, veic atsevišķas organizācijas novadā, kurām izsniegtas piesārņojošās darbības atļaujas (SIA "VNK serviss", Piltenes pilsētas pārvalde, SIA "KUREKSS", SIA "VIA" un Usmas pagasta pārvalde). Pēdējos piecos gados attīrīto izplūdes gāzu apjoms novadā ir bijis svārstīgs (2.tabula).

2. TABULA. IZPLŪDES GĀZU ATTĪRĪŠANA GAISĀ ATTĪRĪŠANAS IEKĀRTĀS (GAI)¹¹

Gads	Izplūde no avota kopā	t.sk. novadīts uz GAI	No tā attīrīts/kopā	No tā attīrīts/utilizēts	Emisija gaisā
2014.g.	115.61	104.00	69.88	69.88	45.73
2015.g.	129.67	118.04	79.06	79.06	50.61
2016.g.	157.33	152.19	106.32	63.58	51.00
2017.g.	173.51	157.75	118.29	80.84	55.22
2018.g.	189.37	189.37	120.78	53.88	68.59

Centrālās siltumapgādes pakalpojumi Ventspils novadā, līdzīgi, kā citur Latvijā, ārpus pilsētām ir saglabāta un uzturēta vien atsevišķos pagastu ciemos – Jūrkalnē, Piltenē, Blāzmā, Tārgalē, Stiklos, Ugālē, Usmā, Užavā un Ventavā. Centralizēto siltumapgādes sistēmu sakārtošana un attīstīšana ciemos prasa lielus finansiālus līdzekļus. 2018. gadā būtiski ieguldījumi veikti Užavas ciemā, atjaunojot siltumsistēmu, izbūvējot siltumtrasi un šķeldas katlumāju. Ciemos, kuros nav nodrošināta centralizēta siltumapgāde, ar siltumu tiek nodrošinātas atsevišķas sabiedriskās, dzīvojamās vai uzņēmumu ēkas uzstādot lokālos vai individuālos apkures risinājumus.

Viena no novada problēmām, kas raksturīga visā Latvijā, daudzdzīvokļu ēkās, kurām nav pieejami centralizētās siltumapgādes pakalpojumi vai nav izbūvēti individuālie apkures katli visai ēkai,

¹¹Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss", www.meteo.lv, 2018.01. Statistiskos pārskatus iesniedz tikai tie operatori, kuri veic A, B vai C kategorijas piesārņojošo darbību saskaņā ar MK 30.11.2010. noteikumu Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" 1 un 2. pielikumu.

iedzīvotāji ierīko apkures sistēmas dzīvokļos, kas neatbilst ēku sākotnējiem projektam un rada ugunsgrēku draudus un neatbilstošu mikroklimatu, telpās veidojas pelējums. SIA "VNK Serviss" mēģina rast risinājumu Ances, Jūrkalnes, Stiklu, Vārves, Ziras, Zlēkas un Zūru ciemiem, kuros ir dramatiska situācija šajā jomā.¹²

Kā kurināmais siltuma un tehnoloģiskajiem procesiem, Ventspils novadā, lielākoties tiek izmantota šķelda, malka un koksne, bet tiek izmantota arī dīzeļdegviela (SIA "Užavas alus" un SIA "Vecventa") un sašķidrinātā gāze (SIA "VIA" un SIA "Užavas alus"), bet šādu iekārtu skaits pēdējos gados ir nemainīgs, palielinās tikai patērētais apjoms (3. tabula). Ventspils novadā kurināmā sadedzināšana individuālajās apkures krāsnīs, pagastu pārvalžu un uzņēmumu apkures katlos u. c. galvenokārt piesārņo gaisu ar oglekļa oksīdu (CO), oglekļa dioksīdu (CO₂), slāpekļa oksīdiem (NO_x), sēra dioksīdu (SO₂), dažādiem gaistošiem ogļūdeņražu savienojumiem un cietajām daļiņām (putekļiem (PM₁₀, PM_{2,5})).

3. TABULA. KURINĀMĀ PATĒRĪNŠ SILTUMA RAŽOŠANAI UN TEHNOLOĢISKAJĒM PROCESIEM VENTSPILS NOVADĀ¹³

Kurināmais		2014.g.		2015.g.		2016.g.		2017.g.		2018.g.	
		Iekārtas	Apjoms	Iekārtas	Apjoms	Iekārtas	Apjoms	Iekārtas	Apjoms	Iekārtas	Apjoms
Dabas gāze	Tūks t. m3	-	-	-	-	1	8 552,6	-	-	-	-
Dīzeļdegviela	T	2	45,7	2	46,9	2	44,7	2	49,8	2	54,9
Koksne	T	2	513,5	2	1 237,7	2	562,05	2	570	1	36
Koksne (pārējais)	T	1	1 426	1	1 134	1	907	-	-	-	-
Malka	T	3	436	4	2 058,1	3	150,3	3	112,2	4	917,3
Sašķidrinātā gāze	T	2	75,98	2	77,3	2	60,8	2	79,9	2	97,2
Šķelda	T	4	3 600,3	4	5 336,9	5	5 927,5	6	8 519,3	5	10 316,9

Ventspils novada teritorijā, līdzīgi, kā visā Latvijā, atrodas arī mazi stacionārie siltumapgādes avoti — atsevišķas katlu mājās un krāsnīs, kuru sadedzināšanas iekārtu jauda neatbilst MK noteikumu Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" (30.11.2010.) 1. un 2. pielikuma prasībām un MK noteikumu Nr.271 "Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas veidlapām" (23.05.2017.) 2.2 punktā minētajām prasībām. Līdz ar to statistiskajā pārskatā "Nr.2 – Gaiss" par šādiem objektiem nav pieejama informācija un dati netiek apkopoti. Šādi objekti ir punktveida emisijas avoti, kas kopā ar citiem objektiem novada pagastos un ciemos palielina stacionāro objektu ietekmi uz gaisa kvalitāti lokāli.

¹²SIA "Vnk serviss", par mums. www.vnkserviss.lv

¹³Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss", www.meteo.lv, 2018.01. Statistiskos pārskatus iesniedz tikai tie operatori, kuri veic A, B vai C kategorijas piesārņojošo darbību saskaņā ar MK 30.11.2010. noteikumu Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" 1 un 2. pielikumu.

Iekārtu skaits par kurām atskaitās organizācijas, par emitētajām piesārņojošajām vielām, kopš 2016. gada, ik gadu, nedaudz samazinās, kā arī novadā neatrodas daudz ražošanas uzņēmumu, kuru darbības ietvaros veidotos nozīmīgs gaisa piesārņojums, kas ietekmētu lielāka mēroga teritorijas. Galvenokārt novadā darbojas iekārtas, kas tiek izmantotas siltumenerģijas ražošanai izmantojot koksni (t. sk. šķēlu un malku), līdz ar to var secināt, ka stacionāro avotu ietekme kopumā uz gaisa kvalitāti novadā nav liela. Lai gan iekārtu skaits samazinās, vidē piesārņoto vielu emisiju apjoms pēdējos gados būtiski palielinājies, kas saistīts ar to, ka novadā darbojas uzņēmums, kas atskaitās par smaku novadīšanu vidē. Smakas gada griezumā pamatā veido piesārņojošo vielu apjomu Ventspils novadā.

Bez stacionārajiem avotiem, kā nozīmīgs gaisa kvalitātes ietekmes avots ir transporta infrastruktūra – dzelzceļš un autotransports, kas tiek uzskatīts par vienu no nozīmīgākajiem gaisa piesārņojuma avotiem Latvijā. Lai gan transporta infrastruktūra ir svarīgs teritorijas attīstības telpiskās struktūras elements, maģistrālie autoceļi un dzelzceļš rada augstu vides piesārņojuma risku, no transporta līdzekļiem rodas izmeši un trokšņi, kā arī pastāv avāriju riski. Ietekme uz gaisu un vidi no mobilajiem avotiem Latvijā tiek vērtēta tikai dažās, reprezentatīvās vietās, bet ne visā Latvijā kopumā. Ventspils novadā netiek vērtēts autotransporta radītais piesārņojums, bet tas ietekmē gaisa kvalitāti teritorijās autoceļu un dzelzceļa tuvumā, par to liecina gaisa kvalitātes mērījumi atsevišķās Latvijas pilsētās, piemēram, Rīgā, Liepājā un Rēzeknē.

Potenciāli piesārņotākais gaiss un augstāka trokšņa ietekme novadā veidojas pie intensīvākās satiksmes ielām, ceļiem un dzelzceļa. Transportlīdzekļi izdala tādas kaitīgās vielas, kā slāpekļa oksīdus, oglekļa oksīdus, oglekļa dioksīdus, tvana gāzi, kvēpus, cietās daļiņas, sēra dioksīdu, benzolu u. c.

Nozīmīgākas transporta ietekmes telpas novadā veidojas abpus valsts galvenajam autoceļam A10 Rīga – Ventspils, dzelzceļa līnijai "Ventspils – Tukums II", reģionālās nozīmes autoceļiem un vietējās nozīmes autoceļiem. Vairāk nekā puse autoceļu novadā ir ar šķembi vai grants segumu, kas rada gaisa piesārņojumu ar putekļiem, īpaši sausajā periodā palielinās putekļu daudzums lokālās teritorijās. Pēdējos gados nedaudz pieaudzis valsts un pašvaldības autoceļu garums ar melno segumu, kas samazina putekļu veidošanos un nokļūšanu gaisā (4. tabula).

**4. TABULA. VALSTS UN PAŠVALDĪBU AUTOCEĻU GARUMS UN PAŠVALDĪBU IELU GARUMS (KM)
VENTSPILS NOVADĀ¹⁴**

Gads	Valsts autoceļu garums			Pašvaldības autoceļu garums			Pašvaldību ielu garums		
	Pavisam	Asfaltbetona un citi bitumizētie segumi	Šķembi un grants segumi	Pavisam	Asfaltbetona un citi bitumizētie segumi	Šķembi un grants segumi	Pavisam	Asfaltbetona un citi bitumizētie segumi	Šķembi un grants segumi
2014.g.	676.5	323.1	353.4	701.4	19.6	681.8	32.6	16.6	16
2015.g.	676.5	323.1	353.4	701.4	19.6	681.8	32.6	16.6	16

¹⁴Centrālās statistikas pārvalde, www.csb.gov.lv

Gads	Valsts autoceļu garums			Pašvaldības autoceļu garums			Pašvaldību ielu garums		
	Pavisam	Asfaltbetona un citi bitumizētie segumi	Šķembu un grants segumi	Pavisam	Asfaltbetona un citi bitumizētie segumi	Šķembu un grants segumi	Pavisam	Asfaltbetona un citi bitumizētie segumi	Šķembu un grants segumi
2016.g.	676	323	353	838	51	787	16	6	10
2017.g.	676	323	352	838	51	787	16	6	10
2018.g.	676	332	344	838	51	787	16	6	10

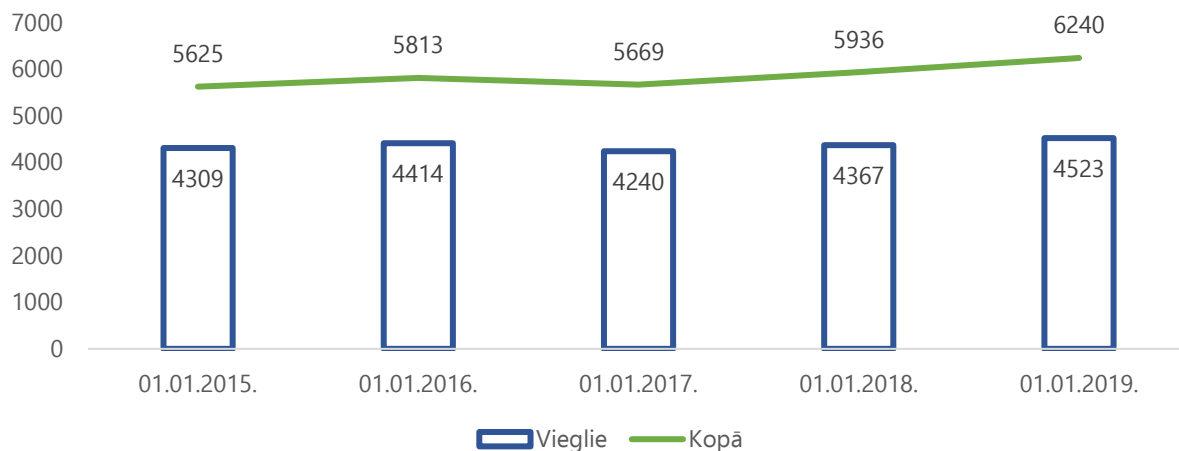
Intensīva satiksme novadā ir uz valsts nozīmes autoceļa A10 Rīga – Ventspils. 2018. gadā kopējās satiksmes gada vidējā diennakts intensitāte, posmā P123 – P124, bija 2713 automašīnas diennaktī (5. tabulu). Augsta satiksmes intensitāte tiek novērota arī uz autoceļa P108, posmā Ventspils – P111, 2018. gadā vidējā diennakts intensitāte bija 3607 automašīnas.

5. TABULA. GADA DIENNAKTS VIDĒJĀ SATIKSMES INTENSITĀTE UZ AUTOCEĻIEM UN KRAVAS TRANSPORTS%¹⁵

Valsts autoceļš	Posms	2014.g.		2015.g.		2016.g.		2017.g.		2018.g.	
		A	K%	A	K%	A	K%	A	K%	A	K%
A10	P123 - P124	2413	20	2537	19	2627	19	2707	19	2713	19
P51	A10-Ventspils	-	-	1204	25	-	-	1791	18	-	-
P108	Ventspils - P111	2895	16	3047	11	3042	16	3186	16	3607	15
	P111 - V1281	1866	21	-	-	1154	-	2665	18	2466	11
P111	P108 - V1327	1139	10	1163	18	1458	21	1726	21	1614	17
	V1327 - P119	-	-	-	-	-	13	1179	13	1436	20
P119	V1289 (Alsunga) - P111	-	-	-	-	893	24	756	19	705	8
P122	A10 - V1331	-	-	1703	8	-	-	2108	2	-	-
	V1331 - V1309	-	-	687	10	-	-	723	3	-	-
P123	P108 - V1326	-	-	-	-	582	14	-	-	584	18
	V1326 - A10	-	-	-	-	393	4	-	-	-	-
P124	A10 - V1307	289	38	-	-	-	-	447	46	-	-

¹⁵VAS "Latvijas Valsts ceļi", www.lvceļi.lv A – vidējais automašīnu skaits diennaktī, K% - kravas transports procentos.

Autotransporta skaitam novadā, līdzīgi kā kopumā Latvijā ir tendence pieaugt (5. attēls). Uz 2019. gada sākumu lielākais reģistrēto vieglo automašīnu skaits novadā bija Ugāles ciemā (491), Piltenes pilsētā (320) un Popes ciemā (221).¹⁶

5. ATTĒLS. REĢISTRĒTO TRANSPORTLĪDZEKĻU SKAITS VENTSPILS NOVADĀ¹⁷

Būtiskākie trokšņa avoti ir ceļu, ielu, dzelzceļa satiksme, rūpniecības objekti u. c. Trokšņa ietekmei visvairāk pakļauti ir iedzīvotāji, kuri dzīvo ražošanas uzņēmumu, intensīvas satiksmes ielu, autoceļu un dzelzceļa līniju ietekmes zonās (tiešā tuvumā).

Ražošanas uzņēmumu radītais troksnis ārpus darba zonas nevar pārsniegt MK noteikumu Nr.16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 07.01.2014. 2.pielikumā norādītos lielumus.

Trokšņa emisiju modelēšana un mērījumi Ventspils novadā nav veikti, MK noteikumi Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (24.01.2014.) paredz, ka aglomerācijā, kurā iedzīvotāju skaits pārsniedz 100 000 un iedzīvotāju blīvums pārsniedz 500 iedzīvotāju uz kvadrātkilometru, izstrādā trokšņa stratēģisko karti un rīcības plānu.

Kopumā gaisa kvalitāte Ventspils novadā ir vērtējama kā laba, jo novadā ir salīdzinoši neliels ražošanas uzņēmumu skaits, kā arī katlu mājās galvenokārt kā kurināmais tiek izmantota koksne. Novada administratīvajā teritorijā dominē mežu teritorijas, kas absorbē radušos gaisa piesārņojumu. Periodiska gaisa kvalitātes pasliktināšanās varētu veidoties ciemos, kuros dominē individuālie apkures risinājumi un darbojas uzņēmumi, kuru darbība saistīta arī ar smaku veidošanos.

3.3. VIRSZEMES UN PAZEMES ŪDEŅI

VIRSZEMES ŪDEŅI, TO KVALITĀTE

Virszemes ūdeņi Ventspils novadā ietilpst Ventas upju baseina apgabalā. No novada teritorijas zeme zem ūdeņiem aizņem 4% jeb 10 558 ha. Lielākās ūdensteces ir Venta, Abava, Užava, Rīva, Irbe un Engure, kā arī novada administratīvajā teritorijā atrodas vairāk nekā 50 dabiskas un mākslīgas izcelsmes ūdenstilpes.

Publisko upju statuss Ventspils novadā noteikts - Abavai (no Viesata upes ietekas līdz ietekai Ventā), Irbei (visā tās garumā), Rindai (visā tās garumā), Užavai (no Kauliņas upes ietekas līdz ietekai Baltijas jūrā) un Ventai (visā tās garumā Latvijas teritorijā). Publisko ezeru statuss noteikts - Klāņezeram (Popes un Tārgales pagasts), Puzes ezeram (Puzes pagasts), Usmas ezeram (Usmas

¹⁶CSDD, reģistrēto transportlīdzekļu skaits. www.csdd.lv

¹⁷CSDD, reģistrēto transportlīdzekļu skaits. www.csdd.lv

pagasts). Zvejas tiesības tikai valstij pieder Irbes upē (visā upes garumā), Užavā (no Kauliņas upes ietekas līdz ietekai Baltijas jūrā), Rīvā un Ventā (no Latvijas - Lietuvas robežas līdz ietekai Baltijas jūrā).¹⁸

MK noteikumi Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" (12.03.2002.) nosaka ūdens kvalitātes normatīvus prioritārajiem zivju ūdeņiem. Tie ir saldūdeņi, kuros nepieciešams veikt ūdens aizsardzības vai ūdens kvalitātes uzlabošanas pasākumus, lai nodrošinātu zivju populācijai labvēlīgus dzīves apstākļus. Ventspils novadā atrodas vairāki prioritārie karpveidīgo un lašveidīgo zivju ūdeņi.

KARPVEIDĪGO ZIVJU ŪDEŅI:

- ◇ Engure no Usmas ezera līdz Puzes ezeram;
- ◇ Irbe;
- ◇ Rinda;
- ◇ Stende no Ances līdz grīvai;
- ◇ Venta no Zlēku pagasta Zlēku tilta līdz grīvai.

LAŠVEIDĪGO ZIVJU ŪDEŅI:

- ◇ Abava no Rendas līdz grīvai;
- ◇ Lonaste no Raķupes un Pāces satekas līdz grīvai;
- ◇ Pāce no Pāces līdz grīvai;
- ◇ Raķupe no Ameles līdz grīvai;
- ◇ Puzes ezers;
- ◇ Usmas ezers;
- ◇ Užava no Tērandes līdz grīvai.

Ventspils novadā pēc MK noteikumiem Nr. 27 "Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus" (15.01.2002.) aizliegtas šādas darbības uz - Rīvas, Tērandes, Užavas, Abavas, Elkšķenes (posmā no grīvas līdz Rīgas-Ventspils dzelzceļam), Ēnavas, Krojas, Mazupes, Rendas, Ventas, Vēždūkas, Irbes, Lonastes, Ostupes, Pāces, Raķupes, Rindas, Stendes un Trumpes upēm.

No Ventspils novada ūdensobjektiem, 21 ūdensobjekts (6. tabula), iekļauts Ventas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānā 2016. gadam – 2021. gadam, kas ir vidēja termiņa attīstības dokuments, kurā tiek raksturots ūdensobjektu esošais stāvoklis, ietekmes un pasliktināšanās risku ietekmju samazināšanas risinājumi.

6. TABULA. VENTAS UPJU BASEINA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNA ŪDENSOBJEKTI VENTSPILS NOVADĀ¹⁹

Pagasts	ŪO kods	ŪO nosaukums	Platība km ²	Pagasts	ŪO kods	ŪO nosaukums	Platība km ²
Jūrkalnes pag.	V022	Pāžupīte	28.26	Ugāles pag.	V076	Engure	60.78
Jūrkalnes pag.	V023	Rīva_2	1.20	Ugāles pag.	V139	Stende_2	6.52
Jūrkalnes pag.	V030	Vičaka	15.06	Tārgales pag.	E012	Klāņezers	6.97
Jūrkalnes pag.	V031	Užava_1	2.25	Tārgales pag.	E025	Būšnieku ezers ²⁰	31.12
Jūrkalnes pag.	V033	Užava_2	0.09	Tārgales pag.	V027	Venta_4	39.05
Jūrkalnes pag.	V095	Ēnava	5.75	Tārgales pag.	V028	Packule	131.23
Jūrkalnes pag.	V096	Muižupīte	17.95	Tārgales pag.	V067	Lūžupe	15.21
Usmas pag.	E023	Usmas ezers	99.45	Tārgales pag.	V068	Irbe	38.06

¹⁸Civillikums, 1. un 2. pielikums.101.09.1992

¹⁹Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra dati.

²⁰Būšnieku ezers atrodas Ventspils pilsētā, bet tā sateces baseins iekļaujas arī Ventspils novada teritorijā.

Pagasts	ŪO kods	ŪO nosaukums	Platība km ²	Pagasts	ŪO kods	ŪO nosaukums	Platība km ²
Usmas pag.	V032	Abava_8	8.69	Tārgales pag.	V069	Stende_3	3.07
Usmas pag.	V072	Raķupe	0.08	Tārgales pag.	V136	Ķikans (Celmupe)	12.38
Usmas pag.	V076	Engure	24.42	Tārgales pag.	V137	Jaunupe	23.38
Usmas pag.	V078	Tirukšupe	25.91	Ances pag.	V067	Lūžupe	9.47
Usmas pag.	V139	Stende_2	60.77	Ances pag.	V068	Irbe	65.82
Zlēku pag.	E023	Usmas ezers	0.74	Ances pag.	V069	Stende_3	75.28
Zlēku pag.	V027	Venta_4	86.16	Ances pag.	V070	Lonaste	129.06
Zlēku pag.	V032	Abava_8	20.33	Ances pag.	V071	Pāce	12.71
Ziru pag.	V022	Pāžupīte	0.00	Ances pag.	V072	Raķupe	11.74
Ziru pag.	V025	Užava_3	77.55	Ances pag.	V075	Rinda	23.90
Ziru pag.	V027	Venta_4	59.37	Ances pag.	V136	Ķikans (Celmupe)	7.02
Ziru pag.	V030	Vičaka	16.81	Ances pag.	V137	Jaunupe	0.04
Puzes pag.	E019	Puzes ezers	21.87	Ances pag.	V139	Stende_2	58.10
Puzes pag.	V072	Raķupe	45.31	Popes pag.	E012	Klāņezers	0.70
Puzes pag.	V075	Rinda	8.15	Popes pag.	E025	Būšnieku ezers	29.98
Puzes pag.	V076	Engure	6.78	Popes pag.	V028	Packule	27.19
Puzes pag.	V139	Stende_2	125.12	Popes pag.	V068	Irbe	6.52
Vārves pag.	V025	Užava_3	9.66	Popes pag.	V075	Rinda	98.82
Vārves pag.	V026	Medoles strauts	6.26	Popes pag.	V139	Stende_2	4.41
Vārves pag.	V027	Venta_4	97.89	Užavas pag.	V025	Užava_3	84.60
Ugāles pag.	E019	Puzes ezers	27.43	Užavas pag.	V026	Medoles strauts	0.77
Ugāles pag.	E023	Usmas ezers	38.02	Užavas pag.	V027	Venta_4	1.46
Ugāles pag.	V027	Venta_4	99.92	Užavas pag.	V030	Vičaka	8.44
Ugāles pag.	V028	Packule	21.93	Piltene	V027	Venta_4	5.48
Ugāles pag.	V032	Abava_8	36.14	Piltenes pag.	V028	Packule	1.35
Ugāles pag.	V075	Rinda	1.35	Piltenes pag.	V027	Venta_4	195.18

Ventas upju baseina apgabala virszemes ūdensobjektus galvenokārt ietekmē notekūdeņi, lauksaimniecības piesārņojums un hidromorfoloģiskie pārveidojumi (7. tabula). Kā riska ūdensobjekti noteikti – Usmas ezers (E023) un Pāžupīte (V022).

7. TABULA. SLODZES UN IETEKME UZ ŪDENSOBJEKTIEM²¹

Jaunā ūdens objekta (ŪO) nosaukums	Jaunais ŪO kods ²²	Vecais ŪO kods ²³	Būtiskas ietekmes (riski)
Klāņezers	E012	E012	-
Puzes ezers	E019	E019	-
Usmas ezers	E023	E023	Riska ūdens objekts. Notekūdeņu (Usmas NAI) un kempingu un atpūtas vietu (sezonāls raksturs) ietekme.

²¹Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra dati.

²²ŪO 3.cikla upju baseinu apsaimniekošanas plānos 2022.-2027.gadam

²³ŪO spēkā esošajiem 2.cikla upju baseinu apsaimniekošanas plāniem 2016.-2021.gadam

Jaunā ūdens objekta (ŪO) nosaukums	Jaunais ŪO kods ²²	Vecais ŪO kods ²³	Būtiskas ietekmes (riski)
Būšnieku ezers	E025	E025	-
Pāžupīte	V022	V022	Riska ūdens objekts. Izklīdētā piesārņojuma no mežu teritorijām ietekme.
Rīva_2	V023	V023	-
Užava_3	V025	V025	Hidromorfoloģisko pārveidojumu ietekme.
Medoles strauts	V026	V026	-
Venta_4	V027	V027	Lauksaimniecības piesārņojuma ietekme.
Packule	V028	V028	Iespējama izklīdētā piesārņojuma ietekme (lauksaimniecības teritorijas, decentralizētās sistēmas).
Vičaka	V030	V022 (Pāžupīte), V025 (Užava)	Riska ūdens objekts (V022).
Užava_1	V031	V025 (Užava)	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi, lauksaimniecības radītais piesārņojums.
Abava_8	V032	V032	-
Lūžupe	V067	V067	-
Irbe	V068	V068	-
Stende_3	V069	V069	Hidromorfoloģiski pārveidojumi. Notekūdeņu ietekme.
Lonaste	V070	V070	-
Pāce	V071	V071	-
Raķupe	V072	V072	-
Rinda	V075	V075	-
Engure	V076	V076	Notekūdeņu ietekme. Hidromorfoloģiskie pārveidojumi.
Tirukšupe	V078	V078	-
Ēnava	V095	V022 (Pāžupīte)	Riska ūdens objekts (V022). Hidromorfoloģiskie pārveidojumi.
Muižupīte	V096	V022 (Pāžupīte)	Riska ūdens objekts (V022). Hidromorfoloģiskie pārveidojumi.
Ķikans (Celmupe)	V136	V079 (Pilsupe)	-
Jaunupe	V137	V067 (Lūžupe)	-
Stende_2	V139	V069 (Stende)	Notekūdeņu ietekme (NAI).

Augsta kvalitāte Ventspils novada ūdensobjektos pēc pieejamās informācijas 2016. un 2017. gadā tika konstatēta Irbes upei (V068), kurā fizikāli ķīmiskie un hidromorfoloģiskie rādītāji atbilda augstai kvalitātei (2. pielikums). Laba kvalitāte 2016. gadā novērtēta Ventā (V027) un Būšnieku ezerā, bet 2017. gadā Klāņezērā (E012). Vidēja kvalitāte 2016. gadā novērtēta - Raķupei (V072) un Rīvas upei (V023), bet 2017. gadā Engurei (V076), Rindai (V075), Stendei (V069), Tirukšupei (V078), Užavai (V025), Ventai (V027), Lonastei (V070), Usmas ezeram (E023). 2016. gadā Užavas upes

(V025) un Pāces upes (V071) kvalitāte tika novērtēta kā sliktā pēc bioloģiskajiem rādītājiem. 2017. gadā kā sliktā kvalitāte tika novērtēta Lužupei (V067) pēc bioloģiskajiem rādītājiem. Kā ļoti sliktā kvalitāte pēdējos gados tika novērtēta tikai 2016. gadā Pāžupītei (V022), pēc bioloģiskajiem rādītājiem, kura ir arī riska ūdensobjekts.

Lai sasniegtu ūdensobjektu ekoloģiskās kvalitātes mērķus, Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānā 2016. - 2021. gadam noteikti pamata un papildus pasākumi (8. tabula).

8. TABULA. PASĀKUMU PROGRAMMAS APKOPOJUMS VENTAS UPJU BASEINU APGABALAM VENTSPILS NOVADĀ IETILPSTOŠAJIEM ŪDENSOBJEKTIEM²⁴

Nr. p.k.	Vecais ŪO kods ²⁵		Kvalitātes mērķis	Pasākumu programmas apkopojums, pasākumi
1.	E012	Klāņezers	Laba	Papildus monitorings un izpēte vismaz 3 gadus pēc kārtas, iespējamās slodžu avotus un sliktās kvalitātes cēloņu noskaidrošanai
2.	E019	Puzes ezers	Laba	Ūdensaugu plaušana valdošo vēju virzienā un viļņošanās efekta pastiprināšana, videi draudzīga mežu meliorācijas sistēmu pārbūve vai atjaunošana, iekļaujot videi draudzīgus meliorācijas sistēmas elementus
3.	E023	Usmas ezers	Laba	Virszemes noteces mākslīgo mitrāju veidošana, videi draudzīga lauksaimniecības meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana, iekļaujot videi draudzīgus meliorācijas sistēmas elementus, ezera funkcionalitātes uzlabošana, ūdensaugu plaušana valdošo vēju virzienā un viļņošanās efekta pastiprināšana
4.	E025	Būšnieku ezers	Laba	Nodrošināt kontroli notekūdeņu apsaimniekošanai decentralizētajās kanalizācijas sistēmās, vienoties par veicamajiem uzlabojumiem, ja konstatēta tāda nepieciešamība, ūdensaugu plaušana valdošo vēju virzienā un viļņošanās efekta pastiprināšana, veikt ezera apkārtnes sakopšanu
5.	V022	Pāžupīte	Laba	Videi draudzīga lauksaimniecības meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana, iekļaujot videi draudzīgus meliorācijas sistēmas elementus
6.	V023	Rīva_2	Laba	-
7.	V025	Užava_3	Laba	Veikt polderu uzturēšanas pasākumus, papildus monitorings un izpēte vismaz 3 gadus pēc kārtas, lai noskaidrotu iespējamās slodžu avotus un sliktās kvalitātes cēloņus, veikt ezera apkārtnes sakopšanu (Būšnieku ezers)
8.	V026	Medoles strauts	Laba	Ierīkot monitoringa staciju ūdensobjektā un nodrošināt monitoringa datu ieguvu
9.	V027	Venta_4	Laba	Papildus monitorings un izpēte vismaz 3 gadus pēc kārtas, lai noskaidrotu iespējamās slodžu avotus un sliktās kvalitātes cēloņus, sagatavot un veikt piesārņotas vietas sanāciju un tā rezultātā izņemtā materiāla utilizēšanu

²⁴Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016. - 2021. gadam, LVGMC.

²⁵Spēkā esošajiem 2.cikla Ventas upju baseinu apsaimniekošanas plānam 2016.-2021.gadam

Nr. p.k.	Vecais ŪO kods ²⁵		Kvalitātes mērķis	Pasākumu programmas apkopojums, pasākumi
10.	V028	Packule	Laba	Videi draudzīga lauksaimniecības meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana, iekļaujot videi draudzīgus meliorācijas sistēmas elementus
11.	V031	Užava_1	Laba	-
12.	V032	Abava_8	Laba	Centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000 (Kandava, Stende)
13.	V067	Lūžupe	Nepasliktin āšanās	Papildus monitorings un izpēte vismaz 3 gadus pēc kārtas, lai noskaidrotu iespējamus slodžu avotus un sliktās kvalitātes cēloņus
14.	V068	Irbe	Laba	-
15.	V069	Stende_3	Nepasliktin āšanās	Videi draudzīga mežu meliorācijas sistēmu pārbūve vai atjaunošana, iekļaujot videi draudzīgus meliorācijas sistēmas elementus
16.	V070	Lonaste	Laba	Papildus monitorings un izpēte vismaz 3 gadus pēc kārtas, lai noskaidrotu iespējamus slodžu avotus un sliktās kvalitātes cēloņus
17.	V071	Pāce	Laba	Centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000 (Dundaga)
18.	V072	Ražupe	Laba	Papildus monitorings un izpēte vismaz 3 gadus pēc kārtas, lai noskaidrotu iespējamus slodžu avotus un sliktās kvalitātes cēloņus
19.	V075	Rinda	Laba	Papildus monitorings un izpēte vismaz 3 gadus pēc kārtas, lai noskaidrotu iespējamus slodžu avotus un sliktās kvalitātes cēloņus, ūdensteču tīrīšana (aizauguma ar ūdensaugiem pakāpes kontrolēšana, ūdens attīrīšana no atkritumiem), krastu sakopšana, ievērojot labas prakses nosacījumus ar mērķi uzlabot ūdens ekoloģisko kvalitāti, regulētos upju posmos makrofītu izpļaušana meandrējošā veidā
20.	V076	Engure	Laba	Centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000 (Ugāle), papildus monitorings un izpēte vismaz 3 gadus pēc kārtas, lai noskaidrotu iespējamus slodžu avotus un sliktās kvalitātes cēloņus
21.	V078	Tirukšupe	Laba	Papildus monitorings un izpēte vismaz 3 gadus pēc kārtas, lai noskaidrotu iespējamus slodžu avotus un sliktās kvalitātes cēloņus, ūdensteču tīrīšana (aizauguma ar ūdensaugiem pakāpes kontrolēšana, ūdens attīrīšana no atkritumiem), krastu sakopšana, ievērojot labas prakses nosacījumus ar mērķi uzlabot

Nr. p.k.	Vecais ŪO kods ²⁵	Kvalitātes mērķis	Pasākumu programmas apkopojums, pasākumi
			ūdens ekoloģisko kvalitāti, regulētos upju posmos makrofītu izplaušana meandrējošā veidā

Ventspils novadam piekļaujas Baltijas jūras dienvidaustrumu atklātais smilšainais krasts, Ventas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānā piekrastes ūdensobjekts B, kurā ietilpst aizsargājamā jūras teritorija "Irbes šaurums" un dabas liegums "Užava". Piekrastes ūdensobjektam B ekoloģiskā kvalitāte noteikta pēc diviem fitoplanktonu raksturojošajiem parametru (hlorofila a un kopējās fitoplanktona biomasas) vērtējumiem un kopumā noteikta kā vidēja.²⁶

Baltijas jūras piekraste, īpaši šaurā krasta josla, ir jutīga pret ārējiem faktoriem, antropogēnās ietekmes rezultātā palielinās jūras krasta erozija, tiek patvaļīgi izbraukāta krasta kāpu aizsargjosla, izveidotas dabiskas brauktuves, apgriešanās laukumi, stāvvietas, ugunsgrāku vietas, norakti priekškāpu vaļņi. Piekrastes teritorijā nav izvietotas informatīvās zīmes, kas informētu par Krasta kāpu aizsargjoslu un aizliegumiem šajā teritorijā. Apmeklētākās vietas Ventspils novadā un kritiskākās piekrastes teritorijas ir Užavas pagastā ārpus dabas lieguma "Užava", Vārves pagastā un Tārgales pagastā piekrastes posmā no Ventspils pilsētas līdz Jaunupei. Piekrastes zonā svarīgi ir nodrošināt dabas vērtību saglabāšanu un ierobežot antropogēnās slodzes (t. sk. apmeklētāju) ietekmi līdz minimumam, uzsverot dabas vērtību aizsardzību un saglabāšanu.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu (11.03.1997.) Ventspils novadā noteikta Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla, kas izveidota, lai samazinātu piesārņojuma ietekmi uz Baltijas jūru, saglabātu meža aizsargfunkcijas, novērstu erozijas procesu attīstību, aizsargātu piekrastes ainavas, nodrošinātu piekrastes dabas resursu, arī atpūtai un tūrismam nepieciešamo resursu un citu sabiedrībai nozīmīgu teritoriju saglabāšanu un aizsardzību, to līdzsvarotu un ilgstošu izmantošanu. Aizsargjoslu likuma 36. pantā noteikti konkrēti aprobežojumi un aizliegumi, kas nosaka vides aizsardzību no kaitīgas ietekmes, ierobežo antropogēno slodzi un nodrošina teritorijas dabas vērtību ilgtspējīgu attīstību.

Tūrisma sezonā, siltajā laika periodā, apmeklētāju skaits jūras piekrastē pieaug, līdz ar to Ventspils novada pašvaldība velta lielāku uzmanību piekrastes sakopšanas darbiem un iesaistās nacionālās nozīmes projektā "Piekrastes apsaimniekošanas praktisko aktivitāšu realizēšana".²⁷ Projekta mērķis ir jūras piekrastes joslas apsaimniekošana, nodrošinot tajā kvalitatīvu, tīru un drošu vidi iedzīvotājiem, atpūtniekiem un tūristiem, pludmales pieejamību, kā arī bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Ventspils novadā galvenais uzdevums ir nodrošināt jūras piekrastes joslas, galvenokārt pludmales atkritumu apsaimniekošanu Tārgales, Vārves, Užavas un Jūrkalnes pagastos. Ventspils novada pašvaldība noslēdza darba līgumus ar piecām personām par regulāru atkritumu savākšanu, sadarbībā ar Ventspils labiekārtošanas kombinātu tika nodrošināta atkritumu konteineru noma un apkalpošana, kā arī iegādātas 73 informācijas zīmes.²⁸

PAZEMES ŪDEŅI, TO KVALITĀTE

Ventspils novadā pazemes ūdeņu dabiskā aizsargātība pēc aktuālā Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna 2016. - 2021. gadam lielākoties ir ar zemu piesārņojuma risku, bet novada centrālajā daļā ar vidēju un augstu piesārņojuma risku. Pazemes ūdensobjekta (D2) kvantitatīvais stāvoklis un kvalitātes stāvoklis Ventspils novada robežās tiek vērtēts kā labs.²⁹

²⁶Daugavas upju baseina apgabalam ir izstrādāts apsaimniekošanas plāns 2016. - 2021.gadam, LVGMC

²⁷Projekta vadošais partneris ir Latvijas Pašvaldību savienība un tajā ir iesaistījušās visas piekrastes pašvaldības, tas tiek realizēts Latvijas Vides aizsardzības fonda valsts budžeta apakšprogrammā "Vides aizsardzības projekti".

²⁸Ventspils novada pašvaldības dati, aktualitātes, www.ventspilsnovads.lv, 2019.11.07.

²⁹Ventas upju baseina apgabalam ir izstrādāts apsaimniekošanas plāns 2016. - 2021.gadam, LVGMC

Valsts nozīmes pazemes ūdens kvantitātes un kvalitātes novērojumu stacijā "Ventspils", kas atrodas Vārves pagastā tiek veikti pazemes ūdeņu novērojumi.

Ventspils novadā atrodas piecas pazemes ūdeņu atradnes³⁰:

- ◇ "Piltene" (Piltenes pag.), izmanto SIA "DABA-V" minerālūdeņu un dzeramā ūdens ražošanai (hlorīda iesāļūdens);
- ◇ "Ugāle", Ugāles lielciema centralizētajai ūdensapgādei, izmantošanas statuss nav zināms (saldūdens);
- ◇ "Piltene – Rožu", tiek izmantota Piltenes centralizētajai ūdensapgādei (saldūdens);
- ◇ "Puzes ezers – Puzes ciems", atrodas Ugāles un Popes pagastos, kā izmantošanas iespējas tika pētītas Ventspils pilsētas centralizētajai ūdensapgādei, bet netiek izmantota (saldūdens);
- ◇ "Ogsils", atrodas Tārgales pagastā, tiek izmantots Ventspils pilsētas centralizētajai ūdensapgādei (saldūdens).

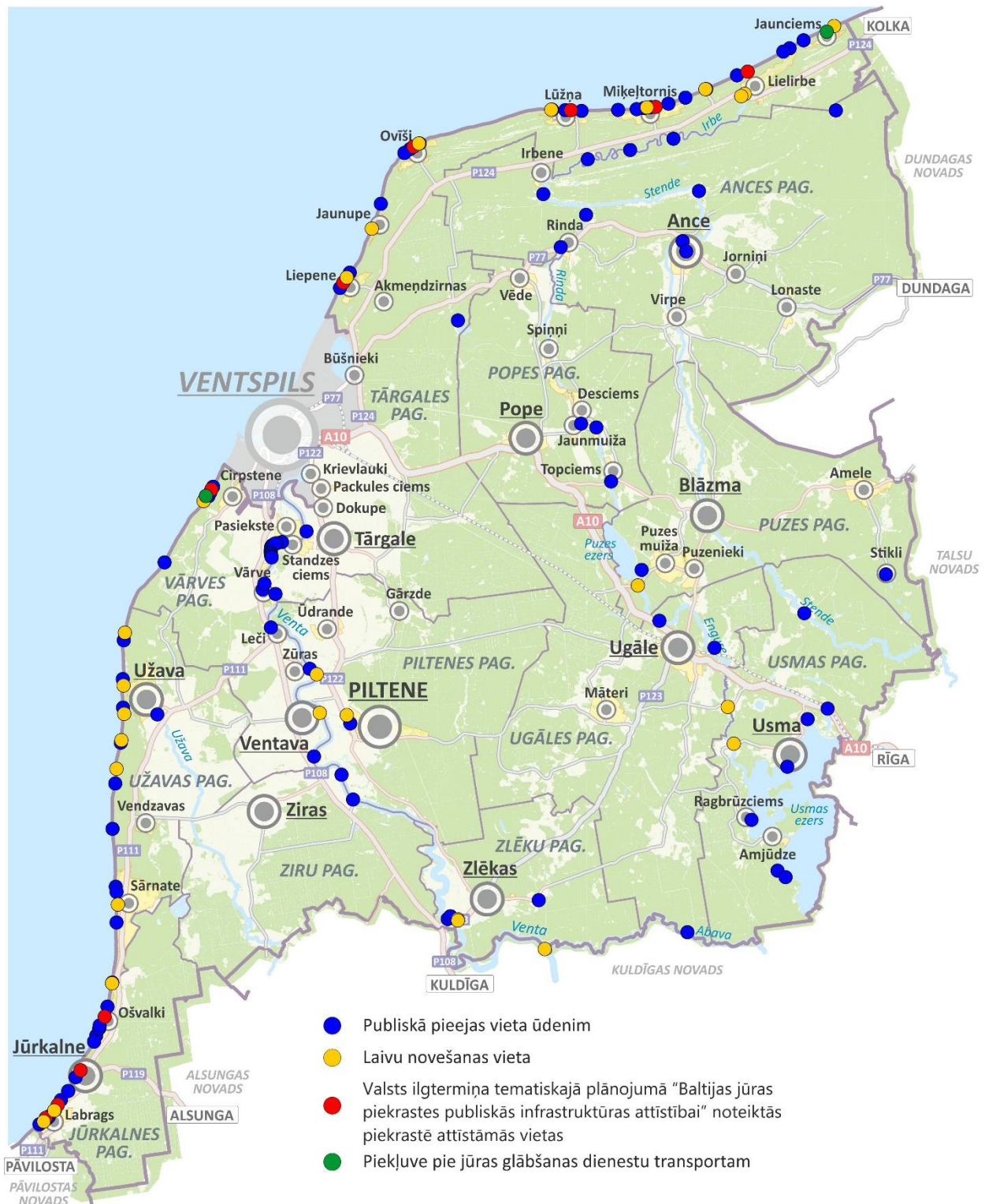
PELDVIETAS

Ventspils novadā nav izveidotas oficiālas peldvietas ne Baltijas jūras piekrastē, ne novada iekšzemē, kas būtu iekļautas Veselības inspekcijas oficiāli novēroto peldvietu sarakstā pēc MK noteikumiem Nr. 692 "Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība" (28.11.2017).

Ventspils novadā netiek veikta arī neoficiālo peldvietu ūdens kvalitāte.³¹ Ņemot vērā novada administratīvajai teritorijai pieguļošo Baltijas jūras piekrastes daļu un ūdensobjektus iekšzemē, būtu ieteicams attīstot peldvietas novadā, tās atbilstoši apsaimniekot, labiekārtot un nodrošināt higiēnas prasības, kā arī peldsezonas laikā organizēt vairākkārt ūdens kvalitātes pārbaudes (piem. Usmas ciema pludmalē pie Usmas ezera, pludmalē Vārves ciemā pie Ventas upes u. c.).

³⁰Derigo izrakstu atradņu reģistrs, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, www.meteo.lv

³¹Pēc Veselības inspekcijas peldūdens monitoringa datiem, peldvietu ūdens kvalitāte neoficiālajās peldvietās.

6. ATTĒLS. ŪDENSOBJEKTU INFRASTRUKTŪRA VENTSPILS NOVADĀ³²

3.4. ŪDENSSAIMNIECĪBU RAKSTUROJUMS UN IETEKME

Lai tiktu uzlabots Ventspils novadā esošo ūdensobjektu ekoloģiskais stāvoklis, svarīgi ir pēc iespējas samazināt ūdenssaimniecību ietekmi uz tiem un apkārtējo vidi. Sakārtojot esošos un

³²Dati no Ventspils novada teritorijas plānojuma un Ventspils novada pašvaldības, Ventspils novada attīstības programma, 1. redakcija. SIA "Reģionālie projekti".

attīstot jaunus ūdenssaimniecības infrastruktūras objektus, svarīgi ir vidē novadīt pēc iespējas tīrākus notekūdeņus.

ŪDENSAPGĀDE

Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumi Ventspils novadā pieejami:

- ◇ Piltenes pilsētā;
- ◇ Ances ciemā (Ances pagasts);
- ◇ Jūrkalnes ciemā (Jūrkalnes pagasts);
- ◇ Popes ciemā (Popes pagasts);
- ◇ Blāzmas un Stiklu ciemos (Puzes pagasts);
- ◇ Tārgales un Dokupes ciemos (Tārgales pagasts);
- ◇ Ugāles ciemā (Ugāles pagasts);
- ◇ Usmas ciemā (Usmas pagasts);
- ◇ Užavas ciemā (Užavas pagasts);
- ◇ Vārves, Ventavas un Zūru ciemos (Vārves pagastā);
- ◇ Zirū ciemā (Zirū pagasts);
- ◇ Zlēku ciemā un Zlēku PII (Zlēku pagastā).

Ventspils novadā centralizētās ūdensapgādes pakalpojumus nodrošina Ventspils novada pašvaldības pagastu pārvaldes un SIA "VNK serviss" (Ugālē, Usmā, Popē, Puzē (Stiklos un Blāzmā), Užavā, Zirās un Vārves pagastā (Vārves, Ventavas, Zūru ciemos)).

No virszemes piesārņojuma pazemes ūdeņu aizsardzībai, tiek noteiktas aizsargjoslas dzeramā ūdens ūdensapgādes urbumiem un ūdensgūtnēm. Ūdensapgādes urbumiem, kas tiek izmantoti ūdens ieguvē, ir veikts aizsargjoslu aprēķins, kā arī veikta aizsargjoslas saskaņošana atbilstoši MK noteikumu Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" (20.01.2004.) prasībām.

Ventspils novadā, pēc publiski pieejamajiem datiem, atrodas 483 urbumi. No tiem tikai 52 ir aktīvi un darbojas, trīs netiek izmantoti, aiztamponēti vai likvidēti 46 urbumi, jātamponē divi, piemesti 16 urbumi, bet 362 urbumiem nav zināms statuss.³³ Neapsaimniekoti urbumi ir liels risks, kas var radīt pazemes ūdeņu piesārņojumu, līdz ar to, ņemot vērā, ka novadā atrodas ievērojams skaits urbumu, kuru statuss nav zināms, būtu jāveic to apzināšana un jānosaka turpmākie apsaimniekošanas pasākumi, lai novērstu potenciālos piesārņojuma riskus.

Centralizētās ūdensapgādes patērētājiem ūdens galvenokārt tiek padots, veicot tā apstrādi. Atdzelžošanas iekārtas uzstādītas - Piltenē, Blāzmā, Dokupē, Jūrkalnē, Stiklos, Tārgalē, Ugālē, Usmā, Užavā, Vārvē, Ventavā, Zirū ciemā, Zlēku ciemā un Zlēku PII. Ances ciemā ūdens tiek attīrīts caur dzeramā ūdens (mīkstināšanas) atkaļķošanas iekārtām.³⁴

Pēdējo piecu gadu laikā dzeramā ūdens kvalitāte, pēc veiktajiem Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības kontroles nodaļas auditmonitoringa rezultātiem Ventspils novada ūdensapgādes sistēmās ir bijusi mainīga. Neatbilstības 2014. gadā un 2017. gadā tika konstatētas Piltenes vidusskolā (dzelzs, duļķainība, enterokoki), bet 2018. gadā Ugāles ciemā Rūpnīcas ielā 2, virtuvē tika konstatētas koliformas.³⁵ Ugāles ciemā nepieciešama jaunu ūdensvadu izbūve (no Arājiem līdz Virpes kalnam, Rīgas adītāju pieslēgšanai centra urbumam), jo iedzīvotājiem netiek piegādāts normām atbilstošas kvalitātes ūdens (neatbilstošs mangāna un dzelzs pieļaujamais sastāvs).³⁶

³³Derīgo izraktenų atradņu reģistrs, urbumu statuss, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, www.meteo.lv.

³⁴Ventspils novada teritorijas plānojums, SIA "Reģionālie projekti".

³⁵Pārskati par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību, Veselības inspekcija.

³⁶SIA "VNK serviss" dati, anketa par Ventspils novada pašvaldības iestāžu, struktūrvienību un kapitālsabiedrību prioritātēm tuvākajiem 3-6 gadiem.

Problēmas ar centralizētā dzeramā ūdens kvalitāti ir arī Vārves ciemā, lai gan ieguldītas lielas investīcijas ūdens kvalitātes uzlabošanai, līdz iedzīvotājiem ūdens nenonāk atbilstošā kvalitātē. To ietekmē novecojušie dzīvojamo māju iekšējie tīkli, kuri nav mainīti un par tiem atbild paši iedzīvotāji.³⁷ Ziru ciemā pazemes cauruļvadi ir sliktā stāvoklī, tajos bieži notiek avārijas un plisumi, jāveic atjaunošanas darbi, jo tīkli būvēti pirms 1980. gadiem un atjaunošanas remontdarbi nav veikti. Ūdens tornis un ūdens ņemšanas vietas ciemā ir ļoti sliktā tehniskajā stāvoklī.³⁸

Uzskaitītā izmantotā pazemes ūdens apjoms Ventspils novadā pēdējos gados ir bijis svārstīgs, no 2014. gada līdz 2017. gadam tam samazinoties, bet 2018. gadā pieaugot (9. tabula). Piecu gadu griezumā samazinājies vietu skaits, kurās tiek iegūts pazemes ūdens. 2018. gadā iegūtā pazemes ūdens apjoma salīdzinoši liela palielināšanās varētu būt saistīta ar ietilpīgu sausa periodu. Iegūtais ūdens daudzums galvenokārt tiek izmantots komunālajām un sadzīves vajadzībām, 2018. gadā šim mērķim tika izmantoti 80% no iegūtā ūdens apjoma, bet ražošanas vajadzībām 20%.

9. TABULA. ŪDENS ŅEMŠANA VENTSPILS NOVADĀ (TŪKST.M³)³⁹

Gads	Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	Kopā	Vietu skaits	T.sk. izmērīts	Virszemes	Pazemes	Lietus ūdeņi
2014.g.	583.0	499.7	41	492.4	0.0	499.7	83.3
2015.g.	556.9	473.3	37	473.3	0.0	473.3	83.6
2016.g.	536.6	423.2	38	423.2	0.0	423.2	113.4
2017.g.	530.3	364.8	36	364.8	0.0	364.8	165.5
2018.g.	580.3	386.3	35	386.3	0.0	386.3	194.0

Lielākais ūdens apjoms 2018. gadā tika iegūts Ugāles pagastā (205 tūkst. m³), Ances pagastā (106 tūkst.m³) un Vārves pagastā (74 tūkst.m³) (10. tabula).

10. TABULA. ŪDENS ŅEMŠANA VENTSPILS NOVADA PAGASTOS 2018. GADĀ (TŪKST.M³)⁴⁰

Pagasts	Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	Kopā	Vietu skaits	T.sk. izmērīts	Virszemes	Pazemes	Lietus ūdeņi
Ances pagasts	106	24	3	24	0	24	82
Jūrkalnes pagasts	13.79	13.79	1	13.79	0	13.79	0
Piltenes pagasts	0	0	0	0	0	0	0
Piltenes pilsēta	45	45	1	45	0	45	0
Popes pagasts	11	11	1	11	0	11	0
Puzes pagasts	24	24	4	24	0	24	0
Tārgales pagasts	39	39	4	39	0	39	0
Ugāles pagasts	205	95.03	7	95.03	0	95.03	110
Užavas pagasts	40	40	5	40	0	40	0
Vārves pagasts	74	72	6	72	0	72	2,12

³⁷SIA "VNK serviss", <https://www.vnkserviss.lv/par-mums/>

³⁸SIA "VNK serviss" dati, anketa par Ventspils novada pašvaldības iestāžu, struktūrvienību un kapitālsabiedrību prioritātēm tuvākajiem 3-6 gadiem.

³⁹Valsts statistikas pārskats "Nr.2 – Ūdens", VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

⁴⁰Valsts statistikas pārskats "Nr.2 – Ūdens", VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

Pagasts	Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	Kopā	Vietu skaits	T.sk. izmērīts	Virszemes	Pazemes	Lietus ūdeņi
Ziru pagasts	17	17	1	17	0	17	0
Zlēku pagasts	6	5	2	5	0	5	0.6

Ventspils novadā, vietās, kur nav pieejama centralizētā ūdensapgāde vai iedzīvotāji nav pieslēgušies centralizētajiem ūdensapgādes tīkliem, tiek izmantota individuālā ūdensapgāde (urbumi un akas), to statuss galvenokārt nav zināms.

NOTEKŪDEŅU SAVĀKŠANA UN ATTĪRĪŠANA

Visa Latvijas teritorija, t. sk. Ventspils novads, noteikta par īpaši jutīgu teritoriju, uz kuru attiecas paaugstinātas prasības komunālo notekūdeņu attīrīšanai.⁴¹

Vidē novadīto notekūdeņu apjoms kopumā Ventspils novadā pēdējo piecu gadu laikā samazinājies (11. tabula), tikai 2017. gadā palielinājies, salīdzinot ar 2016. un 2018. gadu. 2014. gadā no 23 novadīšanas vietām vidē tika novadīti 450 tūkst.m³, bet 2018. gadā no 21 novadīšanas vietas - 396,02 tūkst.m³.

11. TABULA. ŪDENS NOVADĪŠANA TŪKST. M³ VENTSPILS NOVADĀ⁴²

Gads	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi	T.sk ar att. norm. tīri	T.sk. ar att.norm. netīri	T.sk bez att. norm. tīri	T.sk. bez att.norm. netīri	T.sk. lietus	T.sk. citi
2014.g.	23	450.00	450.00	0	0	0	0	0
2015.g.	23	423.64	365.70	57.94	0	0	0	0
2016.g.	24	410.52	410.52	0	0	0	0	0
2017.g.	22	419.16	411.28	7.88	0	0	0	0
2018.g.	21	396.02	396.02	0	0	0	0	0

Centralizētās kanalizācijas sistēmas Ventspils novadā izbūvētas:

- ◇ Piltenes pilsēta;
- ◇ Ances ciems (Ances pagasts);
- ◇ Jūrkalnes ciems (Jūrkalnes pagasts);
- ◇ Popes ciems (Popes pagasts);
- ◇ Blāzma un Stiklu internātpamatskola (Puzes pagasts);
- ◇ Tārgales un Dokupes ciemos (Tārgales pagasts);
- ◇ Ugāles ciems (Ugāles pagasts);
- ◇ Usmas ciems (Usmas pagasts);
- ◇ Užavas ciems (Užavas pagasts);
- ◇ Zūru, Ventavas un Vārves ciemos (Vārves pagasts);
- ◇ Zīras (Zīru pagasts);
- ◇ Zlēku ciems un Zlēku PII (Zlēku pagasts).

⁴¹ MK noteikumi Nr.34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdeņi", Rīgā 2002.gada 22.janvārī.

⁴² Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

Visvairāk notekūdeņi Ventspils novadā 2018. gadā tika novadīti – Ugāles pagastā (142,38 tūkst.m³), Ances pagastā (92,07 tūkst.m³) un Piltenes pilsētā (40,25 tūkst.m³).

12. TABULA. ĪDENS NOVADĪŠANA TŪKST. M³ PILTENES PILSĒTĀ UN VENTSPILS NOVADA PAGASTOS 2018. GADĀ⁴³

Pagasts/ pilsēta	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi	T.sk ar att. norm. tīri	T.sk. ar att.norm. netīri	T.sk bez att. norm. tīri	T.sk. bez att.norm. netīri	T.sk. lietus	T.sk. citi
Ances pag.	1	92.07	92.07	0	0	0	0	0
Jūrkalnes pag.	1	4.44	4.44	0	0	0	0	0
Piltenes pag.	1	0.64	0.64	0	0	0	0	0
Piltenes pilsēta	1	40.25	40.25	0	0	0	0	0
Popes pag.	1	0.47	0.47	0	0	0	0	0
Puzes pag.	3	22.73	22.73	0	0	0	0	0
Tārgales pag.	2	19.45	19.45	0	0	0	0	0
Ugāles pag.	3	142.38	142.38	0	0	0	0	0
Užavas pag.	2	22.07	22.07	0	0	0	0	0
Vārves pag.	3	38.26	38.26	0	0	0	0	0
Ziru pag.	1	7.64	7.64	0	0	0	0	0
Zlēku pag.	2	5.61	5.61	0	0	0	0	0

PILTENES PILSĒTA

Īdenssaimniecību Piltenes pilsētā apsaimnieko Ventspils novada Piltenes pilsētas pārvalde. Uz 1971. gadā izbūvētajām bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (iekārtu renovācija veikta 2008. gadā) notekūdeņi pa centralizētajiem kanalizācijas tīkliem (7,097 km) tiek savākti no daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām, privātmājām, iestādēm, uzņēmumiem un veikaliem. Pa pašteses kolektoru notekūdeņi tiek savākti pieņemšanas kamerā un pēc tam ar sūkņu palīdzību tiek pārsūknēti uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtu bioloģisko bloku, attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Vecventā. Lietus notekūdeņi tiek novadīti no pilsētas centrālās ielas un laukuma (platība 6000 m², trīs pieslēguma vietas (gūlijas) pie centralizētās kanalizācijas sistēmas). 2016. gadā visā Lielās ielas garumā izbūvēta jauna lietus notekūdeņu savākšanas sistēma. Notekūdeņu dūņas, kas rodas, tiek nogādātas uz Zūru notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, jo pilsētā nav izbūvēti dūņu lauki.⁴⁴

⁴³Valsts statistikas pārskats "Nr.2 – Īdens", VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

⁴⁴Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. Nr.VE10IB0028. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2017.gada 26. maijs.

Pēc pieejamajiem datiem, paliekošais piesārņojums, kas tiek novadīts vidē, pēc notekūdeņu attīrīšanas, pēdējos piecos gados ir bijis ar tendenci samazināties, tikai 2016. gadā tas pieaudzis, bet 2017. un 2018. gadā samazinājies (13. tabula).

13. TABULA. PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS PILTENES PILSĒTĀ T/GADĀ⁴⁵

Gads	Kopā novadītie notekūdeņi	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	KSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	58.346	11.32	5.92	0.95	2.71	0.11	0.06	0.82	0.57	0.01	0.17
2015.g.	52.787	4.07	0.47	0.56	1.65	0.10	0.07	0.62	0.16	0.01	0.43
2016.g.	50.305	7.29	1.02	1.74	3.09	0.07	0.05	0.68	0.39	0.005	0.24
2017.g.	47.538	4.07	0.29	0.54	2.27	0.06	0.17	0.39	0.23	0.01	0.12
2018.g.	40.252	3.48	0.56	0.08	2.18	0.04	0.03	0.34	0.25	0	0

Decentralizēto kanalizācijas iekārtu apsaimniekošanu pilsētā veic Piltenes pilsētas iedzīvotāji, izmantojot dažādu uzņēmumu (t. sk. PSIA "Ūdeka", PSIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts") pakalpojumus.

ANCES PAGASTS

Ūdenssaimniecību Ances ciemā apsaimnieko Ventspils novada Ances pagasta pārvalde. Notekūdeņi pa kanalizācijas tīkliem (3,295 km) tiek novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kas darbojas kopš 1986. gadā (2006. gadā veikta rekonstrukcija). Centralizētie kanalizācijas tīkliem ir pieslēgtas daudzdzīvokļu mājas, pagasta pārvaldes ēka, skola, veikals, individuālās mājas un katlu māja. Atkritie notekūdeņi tiek novadīti Stendes upē. NAI nav izbūvēti dūņu lauki. Liekās notekūdeņu dūņas, bioloģisko dīķu un kanalizācijas trašu tīrīšanas nosēdumus saskaņā ar noslēgto līgumu nodod apsaimniekošanai SIA "VNK serviss".⁴⁶

Paliekošais piesārņojums, kas tiek novadīts vidē, pēc centralizēti savākto notekūdeņu attīrīšanas, pēdējos piecos gados ciemā ir bijis svārstīgs. 2016. gadā un 2017. gadā pieaudzis, bet 2018. gadā samazinājies (14. tabula). Ances ciemata notekūdeņu attīrīšanas iekārtas atsevišķos gadījumos nenodrošina atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu normatīvo aktu prasībām, kā arī nav tikušas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas uzturētas atbilstoši notekūdeņu attīrīšanas iekārtu ekspluatācijas noteikumos noteiktajai instrukcijai.⁴⁷

Izstrādāto pasākumu plāns kanalizācijas sistēmas un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcijai Ances ciemā vēl nav veikts, kas uzlabotu notekūdeņu apsaimniekošanu un samazinātu paliekošā piesārņojuma apjomu. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Stendes upē, kuras kvalitāti ietekmē notekūdeņu slodze, t. sk. no notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Stendes upes kvalitāte 2017. gadā novērtēta kā vidēja un mērķis ir tās nepasliktināšanās. Lai samazinātu Ances ciema notekūdeņu ietekmi uz Stendes upes kvalitāti, būtiski ir ievērot esošo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu ekspluatācijas instrukcijas un īstenot pasākumu plānu kanalizācijas sistēmas un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcijai, lai novadītu vidē pēc iespējas tīrākus notekūdeņus un samazinātu vidē novadīto piesārņojošo vielu apjomu.

⁴⁵Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

⁴⁶Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VE11IB0043. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2018.gada 22. jūnijs.

⁴⁷Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VE11IB0043. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2018.gada 22. jūnijs.

14. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS ĀNCES PAGASTĀ T/GADĀ⁴⁸

	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīto vietu skaits	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	ĶSP	SVAV	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	97.7	1	5.79	0.16	0.73	2.93	0.00	0.11	0.05	0.97	0.07	0.01	0.76
2015.g.	94.9	1	10.90	1.52	1.00	5.58	0.00	0.20	0.17	1.28	0.39	0.08	0.69
2016.g.	68.1	1	16.56	0.24	6.59	8.92	0.00	0.02	0.02	0.42	0.32	0.02	0.01
2017.g.	73.9	1	24.18	14.04	7.94	1.41	0.00	0.04	0.02	0.35	0.08	0.003	0.27
2018.g.	92.1	1	19.16	0.90	5.48	11.89	0.00	0.05	0.04	0.41	0.34	0.01	0.05

JŪRKALNES PAGASTS

Ventspils novada pašvaldības Jūrkalnes pagasta pārvalde nodrošina Jūrkalnes ciema notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu. Notekūdeņi tiek savākti no daudzdzīvokļu mājām, individuālajām mājām, pamatskolas, pagasta pārvaldes ēkas, tautas nama, veikala, kafejnīcas, degvielas uzpildes stacijas, katlu mājas, KS "Jūrkalnes serviss" un pa centralizētās kanalizācijas sistēmas tīkliem paštecē novadīti uz pārsūkņēšanas stacijām, pa spiedvadu pārsūkņēti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (izbūvētas no jauna 2015.g.). Attīrītie notekūdeņi nokļūst paraugu ņemšanas akā un tālāk meliorācijas grāvī, pēc tam Baltijas jūrā, bet radušās notekūdeņu dūņas tiek novadītas uz dūņu mineralizatoru.⁴⁹

Paliekošais piesārņojums, kas tiek novadīts vidē, pēc centralizēti savāktu notekūdeņu attīrīšanas, pēdējos gados Jūrkalnes ciemā ir pieaudzis, tikai 2018. gadā samazinājies. Piesārņojums pieaudzis, pieaugot arī kopā novadīto notekūdeņu apjomam. (15. tabula).

15. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS JŪRKALNES PAGASTĀ T/GADĀ⁵⁰

	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	ĶSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	1.73	1	0.97	0.11	0.18	0.36	0.03	0.02	0.14	0.13	0.00	0.00
2015.g.	2.99	1	1.02	0.12	0.14	0.34	0.06	0.03	0.17	0.09	0.00	0.07
2016.g.	3.87	1	0.72	0.04	0.05	0.17	0.03	0.03	0.21	0.00	0.00	0.20
2017.g.	4.51	1	1.36	0.08	0.15	0.38	0.17	0.05	0.27	0.15	0.00	0.11
2018.g.	4.44	1	1.29	0.03	0.20	0.44	0.05	0.04	0.27	0.10	0.00	0.16

PILTENES PAGASTS

Piltenes pagastā atrodas viena organizācija, kura atskaitās par notekūdeņu attīrīšanu un novadīšanu vidē - SIA "Vecventa", koku zaleņa pārstrādes cehs. Ražošanas notekūdeņi nonāk pielāgotās kolhoza lopbarības sagatavošanas ražotnes attīrīšanas iekārtām, kas sastāv no trīs

⁴⁸Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv⁴⁹Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VE15IB0022. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2015.gada 10. decembris.⁵⁰Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

skatakām, divām šķīdinātāja uztveršanas akām, šķembu filtra un izplūdes vietas Vēždūkas upē. SIA "Vecventa" notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ne vienmēr nodrošina atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu normatīvo aktu prasībām.⁵¹ Vēždūkas upe ietek Ventas upē (V207), kuras kvalitāte tiek novērtēta kā vidēja, bet mērķis ir sasniegt labu kvalitāti.⁵²

Pēdējos gados, no 2016. līdz 2018. gadam, kopā novadīto notekūdeņu apjoms Piltenes pagastā būtiski nepalielinās un vidē novadīto piesārņojošo vielu apjoms pēc notekūdeņu attīrīšanas nav ievērojami pieaudzis, bet samazinās (16. tabula).

16. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS PILTENES PAGASTĀ T/GADĀ⁵³

	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	ĶSP	Plkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	2,52	1	0.20	0.09	0.02	0.09	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2015.g.	1,86	1	0.11	0.04	0.009	0.055	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2016.g.	0,54	1	0.02	0.01	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2017.g.	0,67	1	0.03	0.00	0.00	0.03	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2018.g.	0,64	1	0.02	0.00	0.00	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

POPES PAGASTS

SIA "VNK serviss" nodrošina Popes ciema notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu. Centralizētajai kanalizācijas sistēmai ir pieslēgtas ciema daudzdzīvokļu mājas, privātmāju saimniecības, Popes pamatskola, bērnudārzs, kultūras nams, pagasta pārvaldes ēka, ģimenes ārsta privātprakse, veikals un SIA "Jaunpope" darbnīcas, birojs un ferma. Centralizēti savāktie notekūdeņi tiek novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kas izbūvētas no jauna 2007. gadā.⁵⁴ Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī un pa meliorācijas grāvju sistēmu nonāk Packules upē (V028), kurā mērķis ir sasniegt labu kvalitāti. Risku sasniegt labu kvalitāti ietekmē iespējamā izklīdētā piesārņojuma ietekme (lauksaimniecības teritorijas, decentralizētās sistēmas).⁵⁵ Popes pagastā par attīrītu notekūdeņu novadīšanu vidē atskaitās uzņēmums SIA "Jaunpope", kas novada notekūdeņus uz neatkarīgām jeb individuālām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, veicot pirmējo attīrīšanu un novadot attīrītus notekūdeņus grāvī. 2018. gadā uzņēmums vidē pēc notekūdeņu attīrīšanas novadīja 0,10 t piesārņojošo vielu (17. tabula).

⁵¹ Atļauja B kategorijas piesārņošanai darbībai Nr. VE10IB0052. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2010.gada 14. oktobris.

⁵² Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVĢMC.

⁵³ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

⁵⁴ Atļauja B kategorijas piesārņošanai darbībai Nr. VE13IB0028. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2013.gada 25. septembris.

⁵⁵ Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVĢMC.

17. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS POPES PAGASTĀ T/GADĀ⁵⁶

	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīšanas vietu skaits	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	ĶSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	27.56	2	6.94	1.01	0.75	2.93	0.11	0.15	1.07	0.92	0.003	0.002
2015.g.	32.1	2	3.18	1.26	0.40	0.97	0.12	0.08	0.19	0.16	0.0001	0.003
2016.g.	29.52	2	6.34	0.42	1.20	2.53	0.20	0.07	1.18	0.73	0.002	0.002
2017.g.	0.47*	1	0.10	0.01	0.03	0.05	0.0004	0	0.002	0	0	0
2018.g.	0.47*	1	0.10	0.003	0.02	0.08	0.0007	0	0.003	0	0	0

Popes ciemā notekūdeņu attīrīšanas iekārtās ūdens netiek pilnībā attīrīts, īpaši lietus periodā, līdz ar to nepieciešama iekārtu rekonstrukcija, jo pastāv risks, ka neattīrīta ūdens noplūdes nonāks vidē.⁵⁷

PUZES PAGASTS

Puzes pagastā centralizētā notekūdeņu savākšana un attīrīšana tiek nodrošināta Blāzmas ciemā (apsaimnieko SIA "VNK serviss"). Notekūdeņi no ciemata daudzdzīvokļu mājām un daļas privātmāju tiek pārsūknēti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām BIO100. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Stendes upē. Sadzīves notekūdeņi ciemā no skolas, pagasta pārvaldes, bērnu rotaļu centra, katlu mājas un Sesku ielas privātmājām tiek novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām BIO 20. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī.⁵⁸ Pa meliorācijas grāvju sistēmu attīrītie notekūdeņi nonāk Stendes upē, kurā mērķis ir sasniegt labu kvalitāti.⁵⁹

Centralizēti notekūdeņi pagastā tiek savākti un attīrīti arī no Stiklu internātpamatskolas infrastruktūras ēkām, trim daudzdzīvokļu mājām un vienas individuālās mājas un pa kanalizācijas tīklu (1,263 km) novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (atjaunotas 2000. gadā). Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī un nonāk Vecieres upē, bet no tās Raķupē,⁶⁰ kuras kvalitāte tiek novērtēta kā vidēja un mērķis ir sasniegt labu kvalitāti.⁶¹

Puzes pagastā kopā novadīto notekūdeņu daudzums pēdējos gados samazinās, samazinās arī piesārņojošo vielu apjoms, kas tiek novadīts vidē, tas palielinājies tikai 2018. gadā (18. tabula).

⁵⁶Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, www.meteo.lv

* Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, 2017. un 2018. gadā nav datu par Popes ciema NAI, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”,

⁵⁷ŠIA “VNK serviss” dati, anketa par Ventspils novada pašvaldības iestāžu, struktūrvienību un kapitālsabiedrību prioritātēm tuvākajiem 3–6 gadiem.

⁵⁸Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. Nr. VE12IB0047. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2012. gada 26. novembris.

⁵⁹Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVĢMC.

⁶⁰Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. Nr. VE 11 IB 0045. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2011. gada 20. jūlijs.

⁶¹Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVĢMC.

18. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS PUZES PAGASTĀ T/GADĀ⁶²

	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	ĶSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	52.9	3	5.19	1.22	0.93	2.47	0.05	0.02	0.36	0.12	0.00	0.02
2015.g.	40.1	3	4.38	0.64	13.32	18.19	0.08	0.01	0.41	0.06	0.00	0.01
2016.g.	30.3	3	1.94	0.26	0.51	0.91	0.02	0.01	0.14	0.07	0.00	0.02
2017.g.	22.5	3	1.60	0.34	0.18	0.75	0.01	0.01	0.16	0.12	0.00	0.02
2018.g.	22.7	3	2.51	0.45	0.28	1.29	0.04	0.03	0.20	0.19	0.00	0.03

Blāzmas ciemā nepieciešama kanalizācijas sistēmas un aku sakārtošana, lai novērstu gruntsūdens un lietus ūdens iekļūšanu sistēmā, jo notekūdeņu attīrīšanas iekārtas lietus periodā nespēj pilnvērtīgi nodrošināt notekūdeņu attīrīšanu, kā arī jāveic notekūdeņu attīrīšanas iekārtu atjaunošanu un steidzamākos remontdarbus. Jāveic arī Stiklu ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukciju.⁶³

TĀRGĀLES PAGASTS

Dokupes ciemā centralizētā kanalizācijas sistēma izveidota 1977. gadā un notekūdeņi pa kanalizācijas tīkliem no daudzdzīvokļu mājas "Zemdegas" tiek novadīti uz mehāniskajām attīrīšanas iekārtām, veicot pirmējo attīrīšanu. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī, kas pēc tam nonāk Ventas upē. Dokupes ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ne vienmēr nodrošina atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu normatīvo aktu prasībām. Notekūdeņi pēc attīrīšanas nonāk Ventas upē, kurā mērķis ir sasniegt labu kvalitāti, līdz ar to Dokupes ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtām jānodrošina notekūdeņu attīrīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām un Ventas upei noteiktajiem kvalitātes mērķiem.⁶⁴

Tārgales ciemā uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (izbūvētas 2014.g.) centralizēti tiek novadīti notekūdeņi no pamatskolas, daudzdzīvokļu mājām, individuālajām dzīvojamām mājām, katlu mājas, ķīmiskās tīrītavas, veikaliem un sabiedriskām ēkām. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti uz meliorācijas grāvī un nonāk Ventas upē.⁶⁵

Paliekošais piesārņojums, kas tiek novadīts vidē, pēc notekūdeņu attīrīšanas, pēdējos gados Tārgales pagastā ir bijis svārstīgs (19. tabula).

⁶²Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, www.meteo.lv

* Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, 2017. un 2018. gadā nav datu par Popes ciema NAI, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”,

⁶³SIA “VKN serviss” dati, anketa par Ventspils novada pašvaldības iestāžu, struktūrvienību un kapitālsabiedrību prioritātēm tuvākajiem 3-6 gadiem.

⁶⁴Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. Nr. VE10IB0049. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2017. gada 7. oktobris.

⁶⁵Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. Nr. VE14IB0027. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2017. gada 7. oktobris.

19. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS TĀRGALES PAGASTĀ T/GADĀ⁶⁶

	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	KSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	25.7	2	13.2	2	3	6	0.1	0.07	1	1	0.03	0.039
2015.g.	22.5	2	3.5	0.8	0.7	1	0.1	0.04	0.5	0.1	0.006	0.098
2016.g.	19.4	3	7.7	1	2	3.4	0	0.1	0.4	0.4	0.006	0.049
2017.g.	21.8	2	4.2	0.3	0.5	0.7	0.03	0.03	0.3	2	0.005	0.115
2018.g.	19.5	2	4.6	0.5	0.7	1	0.05	0.05	0.3	0.2	1	0.123

UGĀLES PAGASTS

Centralizēta notekūdeņu savākšana pagastā tiek nodrošināta Ugāles ciemā, apsaimniekošanu veic SIA "Vnk serviss". Notekūdeņu savākšanas sistēma izbūvēta 1973. gadā un tās garums ir 7,8 km, bet 2011. gadā papildus tika izbūvēti jauni kanalizācijas tīkli (1,355 km) un divas jaunas kanalizācijas sūkņu stacijas. Notekūdeņi tiek novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (2015.g.) no Ugāles ciema veikaliem, vidusskolas, pagasta pārvaldes ēkas, pasta, uzņēmumiem, katlu mājas, bērnu dārza, daudzdzīvokļu mājām un privātmājām. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti strautā un tālāk Engures upē.⁶⁷ Engures upei (V076) kvalitāte novērtēta kā vidēja un mērķis ir sasniegt labu kvalitāti, bet viens no iemesliem, nerasnēgt labu kvalitāti ir notekūdeņu ietekme.⁶⁸ Ciemā atrodas arī neatkarīgās jeb individuālās NAI, kurās tiek veikta pirmējā attīrīšana, 2018. gadā uz šīm iekārtām novadīti 0,56 tūkst. m³ notekūdeņu, attīrītie notekūdeņi infiltrējas zemē.⁶⁹

Ugāles pagastā industriālais notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ir SIA "BraDava", kas veic otrējo attīrīšanu un attīrītos notekūdeņus novada grāvī.

Kopā novadīto notekūdeņu apjoms Ugāles pagastā pēdējos gados ir ar tendenci pieaugt un vidē novadīto piesārņojošo vielu apjoms pēc notekūdeņu attīrīšanas ir bijis svārstīgs (20. tabula).

20. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS UGĀLES PAGASTĀ T/GADĀ⁷⁰

Gads	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	KSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	72.80	3	4.70	0.21	0.65	2.21	0.06	0.04	0.83	0.53	0.00	0.17
2015.g.	71.00	3	11.49	2.22	1.09	3.23	0.22	0.18	2.41	1.49	0.00	0.65
2016.g.	107.47	3	8.49	0.59	0.45	2.48	0.37	0.31	2.29	0.45	0.01	1.54
2017.g.	142.61	3	9.33	0.79	0.48	3.36	0.40	0.31	2.11	0.48	0.13	1.27

⁶⁶Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, www.meteo.lv⁶⁷Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VE12IB0016. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2012. gada 23. marts.⁶⁸Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVGMC.⁶⁹SIA “Vnk serviss” pārskats, valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, www.meteo.lv⁷⁰Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, www.meteo.lv

Gads	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	ĶSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2018.g.	142.38	3	13.14	0.80	1.12	6.06	0.51	0.30	2.41	0.76	0.00	1.18

Centralizētās notekūdeņu savākšanas sistēmas sakārtošana Ugāles ciemā ir plānota t/n Gaismas rajonā (izstrādāts tehniskais projekts), kas veicinātu jaunu pieslēgumu veidošanos.⁷¹

USMAS PAGASTS

Centralizēta notekūdeņu savākšana un attīrīšanas Usmas pagastā tiek veikta Usmas ciemā. Pie kanalizācijas tīkliem (2,506 km, no tiem rekonstruēti – 2,262 km) ir pieslēgtas ciema daudzdzīvokļu un privātmājas, pagasta administratīvā ēka, sociālais aprūpes centrs, veikals, katlu māja un notekūdeņi novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (izbūvētas 2012. – 2013.g.).⁷² Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī un tālāk nonāk Usmas ezerā, kura kvalitāte novērtēta kā vidēja un mērķis ir sasniegt labu kvalitāti. Usmas ezers ir riska ūdens objekts, kuru ietekmē notekūdeņi no Usmas ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kempingi un atpūtas vietas (sezonāla rakstura ietekme).⁷³

Kopā novadīto notekūdeņu apjoms Usmas pagastā pēdējos gados ir ar tendenci pieaugt, 2016. gadā pieaudzis vidē novadīto piesārņojošo vielu apjoms pēc notekūdeņu attīrīšanas (21. tabula).

21. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS USMAS PAGASTĀ T/GADĀ⁷⁴

	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	ĶSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	14,78	1	2.94	1.16	0.33	0.87	0.05	0.00	0.53	0.00	0.00	0.00
2015.g.	14,45	1	3.70	0.65	0.60	1.40	0.05	0.03	0.51	0.47	0.00	0.00
2016.g.	16,41	1	7.65	0.79	1.79	2.48	0.12	0.11	1.18	1.17	0.01	0.00
2017.g.	16,42	1	3.28	0.18	0.55	0.98	0.06	0.06	0.73	0.70	0.00	0.02

UŽAVAS PAGASTS

Užavas ciemā centralizētu notekūdeņu apsaimniekošanu veic Užavas pagasta pārvalde. Notekūdeņi tiek savākti un novadīti no daudzdzīvokļu mājas, privātmāju saimniecības, Užavas pamatskolas, dzeramā ūdens attīrīšanas stacijas, kultūras nama, pagasta pārvaldes ēka, ģimenes ārsta privātprakses, veikala un viesu nama "Auseklītis" pa kanalizācijas sistēmu (2,565 km) uz bioloģiskās attīrīšanas iekārtām (izbūvētas 2007.g.). Užavas ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ne vienmēr nodrošina atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu normatīvo aktu prasībām. Pēc attīrīšanas

⁷¹ISIA "VNK serviss" dati, anketa par Ventpils novada pašvaldības iestāžu, struktūrvienību un kapitālsabiedrību prioritātēm tuvākajiem 3-6 gadiem.

⁷²Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VE13IB0025. Ventpils reģionālā vides pārvalde, 2013. gada 25. jūlijs.

⁷³Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVGMC.

⁷⁴Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv. Datu bāzē nebija datu par Usmas pagastu 2018. gadā, nebija pārskatu par ūdens lietošanu.

notekūdeņi tiek novadīti Užavas upē,⁷⁵ kuras stāvoklis tiek vērtēts kā vidējs un mērķis ir sasniegt labu kvalitāti.⁷⁶

Pagasta teritorijā darbojas arī industriālās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (2008.g) uzņēmumā - SIA "Užavas alus", attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī. Lietus ūdeņus savākšanai un attīrīšanai alus darītavas teritorijā ierīkotas divas SWOK tipa iekārtas ar jaudu 6 l/s un 15 l/s ar izplūdi meliorācijas grāvī. Pa meliorācijas grāvju sistēmu attīrītie lietusi un notekūdeņi nonāk Užavas upē,⁷⁷ kuras stāvoklis tiek vērtēts kā vidējs un mērķis ir sasniegt labu kvalitāti.⁷⁸

Užavas pagastā kopā novadīto notekūdeņu apjoms pēdējos piecos gados ir ar tendenci samazināties, izņemot 2017. gadu, kā arī samazinās vidē novadīto piesārņojošo vielu apjoms (22. tabula).

22. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS UŽAVAS PAGASTĀ T/GADĀ⁷⁹

	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	KSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	27,033	2	3.21	0.39	0.25	0.73	0.21	0.16	0.74	0.05	0.00	0.62
2015.g.	25,549	2	3.50	0.19	0.31	0.93	0.15	0.12	0.39	0.06	0.00	1.26
2016.g.	22,798	2	2.36	0.28	0.47	1.03	0.04	0.03	0.24	0.03	0.00	0.16
2017.g.	23,213	2	0.36	0.17	0.02	0.11	0.01	0.00	0.02	0.01	0.00	0.00
2018.g.	22,066	2	0.29	0.10	0.02	0.14	0.01	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00

VĀRVES PAGASTS

Vārves pagastā centralizēto notekūdeņu apsaimniekošanu veic Vārves pagasta pārvalde (Zūru ciems) un SIA "VNK serviss" (Vārves un Ventavas ciemos). Centralizētās notekūdeņu sistēmas izveidotas – Zūru, Ventavas un Vārves ciemos.

Zūru ciemā savāktie notekūdeņi pa kanalizācijas tīkliem (1,2 km atjaunoti, 2 km izbūvēti no jauna) no daudzdzīvokļu mājām un veikala tiek novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (izbūvētas 2014.g.).⁸⁰ Attīrītie notekūdeņi izplūst meliorācijas grāvī un pa grāvju sistēmu nonāk Ventas upē. Ventas upes (V207), atbilstošajā posmā, kvalitāte tiek novērtēta kā vidēja, bet mērķis ir sasniegt labu kvalitāti.⁸¹

Ventavas ciemā centralizēti komunālie notekūdeņi pa kanalizācijas tīkliem (pēc atjaunošanas 2011. g. - 4,575 km) tiek savākti no daudzdzīvokļu mājām, vairākām privātmājām, Zūru pamatskolas, pagasta pārvaldes ēkas, SIA "Miesnieks" un novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (izbūvētas 2011.g.). Pēc jauno notekūdeņu iekārtu uzstādīšanas, veicot iekārtu testēšanu 2012. gadā tika nodrošināta laba notekūdeņu attīrīšana.⁸² Attīrītie notekūdeņi izplūst meliorācijas

⁷⁵Atļauja B kategorijas piesārņošanai darbībai Nr. VE13IB0013. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2013. gada 13. maijs.

⁷⁶Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVGMC.

⁷⁷Atļauja B kategorijas piesārņošanai darbībai Nr. VE16IB0001. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2015. gada 15. decembris.

⁷⁸Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVGMC.

⁷⁹Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

⁸⁰Atļauja B kategorijas piesārņošanai darbībai Nr. VE15IB0009. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2015. gada 11. marts.

⁸¹Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVGMC.

⁸²Atļauja B kategorijas piesārņošanai darbībai Nr. VE12IB0028. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2012. gada 18. jūnijs.

grāvī un pa grāvju sistēmu nonāk Ventas upē. Ventas upes (V207), atbilstošajā posmā, kvalitāte tiek novērtēta kā vidēja, bet mērķis ir sasniegt labu kvalitāti.

Vārves ciemā notekūdeņi no daudzdzīvokļu mājām, privātmājām, veikala, ģimenes ārsta prakses, bibliotēkas un bērnudārza tiek savākti un pa centralizēto kanalizācijas sistēmu (2011.g. izbūvēti 2,132 km) novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (izbūvētas 2011.g.). 2011. gadā veicot jauno notekūdeņu attīrīšanas iekārtu testēšanu secināts, ka jaunās Vārves ciema bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas nodrošina notekūdeņu labu attīrīšanu piesārņojuma parametriem: KSP, BSP₅. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Vārves upē, kas ietek Ventas upē.⁸³ Ventas upes (V207), atbilstošajā posmā, kvalitāte tiek novērtēta kā vidēja, bet mērķis ir sasniegt labu kvalitāti.⁸⁴

Kopā novadīto notekūdeņu apjoms Vārves pagastā pēdējos piecos gados ir bijis ar tendenci samazināties, tikai 2017. gadā ievērojami pieaudzis novadīto notekūdeņu daudzums, kas varētu būt saistīts ar nokrišņiem bagāto gadu un lietus ūdeņu nokļūšanu ciemu kanalizācijas sistēmās (23. tabula). Lai gan novadīto notekūdeņu apjoms samazinās (izņemot 2017.g.), piesārņojošo vielu daudzums pēc notekūdeņu attīrīšanas, kas tiek novadīts vidē, kopumā ir ar tendenci pieaugt.

23. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS VĀRVES PAGASTĀ T/GADĀ⁸⁵

	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīšanas vietu skaits	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP ₅	KSP	Pkop	P-PO ₄	Nkop	N-NH ₄	N-NO ₂	N-NO ₃
2014.g.	49,034	3	5.38	0.65	0.52	1.79	0.12	0.05	1.21	0.47	0.01	0.57
2015.g.	45,577	3	10.28	1.01	1.72	3.92	0.42	0.30	1.49	0.88	0.03	0.51
2016.g.	40,237	3	8.32	1.05	1.91	3.50	0.17	0.15	0.79	0.42	0.04	0.29
2017.g.	47,919	3	9.02	0.66	1.76	3.90	0.07	0.18	1.23	0.79	0.02	0.41
2018.g.	38,262	3	10.80	0.85	2.53	4.22	0.12	0.21	1.44	1.16	0.05	0.23

ZIRU PAGASTS

1981. gadā izbūvētajai centralizētajai kanalizācijas sistēmai pieslēgtas daudzdzīvokļu mājas un privātmājas. Pa kanalizācijas tīklu (4,022 km) notekūdeņi tiek pārsūkņēti uz bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām (izbūvētas 2011.g.). Attīrītie notekūdeņi ieplūst meliorācijas grāvju sistēmā un tālāk Užavas upē, kuras stāvoklis tiek vērtēts kā vidējs un mērķis ir sasniegt labu kvalitāti.⁸⁶ Lietus un sniega kušanas ūdeņi no daļas ciemata teritorijas netiek savākti, tie brīvi noplūst zālājā un iesūcas gruntī.⁸⁷

Vidē novadītais paliekošais piesārņojums, pēc notekūdeņu attīrīšanas, pēdējos gados Zirū pagastā ir bijis svārstīgs, lai gan kopā novadīto notekūdeņu apjoms ir ar tendenci samazināties (24. tabula).

⁸³ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VE12IB0014. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2012. gada 3. decembris.

⁸⁴ Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVGMC.

⁸⁵ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, www.meteo.lv

⁸⁶ Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVGMC.

⁸⁷ Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VE11IB0063. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2011. gada 17. novembris.

24. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS ZIRU PAGASTĀ T/GADĀ⁸⁸

	Kopā novadītie notekūdeņi	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	ĶSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	13,28	1	2.8	1.1	0.3	0.9	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0
2015.g.	14,52	1	3.2	1.4	0.2	0.8	0.6	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0
2016.g.	16,44	1	1.5	0.2	0.2	0.7	0.1	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0
2017.g.	10,20	1	0.5	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0
2018.g.	7,64	1	2.1	0.5	0.5	0.9	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0

Centralizētajai kanalizācijas sistēmai jāveic rekonstrukcijas darbi, jo kanalizācijas cauruļvadi un akas ciemā ir avārijas stāvoklī, regulāri nepieciešami hidrodinamiskās mašīnas pakalpojumi trubu skalošanai aizdambēšanās gadījumos.⁸⁹

ZLĒKU PAGASTS

Zlēku ciemā centralizēto notekūdeņu apsaimniekošanu nodrošina Ventspils novada pašvaldības Zlēku pagasta pārvalde. Pa centralizētajiem kanalizācijas tīkliem (garums - 2139 m, no tiem rekonstruēti –1956 m) no daudzdzīvokļu mājām un vienpadsmit privātmājām, pagasta pārvaldes administratīvās ēkas un kultūras nama notekūdeņi tiek novirzīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (izbūvētas 2013.g.). Ciemā atrodas arī Zlēku skolas kanalizācijas tīkls (garums – 367 m, no tiem rekonstruēti – 282 m) un bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (izbūvētas 2013.g.). Lietus notekūdeņi no ciema teritorijas netiek savākti.⁹⁰

Attīrītie notekūdeņi no meliorācijas grāvja ietek Dzirnavupītē, kura ietek Ventas upē. Ventas upes kvalitāte, posmā, kurā ietek Dzirnavupīte, tiek vērtēta kā vidēja,⁹¹ un mērķis ir sasniegt labu kvalitāti.

Novadītais notekūdeņu apjoms uz attīrīšanas iekārtām Zlēku pagastā pēdējos gados ir bijis svārstīgs, bet ievērojamāk pieaudzis tikai 2017. gadā, kad bija nokrišņiem bagāts gads un iespējama lietus ūdeņu un gruntsūdeņu iekļūšana kopējā kanalizācijas tīklā. Paliekošais piesārņojums, kas novadīts vidē, palielinājies līdz ar novadīto notekūdeņu daudzumu uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (25. tabula).

25. TABULA. NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI TŪKST. M³, PALIEKOŠAIS PIESĀRŅOJUMS ZLĒKU PAGASTĀ T/GADĀ⁹²

	Novadīšanas skaits (izplūdes vietu)	Kopā novadītie notekūdeņi	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	ĶSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2014.g.	2	6.20	0.99	0.13	0.09	0.23	0.02	0.02	0.18	0.02	0.00	0.30
2015.g.	2	5.33	0.95	0.10	0.07	0.25	0.04	0.03	0.16	0.02	0.00	0.26

⁸⁸Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, www.meteo.lv⁸⁹SIA “VNC serviss” dati, anketa par Ventspils novada pašvaldības iestāžu, struktūrvienību un kapitālsabiedrību prioritātēm tuvākajiem 3-6 gadiem.⁹⁰Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VE13IB0031. Ventspils reģionālā vides pārvalde, 2013. gada 21. oktobris.⁹¹Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, LVGMC.⁹²Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, www.meteo.lv

	Novadīšanas skaits (izplūdes vietu)	Kopā novadītie notekūdeņi	Piesārņojuma dati	Suspendētās vielas	BSP5	ĶSP	Pkop	P-PO4	Nkop	N-NH4	N-NO2	N-NO3
2016.g.	2	5.16	0.76	0.08	0.10	0.24	0.05	0.04	0.13	0.02	0.00	0.10
2017.g.	2	7.36	1.45	0.12	0.21	0.50	0.05	0.04	0.26	0.06	0.00	0.20
2018.g.	2	5.61	1.09	0.20	0.16	0.46	0.02	0.02	0.11	0.09	0.00	0.02

Notekūdeņu novadīšana vidē ir viena no būtiskākajām ietekmēm, kas veidojas Ventspils novadā. Vidē ne vienmēr tiek novadīti pietiekoši attīrīti notekūdeņi, atsevišķos gadījumos to attīrīšana ir nepietiekoša un līdz ar to netiek nodrošināta notekūdeņu attīrīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām un izvirzīto mērķu sasniegšanai ūdensobjektos Ventas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānā.

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu ekspluatācija jāveic saskaņā ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtu ekspluatācijas noteikumiem un plānu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības uzlabošanai, lai tiktu nodrošināta maksimālā iespējamā attīrīšanas efektivitāte.

Teritorijās, kurās nav nodrošināta centralizētā notekūdeņu savākšana, tie tiek iesūcināti gruntī vai izmantoti individuāli notekūdeņu savākšanas un novadīšanas risinājumi. Individuālās notekūdeņu savākšanas sistēmas ne vienmēr ir kvalitatīvas, līdz ar to piesārņojums nonāk vidē. 2015. gadā Valsts vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde saņēma sūdzību par neattīrītu notekūdeņu noplūdi no kafejnīcas "Mortiness" decentralizētās kanalizācijas sistēmas Ugāles pagastā.⁹³

Lai nepasliktinātos un uzlabotos Ventspils novada teritorijā ietilpstošo ūdensobjektu ekoloģiskais stāvoklis, svarīgi novada teritorijā ievērot prasības, ko nosaka MK noteikumi Nr. 384 "Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu" (27.06.2017.) un veicināt vietās, kur pieejama centralizētā notekūdeņu savākšana pēc iespējas vairāk iedzīvotājiem pieslēgties pie kopējās notekūdeņu savākšanas sistēmas, jo izbūvējot jaunus centralizētās ūdenssaimniecības tīklus teritorijās, kur līdz šim nav bijis pieejams šis pakalpojums, ne vienmēr iedzīvotāji aktīvi pieslēdzas kopējai sistēmai.

Lai novadā sakārtotu un attīstītu ūdenssaimniecības infrastruktūru, līdzīgi kā visā Latvijas teritorijā, draudus rada uzturēšanai patstāvīgi nepieciešamie liellelgi ilgtermiņa ieguldījumi un esošās infrastruktūras tehniskā stāvokļa novecošanās, kā arī iedzīvotāju skaita samazināšanās.

3.5. RISKĀ TERITORIJAS UN OBJEKTI

SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS RISKĀ OBJEKTI

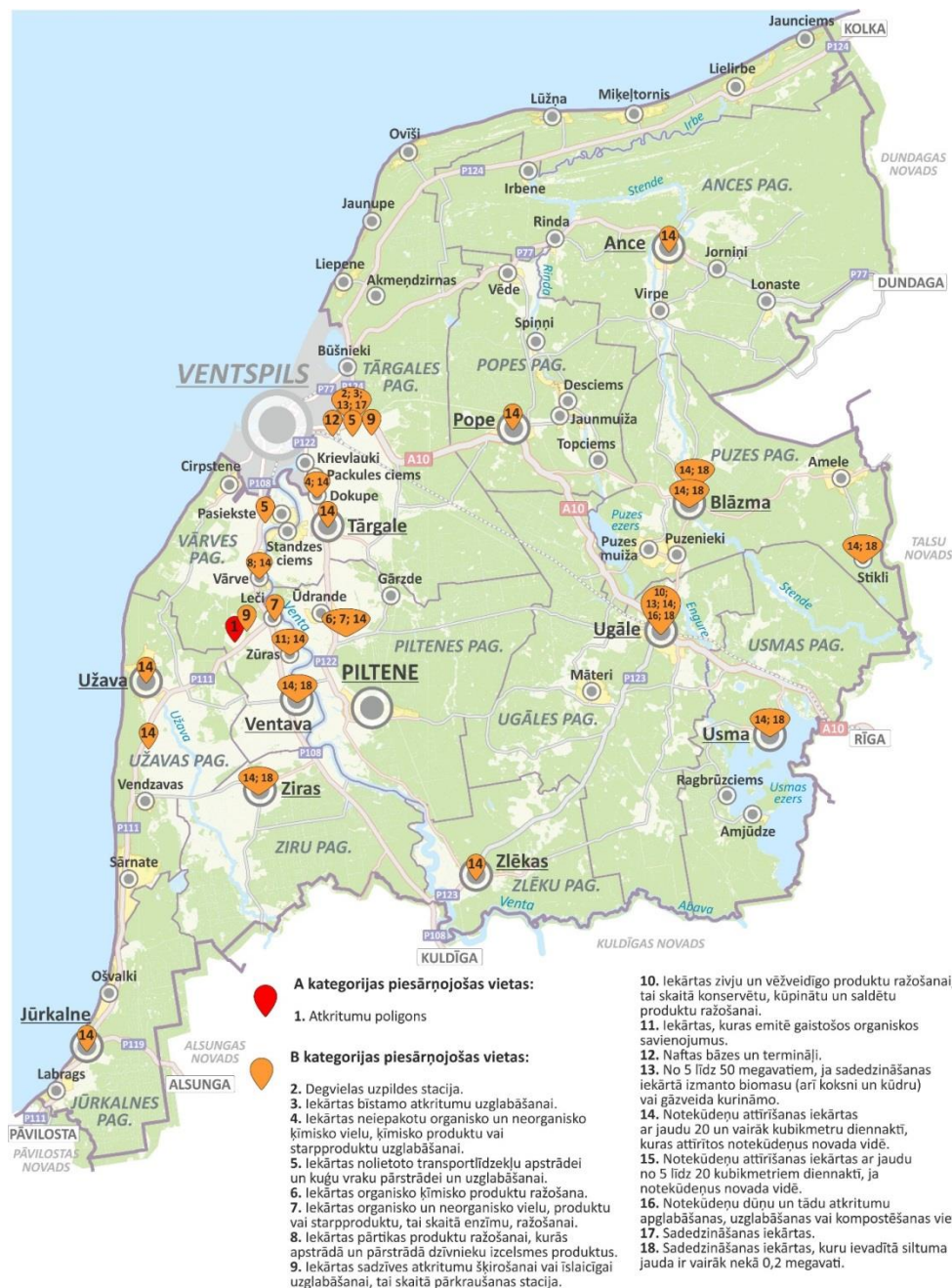
Lielākās rūpnieciskās apbūves teritorijas Ventspils novadā ir noteiktas Ugāles pagastā (bijušās drenu cauruļu rūpnīcas "Usma" teritorija), Piltenes pilsētā (bijušo mehānisko darbnīcu un pārstrādes ražošanas teritorijas), Zlēku pagastā kokapstrādes ražotnes teritorija un Tārgales pagastā kokapstrādes un ceļu būves uzņēmumu teritorijas, Vārves pagasta Zūru un Vārves ciemos.

Novadā darbojas viens A kategorijas piesārņojošās darbības uzņēmums - pašvaldības SIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts" Vārves pagasta "Pentūlos", kas apsaimnieko atkritumu apsaimniekošanas poligonu. B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai novadā izsniegtas 34 atļaujas (6. attēls). Piesārņojošās darbības atļaujas organizācijām tiek izsniegtas ar nosacījumu, ka

⁹³Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās pārvaldes dati, vēstule Nr. 9.4. – 11/1647. 06.09.2019.

iekārta vai tās daļa, darbojas atbilstoši vides aizsardzību regulējošos normatīvu aktos un administratīvajā aktā noteiktajām prasībām.

Pēdējo gadu laikā emisiju limiti pārsniegti tikai dažiem piesārņojošo darbību veicējiem - SIA "Kurekss" (2016.g. PM, CO un NO pārsniegumi) un SIA "VIA" Ugāles ABR (2017.g. PM₁₀, CO un NO pārsniegumi).⁹⁴

7. ATTĒLS. PIESĀRŅOJOŠO DARBĪBU OBJEKTI (A UN B KATEGORIJAS)⁹⁵

⁹⁴Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes dati.

⁹⁵Dati no Valsts vides dienesta, A un B atļaujas piesārņojošo darbību veikšanai.

TRANSPORTA UN BĪSTAMO KRAVU TRANSPORTĒŠANAS INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTI

No transporta un kravu transportēšanas objektiem Ventspils novadā ir dzelzceļa līnija, autoceļi un maģistrālais naftas un naftas produktu cauruļvads. Pa transportēšanas objektiem tiek pārvadāti ne tikai pasažieri, bet arī bīstamas kravas. Transporta avāriju rezultātā vidē var nokļūt ķīmiskas vielas un radīti cilvēku upuri.

Novadu šķērso stratēģiskā (valsts) nozīmes dzelzceļa līnija "Zilupe – Rēzekne-2 - Krustpils - Jelgava - Tukums 2 – Ventspils" (kravu pārvadājumi), kas šķērso Usmas, Ugāles un Tārgales pagastus.

Nacionālās nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta riska teritorija novadā ir valsts galvenais autoceļš A10 Rīga – Ventspils, kas šķērso Ventspils novada Usmas, Ugāles, Puzes, Popes un Tārgales pagastus. Bīstamo kravu transportēšana notiek arī pa reģionālo autoceļu P108 Ventspils-Kuldīga-Saldus.

Ventspils novada Usmas, Ugāles un Tārgales pagastus šķērso naftas un naftas produktu vads "Polocka – Ventspils".

Ventspils pilsētā atrodas Ventspils lidosta, kurā patreiz netiek veikti regulāri pasažieru pārvadājumi, bet nākotnē lidostai ir potenciāls attīstīties un varētu tikt izmantota blakus esošā Vārves pagasta teritorija, kurā iestiepsies skrejceļš. Līdz ar to veidosies paaugstinātas bīstamības teritorijā, kurā veidojoties avārijas situācijām, var rasties bīstamu vielu noplūde, ugunsgrēka izcelšanās u.c., kā arī vides trokšņa līmeņa pieaugums.

KAPSĒTAS

Ventspils novadā kopā atrodas 75 kapsētas, t. sk. bijusī dzīvnieku kapsēta, trīs ģimenes kapsētas un piecās kapsētās apbedījumi kādu laiku netiek veikti.⁹⁶ Pašvaldības kapsētu apsaimniekošanu veic pašvaldības pagastu pārvaldes. Nākošajā plānošanas periodā būtu nepieciešams veikt kapsētu labiekārtošanas pasākumus.⁹⁷

PIESĀRŅOTĀS UN POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS⁹⁸

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāzes "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu" reģistra datiem Ventspils novadā atrodas trīs piesārņotas teritorijas, 79 potenciāli piesārņotas teritorijas un 17 vietas, kas nav piesārņotas vietas (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta) (3. pielikums).

Pēc "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistra" datiem, visvairāk potenciālās piesārņotās vietas reģistrētas Vārves, Tārgales un Popes pagastos, bet neviena potenciāli piesārņota vieta nav reģistrēta Piltenes pilsētā (8. attēls).

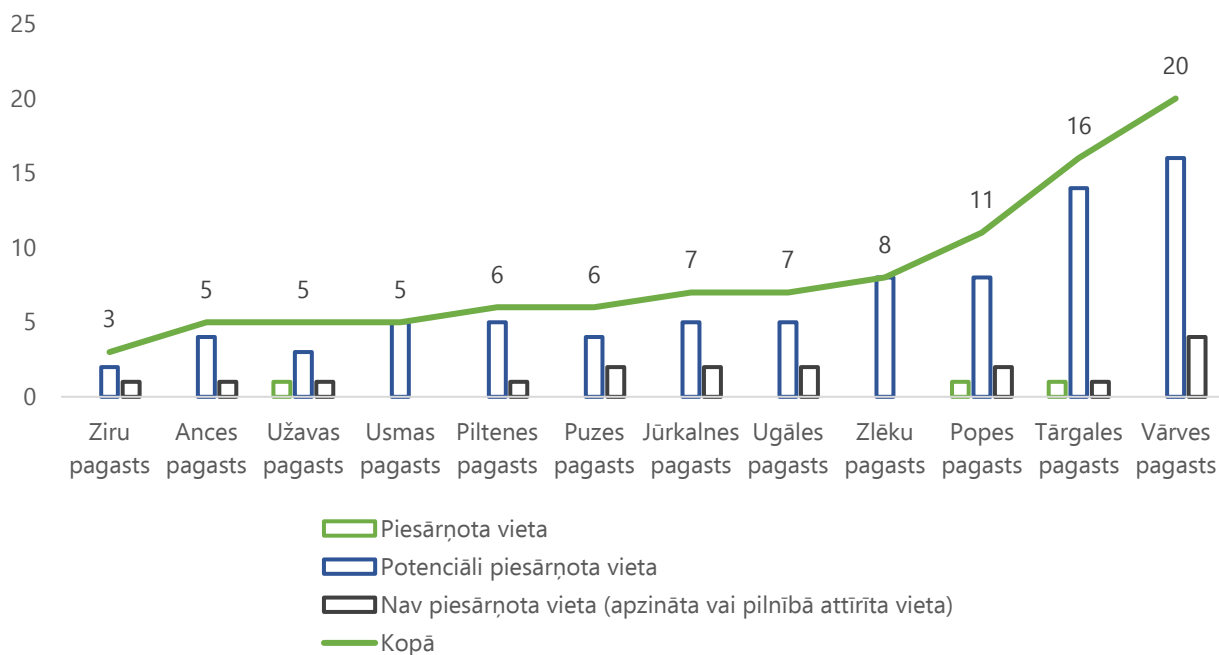
Piesārņotās vietas veido bijušās PSRS armijas teritorijas, kolhozu darbnīcas, pesticīdu un minerālmēsļu noliktavas, sadzīves atkritumu izgāztuves, degvielas uzpildes stacijas u. c.

Viena no trīs piesārņotajām teritorijām ir bijusī PSRS armijas teritorija - raķešu bāze "Bangas", kas atrodas Užavas pagastā un ir privātipašums. Vēdes karjers ir bijusī naftas sārņu apglabāšanas vieta, kas atrodas Popes pagastā, naftas sārņi tika izvietoti izstrādātā grants karjerā bez grunts aizsardzības un apbērti. Tārgales pagasta sadzīves atkritumu izgāztuve "Platene" atrodas Tārgales pagastā, izgāztuve darbojās 31 gadu, bet 2004. gadā tā tika slēgta un rekultivēta.

⁹⁶Ventspils novada teritorijas plānojums, Paskaidrojuma raksts. Izstrādātājs: SIA "Reģionālie projekti", 2016

⁹⁷Ventspils novada attīstības programma, pašreizējās situācijas raksturojums. 1. redakcija. SIA "Reģionālie projekti".

⁹⁸Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

8. ATTĒLS. PIESĀRŅOTĀS UN POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS VIETAS VENTSPILS NOVADA PAGASTOS⁹⁹

DEGRADĒTĀS TERITORIJAS UN OBJEKTI

Ventspils novada pašvaldības būvvalde 2016. gadā izveidoja sarakstu, kurā iekļautas vairāk nekā 140 vidi degradējošas būves, kas galvenokārt koncentrējušas novada blīvāk apdzīvotajās vietās (9. attēls). 2016. gadā vidi degradējošu graustu statuss tika noteikts 18 būvēm, 2017. gadā – 16 būvēm un 2018. gadā vienai būvei.¹⁰⁰

2018. gadā tika sakārtoti trīs vidi degradējoši objekti. 2019. gadā veikta degradētas daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas Rūpnīcas ielā 7, Ugālē, Ugāles pagastā demontāža.¹⁰¹

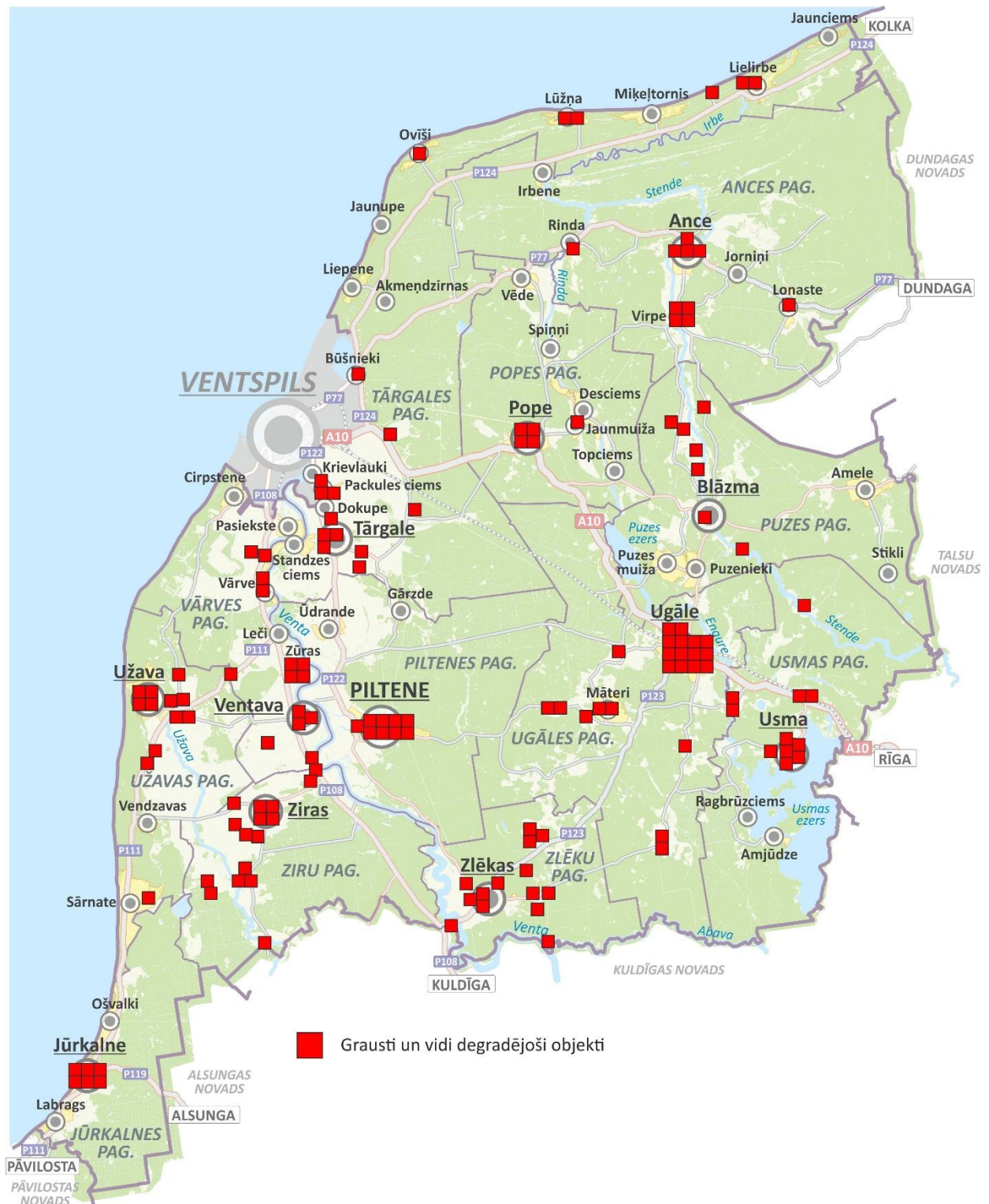
2016. gadā Valsts vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde saņēma sūdzību par Vārves pagasta Packules ciemā pamestās fermas Sprīdīši teritorijas apaugumu ar latvāņiem un piegružošanu ar atkritumiem, bet 2018. gadā sūdzības par būvgružu bēšanu no Ugāles tirgus laukuma demontāžas, grants karjerā Ugāles pagastā, netālu no mājām "Zemozoli".¹⁰²

⁹⁹Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

¹⁰⁰Ventspils novada pašvaldības publiskie pārskati.

¹⁰¹Ventspils novada pašvaldības publiskie pārskati 2018.g.

¹⁰²Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes dati, vēstule Nr. 9.4. – 11/1647. 06.09.2019.

9. ATTĒLS. DEGRADĒTIE OBJEKTI UN TERITORIJAS VENTSPILS NOVADĀ¹⁰³

¹⁰³Datu avots Ventspils novada pašvaldība, 20116.g.

APPLŪSTOŠĀS TERITORIJAS

Ventspils novadā atrodas Ventas upju baseinu apgabala nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas - Užavas polderi. Pēdējo 10 gadu laikā teritorija applūda 8 reizes, bet 2012. gadā palu maksimālie ūdens līmeņi sasniedza 10% varbūtības plūdu atzīmi – 8,23 m. Plūdos ar 10% varbūtību tiek appludināta Užavas polderu teritorija 4,66 km². Atkarībā no plūdu varbūtībām applūst daļēji vai pilnībā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas - Užavas dabas liegumu, Sārnavas purvu un Užavas lejtecības dabas parks. Strauja pavasara palu ūdens līmeņa celšanās ietekmē Ventas upes lejteci, applūst apdzīvotās vietas - Zlēkas, Piltene, Zūras un Vārve.¹⁰⁴

Kā plūdu riska teritorijas, Ventspils novada spēkā esošajā teritorijas plānojumā, tiek attēlotas applūstošās teritorijas pagastos pie Ventas, Dzirnauves, Engures, Stendes, Rindas, Lonastes, Spāres, Tīrukšupītes, Ilziņa ezera, Pelcenes ezera, Aburgas ezera, Lakšezera un Usmas ezera.¹⁰⁵

EROZIJAS RISKĀ TERITORIJAS

Nepastāvība un teritorijas pārveidošanās ir raksturīga piekrastei un šaurajai krasta zonai, kura ir īpaši viegli ietekmējama dažādu ārējo faktoru ietekmē. Ventspils novadā teritorijas izmantošanu ierobežo piekrastes erozija un ar to saistītie procesi, kas ir svarīgi plānojot turpmāko teritorijas apsaimniekošanu.

Piekrastes erozijas procesi pēdējās desmitgadēs pastiprinās, kas saistīts gan ar klimata pārmaiņām, pieaugot vētru skaitam, spēcīgām un ilgstošām lietusgāzēm, gan antropogēno ietekmi, pieaugot apmeklētāju skaitam.

Ventspils novadā Baltijas jūras piekrastē erozijas risks ir Jūrkalnes, Užavas, Vārves un Tārgales pagastos, kuros kopā līdz 2025. gadam erozijas riskam pakļautā posma garums sasniegs 52,5 km (Jūrkalnes pag. – 10.5, Užavas pag. – 16.5, Vārves pag. – 10.5, Tārgales pag. – 15.0).¹⁰⁶

DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES UN KARJERU IZSTRĀDES TERITORIJAS

Ventspils novada teritorijā atrodas (pilnībā vai daļēji) šādas derīgo izrakteņu atradnes:

- ◇ 117 būvmateriālu izejvielu derīgo izrakteņu atradnes (smilts, smilts-grants, māls, smilšmāls);
- ◇ seši prognozēto resursu laukumi;
- ◇ 137 kūdras atradnes¹⁰⁷;
- ◇ 28 sapropeļa atradnes¹⁰⁸.

No būvmateriālu izejvielu atradnēm, pēc pieejamajiem datiem, tiek izmantotas 24 atradnes, kuras atrodas Ances, Piltenes, Popes, Puzes, Tārgales, Ugāles, Užavas, Vārves un Ziru pagastos. Atradnes galvenokārt tiek izmantotas smilts, smilts – grants ieguvei.

No kūdras atradnēm, tikai viena tiek izmantota – atradne "Vārve", Vārves pagastā (2019. gadā A krājumi 85,46 tūkst. t., N krājumi 518,14 tūkst. t.¹⁰⁹). Kūdras Vārves pagastā iegūst uzņēmums SIA "ZIBU Ventspils". 2019. gadā SIA "Vides un Ģeoloģijas Serviss" izsniegta zemes dzīļu izmantošanas licence ģeoloģiskajai papildizpētei kūdras atradnei "Vārves purvs".¹¹⁰

¹⁰⁴Sākotnējais plūdu riska novērtējums 2019. -2024. gadam, LVGMC. 2018.g.

¹⁰⁵Ventspils novada teritorijas plānojums, Vides pārskats. 2016.

¹⁰⁶Metodiskais materiāls „Vadlinijas jūras krasta erozijas seku mazināšanai”, Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programmas 2007.-2013. gadam līdzfinansēts projekts EU43084 "Piekrastes un jūras telpiskā plānošana Pērnavas līča teritorijā Igaunijā un Latvijas piekrastes pašvaldībās". Latvijas universitāte, 2014.

¹⁰⁷VIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs". Derīgo izrakteņu reģistrs.

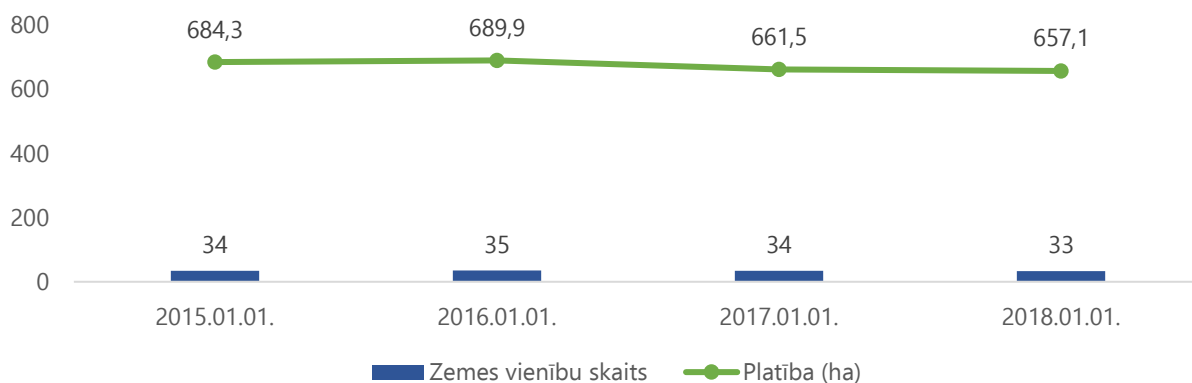
¹⁰⁸Ventspils rajona teritorijas plānojums, 2006.

¹⁰⁹VIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Derīgo izrakteņu reģistrs. A – izpētītie, N – novērtētie.

¹¹⁰Valsts vides dienests, izsniegtās atļaujas un licences.

Plašāku derīgo izrakteņu ieguvī Ventspils novadā ierobežo to atrašanās, pārklāšanās vai robežošanās ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, novadā ir ievērojams skaits dabas liegumu, kuros tiek aizsargāti īpaši aizsargājami biotopi, t. sk. purva biotopi, kuros veidojusies kūdra.

Pēdējos gados Ventspils novadā nav vērojams būtisks derīgo izrakteņu ieguves platību pieaugums, no 2017. gada sākuma samazinās gan derīgo izrakteņu ieguves zemes vienību skaits, gan platības.

10. ATTĒLS. DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES TERITORIJAS VENTSPILS NOVADĀ¹¹¹

Ventspils novadā zemes dziļu izmantošanas licences izsniegtas un ir derīgas Vārves pagasta "Pūnās" kūdras atradnes "Vārves purvs" ģeoloģiskajai papildizpētei (derīga līdz 01.08.2020.) un Popes pagastā perspektīvās smilts-grants un smilts atradnes "Grantsili" ģeoloģiskajai izpētei (derīga līdz 31.12.2019.).¹¹²

Ventspils novadā plānota derīgo izrakteņu ieguves teritorijas paplašināšana smilts-grants un smilts atradnē "Atvari" Ventspils novada Ugāles pagastā. Paredzētajai darbībai izstrādāts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums un noris sabiedriskā apspriešana. Tiek plānota turpmākā darbības teritorija 8,49 ha platībā.¹¹³

Derīgo izrakteņu ieguve ir saistīta ar potenciālu negatīvo ietekmi uz apkārtējo vidi (gaisa piesārņojums, troksnis, hidroloģiskās un bioloģiskās izmaiņas u. c.), līdz ar to svarīgi ir veicot derīgo izrakteņu ieguvī, ņemt vērā normatīvo aktu prasības un paredzēt pasākumus, lai veikta darbība pēc iespējas atstāt mazāku negatīvo ietekmi uz vidi (bioloģiski vērtīgām teritorijām, pilsētu, ciemiem, kultūrvēsturiskiem objektiem, ainavām u. c.).

VĒJA ELEKTROSTACIJAS

Izbūvējot vēja elektrostacijas, tiek izmatots bezmaksas resurss - vējš, kas ražo elektroenerģiju bez kaitīgiem izmešiem, kā arī elektrostacija aizņem salīdzinoši nelielu teritoriju.

Ventspils novads ir piemērots šādu vēja elektrostaciju būvniecībai un novadā jau darbojas vairākas elektrostacijas – Tārgales pagastā (SIA "Winergy"), Popes pagastā (SIA "ENERCOM PLUS"), SIA Vārves pagastā (SIA "NBT5 Energy") un Užavas pagastā (SIA "IMPAKT").¹¹⁴

Vēju elektrostaciju izbūve saistās ar būtiskām ainavas izmaiņām, īpaši teritorijās, kurās līdz šim nav attīstījusies tehniska apbūve. To darbības rezultātā rodas aerodinamiskais troksnis, vibrācijas, mirgošanas efekts, atstarošanās, rotora lāpstiņu apledošana, putnu pārvietošanās traucējumi u. c.

¹¹¹Valsts zemes dienests, Latvijas Republikas zemes pārskati

¹¹²Valsts vides dienests, zemes dziļu izmantošanas licences, 20.10.2019.

¹¹³SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, Ziņojums "Ietekmes uz vidi novērtējums derīgo izrakteņu ieguves teritorijas paplašināšanai smilts-grants un smilts atradnē "Atvari", 2019. gada oktobris.

¹¹⁴Ekonomikas ministrija, Komersantiem 2018.gadā obligātā iepirkuma ietvaros izmaksātās summas.

negatīvi aspekti, kas ietekmē vietējo iedzīvotāju viedokļus par turpmāko vēja elektrostaciju izbūvi novada teritorijā.

Ventspils novadā tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums četru vēja elektrostaciju izbūvei Popes pagastā (SIA "4 WIND"), katrai maksimālais augstums plānots ~ 240 m un jauda ~ 5,6 MW, iespējamais rotoru diametrs ~ 158 m. Notikusi paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējā sabiedriskā apspriešana, kurā tika paustas arī bažas par ietekmi uz vidi, kas veidosies īstenojot plānotās ieceres.

Attīstības programmas un Vides pārskata projektu publiskās apspriešanas laikā vairāki iedzīvotāji pauda arī viedokli, ka novadā būtu tieši vairāk jākoncentrējas uz atjaunojamo energoresursu ieguvī, akcentējot vairākas pozitīvās puses. Vēja parki ir viens no dabai draudzīgākajiem enerģijas ieguves veidiem, tādēļ vēja parku izbūvei ilgtermiņā var būt pozitīva ietekme uz vidi, kā arī zeme, uz kuras tiek uzstādīta vēja turbīna, ir derīga izmantošanai dažādiem mērķiem (augšņu apstrādei un sēšanai, ražas gūšanai u.tt.), jo turbīna aizņem pavisam nelielu zemes platību.

HIDROELEKTROSTACIJAS

Ventspils novadā atrodas divas mazās hidroelektrostacijas (HES) uz Engures upes - Gravas HES (Usmas pagasts) un "Vecdzirnavas" HES (Ugāles pagasts).

Uzstādot mākslīgas konstrukcijas uz upēm, tiek mainīta dabiskā gan ūdens, gan tajā esošo organismu un sanešu plūsma. Krasas ūdens līmeņa svārstības ietekmē upē mītošos dzīvos organismus. Kā viena no būtiskākajām ietekmēm un riskiem Engures upes kvalitātei, uz kuras atrodas mazie HES, ir hidromorfoloģiskie pārveidojumi.

3.6. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Ventspils novads atrodas Ventspils atkritumu apsaimniekošanas reģionā un atkritumu apsaimniekošanu novadā veic PSIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts", ņemot vērā "Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2013. — 2020. gadam" un novada pašvaldības saistošos noteikumus Nr. 9 "Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Ventspils novadā" (25.04.2013.), Nr. 14 "Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Ventspils novadā" (11.07.2013., grozījumi).

Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objekti Ventspils novadā¹¹⁵:

- ♦ atkritumu šķirošanas laukums CSA poligons "Pentuļi", Vārves pagasts – tiek pieņemtas elektropreces, stikls, plastmasa, papīrs, kartons, metāls, mobilie telefoni, auto akumulatori, auto eļļas un eļļas filtri, plēve, koks, skārdenes - alumīnija un konservu bundžas, baterijas, riepas;
- ♦ šķirošanas punkts Ances pagastā Ances ciemā "Ausmas" – uzstādīti konteineri stiklam un plastmasai;
- ♦ šķirošanas punkts Jūrkalnes pagastā Jūrkalnes ciemā "Šalkas" - uzstādīti konteineri stiklam un plastmasai;
- ♦ trīs šķirošanas punkti Piltenes pilsētā (Lauku iela 2, Maija iela 2, Maija iela 14 a) – uzstādīti konteineri stiklam un plastmasai;
- ♦ šķirošanas punkts Popes pagastā Popes ciemā Skolas iela 6 - uzstādīti konteineri stiklam un plastmasai;
- ♦ šķirošanas punkts Puze pagastā Puzes ciemā "Atvari" - uzstādīti konteineri stiklam un plastmasai

¹¹⁵PSIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts" informācija 19.09.2019., Atkritumu dalītās savākšanas punkti Ventspils pilsētā un novadā, interaktīvā karte.

- ◇ divi šķirošanas punkti Tārgales pagastā, Tārgales ciemā "Zelmeņi" un Tārgales pamatskolā - uzstādīti konteineri stiklam un plastmasai;
- ◇ trīs šķirošanas punkti Ugāles pagastā Ugāles ciemā ("Tirgus", Rūpnīcas iela 7, Skolas iela 7) - uzstādīti konteineri stiklam un plastmasai;
- ◇ divi šķirošanas punkti Usmas pagastā Usmas ciemā "Morici" un atpūtas kompleksā "Lakši" - uzstādīti konteineri stiklam un plastmasai;
- ◇ šķirošanas punkts Užavas pagastā Užavas ciemā "Krastmalas" - uzstādīti konteineri stiklam un plastmasai;
- ◇ trīs šķirošanas punkti Vārves pagastā – Vārves ciemā "Centrs 3", Zūru ciemā "Zūras 12", Ventavas ciemā Skolas iela 8, uzstādīti konteineri stiklam un plastmasai;
- ◇ šķirošanas punkti Ziru pagastā – Ziras ciemā "Tērces" plastmasas šķirošanai, Ziras ciemā "Arāji" stikla šķirošanai;
- ◇ šķirošanas punkts Zlēku pagastā Zlēku ciemā "Dzintari", uzstādīti konteineri stiklam un plastmasai.

Bīstamo atkritumu apsaimniekošanu Ventspils novadā veic PSIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts", pieņemot elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus, dienasgaismas lampas, akumulatorus, baterijas, riepas u. c. Fiziskās personas videi kaitīgās preces var nodot bez maksas dalīto atkritumu pieņemšanas laukumos Ventspils pilsētā (Siguldas ielā 8a un Jēkaba ielā 47), kā arī uzņēmuma un pašvaldības rīkotajās izbraukuma akcijās. PSIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts" par maksu nodrošina arī azbestu saturošu atkritumu savākšanu novadā.

Savāktais nešķiroto sadzīves atkritumu daudzums Ventspils novada pašvaldībā (PSIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts") 2017. gadā bija 225,94 t, bet 2018. gadā bija 2098,29 t. Savākto nešķiroto sadzīves atkritumu apjoma būtiskais pieaugums var tikt skaidrots ar neprecīzu datu uzskaiti. Būtiski ir turpmāk uzlabojot atkritumu apsaimniekošanas sistēmu Ventspils novadā nodrošināt ne tikai to, ka ikviens novada iedzīvotājs un saimnieciskās darbības veicējs ir iekļauts novada atkritumu apsaimniekošanas sistēmā, bet arī pēc iespējas samazina nodoto nešķiroto sadzīves atkritumu apjomu, atbildīgi veicot atkritumu šķirošanu un pārdomātu preču iegādi, kas rada pēc iespējas mazāk atkritumu.¹¹⁶

2018. gadā Valsts statistikas pārskatā "Nr.3 – Pārskats par atkritumiem" par radīto atkritumu daudzumu Ventspils novadā atskaitījās 17 organizācijas. Organizāciju radītais atkritumu apjoms Ventspils novadā pēdējos gados pieaudzis, tikai 2017. gadā samazinājies, bet 2018. gadā atkal pieaudzis (26.tabula).

Bīstamo atkritumu apjoms Ventspils novadā no 2014. gada līdz 2016. gadam pieauga, bet pēdējos divos gados ir ar tendenci samazināties (26. tabula). Radīto sadzīves atkritumu apjoms pēdējo piecu gadu laikā ir bijis svārstīgs, bet 2018. gadu salīdzinot ar 2017. gadu vērojama organizāciju radīto sadzīves atkritumu palielināšanās.

26. TABULA. ORGANIZĀCIJU RADĪTAIS ATKRITUMU APJOMS VENTSPILS NOVADĀ (T)¹¹⁷

Atkritumu veids		Sadzīves atkritumi	Bīstamie atkritumi	Kopā:
Radīto atkritumu daudzums, t/gadā	2014.g.	5508.94	51.14	5560.08
	2015.g.	12831.73	51.42	12883.15
	2016.g.	28989.17	57.43	29046.60

¹¹⁶Valsts statistikas pārskats "Nr.3 – Pārskats par atkritumiem", LVGMC.

¹¹⁷Valsts statistikas pārskats "Nr.3 – Pārskats par atkritumiem", organizācijas, kuras atskaitās par piesārņojošu darbību. LVGMC

	2017.g.	24070.01	48.20	24118.21
	2018.g.	27038.31	35.99	27074.30

Lielākais organizāciju radītais atkritumu daudzums 2018. gadā bija Tārgales pagastā un Vārves pagastā. Lielākais atkritumu radītājs novadā ir pašvaldības SIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts", kas apsaimnieko cieta sadzīves atkritumu poligonu "PENTUĻI" Vārves pagastā. Sadzīves atkritumi Ventspils novadā pēc to savākšanas tiek nogādāti uz Ventspils atkritumu apsaimniekošanas reģiona poligonu "Pentuļi", Vārves pagastā. Poligonā 2018. gadā tika radītas 10749,78 t atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumu un 5809,93 t sadzīves atkritumu anaerobās apstrādes šķidruma. Otrs lielākais atkritumu radītājs ir SIA "KUREKSS" Tārgales pagastā, ražotnē 2018. gadā ražošanas procesā tika radītas 3179,52 t mizu un korķa atkritumu.

27. TABULA. ORGANIZĀCIJU RADĪTAIS ATKRITUMU APJOMS VENTSPILS NOVADĀ (t)118

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
Jūrkalnes pagasts	2.262	9	9.05	9	11
Popes pagasts	13.51	15.16	16.97	8.16	8.16
Puzes pagasts	41.54	26	12.06	9	0
Tārgales pagasts	4328.53	4092.04	4275.76	5118.17	9243.55
Ugāles pagasts	27.77	34.53	77.4	203.84	216.12
Užavas pagasts	727.31	1820.02	794.64	793.88	882.75
Vārves pagasts	419.16	6886.40	23860.72	17976.15	16651.45
Kopā	5 560.085	12 883.15	29 046.60	24 118.21	27074.30

Savāktais atkritumu daudzums no organizācijām, kuras atskaitās Valsts statistiskās pārskatā "Nr.3 – Pārskats par atkritumiem" par radīto atkritumu daudzumu lielākais bijis 2014., 2015. gadā un 2017. gadā (28. tabula). Savākto bīstamo atkritumu apjoms novadā no 2014. līdz 2017. gadam samazinājās, bet 2018. gadā būtiski pieauga. 2018. gadā SIA "PCE" Tārgales pagastā savāca 138,2 t naftas produktus saturošus atkritumus (nodoti pārstrādei SIA "Eko Osta" un 41,13 t nederīgas organiskās ķīmiskās vielas, kuras sastāv no bīstamām vielām vai satur bīstamas vielas (pārstrādei nodoti SIA "E Daugava"). Uzņēmums nodarbojas ar degvielas, biodegvielas un naftas produktu ieguvu un pārstrādi.

28. TABULA. SAVĀKTAIS ATKRITUMU DAUDZUMS NO ORGANIZĀCIJĀM, KAS ATSKAITĀS AR 3- ATKRITUMI PĀRSKATU UN KURU OBJEKTI ATRODAS VENTSPILS NOVADĀ (t)119

Atkritumu veids		Sadzīves atkritumi	Bīstamie atkritumi	Kopā
Savākto atkritumu daudzums, t/gadā	2014.g.	36647	73.42	36 720.57
	2015.g.	38405	65.8	38 471.26
	2016.g.	4690	55.1	4745.16

¹¹⁸Valsts statistiskās pārskats "Nr.3 – Pārskats par atkritumiem", organizācijas, kuras atskaitās par piesārņojošu darbību. LVGMC

¹¹⁹Valsts statistiskās pārskats "Nr.3 – Pārskats par atkritumiem", organizācijas, kuras atskaitās par piesārņojošu darbību. LVGMC

Atkritumu veids		Sadzīves atkritumi	Bīstamie atkritumi	Kopā
	2017.g.	1844	48	1892.40
	2018.g.	7159.6	202.69	7362.26

2017. gadā Valsts vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde saņēma sūdzības par Tārgales pagasta Packules ciema teritoriju pie "Spīdīšu" fermas, kur tiek ievesti un dedzināti dažāda veida atkritumi.¹²⁰ 2019. gadā novada pašvaldība saņēmusi Piltenes pilsētās iedzīvotājas iesniegumu par privātas teritorijas piesārņojumu, kurā tiek glabātas dažādas nolietotas lietas (auto riepas, stikli, lūžņi, auto detaļas, ķieģeļi u. c.).¹²¹

3.7. DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI, BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA

Ventspils novada administratīvajā teritorijā atrodas ievērojams skaits īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (noteiktas ar normatīvo aktu). Latvijas Republikas un Eiropas Savienības likumdošana un citas starptautiskās saistības nosaka novadā esošo dabas vērtību aizsardzību. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldi novadā īsteno Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālā administrācija.

Valsts īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi 2018. gadā aizņēma 13,7% no novada teritorijas. Novadā dominē īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kas aizņēma 12,4% no novada teritorijas jeb 30351,9 ha, mikroliegumi aizņem 1,6% jeb 3822,3 ha (29. tabula).

29. TABULA. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO DABAS TERITORIJU UN MIKROLIEGUMU PLATĪBAS UN TO ĪPATSVARS VENTSPILS NOVADA ADMINISTRATĪVAJĀS TERITORIJĀS 2018. GADĀ¹²²

	Mikroliegumu platība (ha)	Mikroliegumu īpatsvars (%)	Valsts īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kopējā platība (ha)	Valsts īpaši aizsargājamo dabas teritoriju īpatsvars (%)	Mikroliegumu un ĪADT kopējā platība (ha)	Mikroliegumu un ĪADT īpatsvars (%)
Piltenes pilsēta	-	-	-	-	-	-
Piltenes pag.	591.9	3.0	2.1	0.0	594.0	3.0
Ances pag.	999.0	2.5	8160.4	20.7	9020.2	22.9
Jūrkalnes pag.	70.6	0.7	994.1	10.0	1064.6	10.7
Popes pag.	186.5	1.1	797.2	4.8	968.7	5.8
Puzes pag.	254.4	1.2	3723.3	18.0	3895.2	18.8
Tārgales pag.	417.5	1.1	8783.5	24.1	9112.9	25.0
Ugāles pag.	298.1	1.0	587.0	2.0	866.2	3.0
Usmas pag.	467.3	2.1	3383.6	15.4	3717.0	16.9
Užavas pag.	56.2	0.4	1998.9	16.0	2055.1	16.4
Vārves pag.	25.5	0.2	4.2	0.03	29.7	0.2
Ziru pag.	305.1	2.0	1094.1	7.1	1399.2	9.1

¹²⁰Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes dati, vēstule Nr. 9.4. – 11/1647. 06.09.2019.

¹²¹Ventspils novada pašvaldības dati.

¹²²LPS Latvijas pašvaldību savienība, strukturētie dati.

	Mikroliegumu platība (ha)	Mikroliegumu īpatsvars (%)	Valsts īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kopējā platība (ha)	Valsts īpaši aizsargājamo dabas teritoriju īpatsvars (%)	Mikroliegumu un ĪADT kopējā platība (ha)	Mikroliegumu un ĪADT īpatsvars (%)
Zlēku pag.	150.3	1.4	823.4	7.7	953.4	8.9
Kopā	3822.3	1.6	30351.9	12.4	33676.30	13.7

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS DABAS TERITORIJAS Ventspils novadā:

- ◇ Moricsalas dabas rezervāts;
- ◇ Dabas parks (DP turpmāk) Abavas senleja;
- ◇ DP Užavas lejtece;
- ◇ Dabas liegums (turpmāk DL) Ances purvi un meži;
- ◇ DL Druviņu tīrelis;
- ◇ DL Klāņu purvs;
- ◇ DL Krojas meži;
- ◇ DL Nagļu un Ansiņu purvs;
- ◇ DL Oviši;
- ◇ DL Pelcišu purvs;
- ◇ DL Piešdanga;
- ◇ DL Platenes purvs;
- ◇ DL Pluču tīrelis;
- ◇ DL Popes zāļu purvs;
- ◇ DL Puzes smilšu krupja atradne;
- ◇ DL Raķupes ieleja;
- ◇ DL Sārnotes purvs;
- ◇ DL Stiklu purvi;
- ◇ DL Tišezeris;
- ◇ DL Užava;
- ◇ DL Viskūžu sala;
- ◇ Dabas pieminekļis (turpmāk DPM) Grīžu Velna beņķis;
- ◇ DPM Lagzdenes parks;
- ◇ DPM Leču parks;
- ◇ DPM Popes muižas alejas;
- ◇ DPM Tārgales parks;
- ◇ DPM Zlēku parks;
- ◇ DPM Zūru muižas aleja;
- ◇ Aizsargājamā jūras teritorija Irbes šaurums.

Gandrīz visas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Ventspils novadā, izņemot dabas liegumu - Puzes smilšu krupja atradne un dabas pieminekļus ir Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās teritorijas (*Natura 2000*).

Natura 2000 teritorijās tiek piemēroti pasākumi, kas saglabā vai atjauno labvēlīgus aizsardzības apstākļus un statusu biotopiem un sugām, kuru dēļ aizsargājamā teritorija izveidota.

MORICSALES DABAS REZERVĀTS

Moricsalas dabas rezervāts aizsardzībā ir no 1912. gada, izveidots Usmas pagastā un aizņem 818 ha lielu teritoriju.

Dabas aizsardzības plāns dabas rezervātam izstrādāts laika posmam no 2009. līdz 2024. gadam un aizsardzībai pieņemts Moricsalas dabas rezervāta likums (19.04.2000.).

Dabas rezervāta dabas vērtības ir Usmas ezera divas salas – Moricsala un Lielalksnītes sala, kā arī Usmas ezera daļa – Luziķerti. Salā ir vairāk nekā 100 sugas, kuras tiek uzskatītas par retām un aizsargājamām ne vien Latvijas, bet arī Eiropas mērogā. Teritorijā ir unikāli bagātīga augu un dzīvnieku valsts, 409 vaskulāro augu sugas, 157 sūnu sugas, 338 sēņu sugas, 82 ķērpju sugas, vairāk nekā 40 putnu sugas, 320 tauriņu sugas.

Antropogēnā slodze dabas rezervāta teritorijā tiek vērtēta kopumā kā neliela, to nosaka vairāki faktori - dabas teritorijas statuss, kontrole, teritorijas novietojums un apgrūtinošā piekļūšana.

Izmantojot ezera piekrastes joslu, tā tiek izmantota, lai ierīkotu peldvietas, laivu piestātnes un laipas, kas ezera seklūdens daļā var būtiski ietekmēt īpaši aizsargājamo ūdensaugu un

bezmugurkaulnieku izplatību. Negatīvu ietekmi uz dabas rezervātu var atstāt tūristu skaita pieaugums pieguļošajās teritorijās, attīstot tūrisma objektus, kā arī notece no lauksaimniecības zemēm un no centralizētajām kanalizācijas sistēmām un individuālajiem risinājumiem.¹²³

11. ATTĒLS. DABAS OBJEKTI VENTSPILS NOVADĀ¹²⁴

¹²³Moricasalas dabas rezervāta dabas aizsardzības plāns, 2009. – 2024.g. Latvijas dabas fonds, 2009.

¹²⁴Ventspils novada attīstības programma, pašreizējās situācijas raksturojums. 1. redakcija. SIA "Reģionālie projekti".

DABAS PARKI

UŽAVAS LEJTECE

Dabas parks atrodas Užavas pagastā un Ziru pagastā, aizņemot 1 434 ha lielu platību. Dabas teritorija aizsardzībā ir kopš 2004. gada, bet individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti un dabas aizsardzības plāns tika izstrādāts laika posmam no 2007. līdz 2016. gadam.

Užavas lejtece ir būtiska vieta migrējošajiem putniem. Pavasaros, polderu laukos un uzplūdos lielā skaitā pulcējas caurceļojošie ūdensputni - zosis, ziemeļu un mazie gulbji, pīles un bridējputni, rudenos pulcējas dzērves un bridējputni.

Antropogēnā ietekme uz dabas parkā sastopamajām putnu sugām var tikt atstāta no ķīmisku preparātu izmantošanas lauksaimniecības teritorijās, kā arī veicot nepieciešamības gadījumā polderu piespiedu nosusināšana pavasaru palu laikā. Neapsaimniekojot lauksaimniecības teritorijas pļavas aizaugs un līdz ar to veidosies nepiemēroti apstākļi migrējošo putnu atpūtai.¹²⁵

ABAVAS SENLEJA

Dabas parks atrodas vairāku novadu administratīvajās teritorijās - Ventspils novada Zlēku, Usmas, Ugāles pagastos un Kuldīgas, Talsu, Tukuma novados aizņemot 14 933 ha lielu teritoriju. Aizsardzībā kopš 1957. gada, izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi – MK noteikumi Nr.133 "Dabas parka "Abavas senleja" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (03.03.2008.). Dabas aizsardzības plāns izstrādāts laika posmam no 2016. līdz 2028. gadam.

Dabas parkā atrodas Abavas ieleja, liela biotopu daudzveidība - reti kaļķainie purvi ar devela grīslī, kadiķu audzes kaļķainās pļavās, teritorijai ir nozīmīga ainaviskā vērtība - upes ieleja, pļavas, nogāzes.

Nozīmīgākie ietekmējošie faktori dabas teritorijā ir mežsaimnieciskā darbība un ekstensīvas zālāju apsaimniekošanas pārtraukšana, kas ievērojami samazina teritorijā augošo mežu biotopu teritorijas un palielina mežu fragmentāciju, bet zālāju aizaugšanu ar krūmiem, līdz ar to samazinot bioloģiski vērtīgo zālāju platības.¹²⁶

DABAS LIEGUMI

ANCES PURVI UN MEŽI

Dabas liegums dibināts 1999. gadā un atrodas Ventspils novada Ances un Tārgales pagastos, aizņemot 9 822 ha lielu teritoriju. Izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi – MK noteikumi Nr. 78 "Dabas lieguma "Ances purvi un meži" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (16.08.2017.) un dabas aizsardzības plāns laika posmam no 2016. līdz 2028. gadam.

Aizsargājamajā dabas teritorijā atrodas maz pārveidoti meži, dabiski purvu un ezeru biotopu kompleksi, retu un apdraudētu putnu ligzdošanas vietas.

Antropogēno ietekmi uz dabas liegumu atstāj makšķernieki, ogotāji, sēnotāji un laivotāji, kuru skaits siltajā sezonā pieaug, tiek atstāti atkritumu un izmīdīta zemsedze īpaši jutīgākās vietās. Aizsargājamās biotopus ietekmē nesaskaņota motobraucēju, automašīnu un kvadriciklu braukāšana gan pa meža ceļiem, gan īpaši pa smiltājiem.¹²⁷

¹²⁵Dabas parka „Užavas lejtece” dabas aizsardzības plāns, 2007. – 2016.g., SIA „REMM”.

¹²⁶Dabas parka „Abavas senleja” dabas aizsardzības plāns, SIA „Metrum”.

¹²⁷Dabas lieguma „Ances purvi un meži” dabas aizsardzības plāns, SIA „METRUM”.

DRUVIŅU TĪRELIS

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Usmas pagastā un aizņem 293 ha lielu teritoriju. Aizsardzībā dabas teritorija ir kopš 2004. gada. Individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi nav izstrādāti, bet dabas aizsardzības plāns izstrādāts laika posmam no 2016. līdz 2028. gadam.

Dabas vērtības, kuras tie aizsargātas dabas liegumā ir augstais purvs un purvaini meži, medņu riesta vieta un sastopama reta augu suga - ciņu mazmeldrs.

Antropogēnā ietekme uz dabas lieguma dabas vērtībām var tikt atstāta ogošanas un sēņošanas sezonā, kā arī veicot mežu kopšanas un sanitārās circes. Bet kopumā tiek plānots, ka nākotnē nav paredzama antropogēnās slodzes pieaugšana, jo dabas lieguma teritorija un tuvākā apkārtnē nav apdzīvota.¹²⁸

KLĀŅU PURVS

Dabas lieguma teritorija atrodas Ventspils novada Popes un Tārgales pagastos 1 615 ha platībā. Aizsardzībā dabas teritorija atrodas kopš 1977. gada, izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi – MK noteikumi Nr. 427 "Dabas lieguma "Klāņu purvs" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (12.05.2009.) un dabas aizsardzības plāns no 2006. līdz 2016. gadam.

Dabas vērtības dabas lieguma teritorijā ir vairāki purvu kompleksi, Eiropas Savienības aizsargājамie biotopi - neskarti augstie purvi, Klāņezers ar bagātīgu īpaši aizsargājamo augu sugu atradnēm, piekrasti.

KROJAS MEŽI

Dabas lieguma teritorija atrodas Ventspils novada Ugāles pagastā 19 ha platībā. Aizsardzībā kopš 2004. gada, nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

Dabas vērtības, kas tiek aizsargātas dabas lieguma teritorijā ir Eiropas Savienības aizsargājамais biotops - veci vai dabiski boreāli meži, dabīgā Krojas upe, gāršu mežu zemsedze, sastopamas lakšu audzes.

NAGĻU UN ANSIŅU PURVS

Dabas lieguma teritorija atrodas Ventspils novada Zlēku pagastā, aizņemot 284 ha lielu platību. Aizsardzībā dabas liegums ir kopš 1977. gada, nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi, bet izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika posmam no 2016. līdz 2028. gadam.

Dabas vērtības dabas liegumā ir Eiropas Savienības aizsargājамie biotopi - neskarti augstie purvi, pārejas purvi un slīkšņas, purvaini meži, degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās, priežu mežiem klāta iekšzemes kāpa un aizsargājamas putnu sugas.

OVIŠI

Dabas lieguma teritorija atrodas Ventspils novada Tārgales un Ances pagastos, aizņemot 5 078 ha lielu platību. Aizsardzībā dabas liegums ir kopš 1999. gada, izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi - MK noteikumi Nr. 213 "Dabas lieguma "Oviši" individuālie aizsardzības

¹²⁸Dabas lieguma „Druviņu tīrelis” dabas aizsardzības plāns, SIA "METRUM".

un izmantošanas noteikumi” (29.03.2005.) un izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika posmam no 2015. līdz 2025. gadam.

Aizsargājamas un saglabājamas vērtības dabas liegumā ir dažādi jūrmalas biotopi, retas un aizsargājamas bezmugurkaulnieku un augu sugas, lībiešu ciemiem raksturīgas ēkas un apbūves struktūra.

Nozīmīgāko antropogēno ietekmi uz dabas lieguma teritoriju un dabas vērtībām atstāj atpūtnieki un tūristi. Ietekmi rada nesankcionēts autotransports, kas gan pēdējos gados dabas lieguma teritorijā samazinās. Iestaigājot takas, nereti tiek veicināta vēja erozijas veidošanos un nevar izveidoties pastāvīgas augu sabiedrības. Aizaugot pļavām vai sekmējot mauriņu izveidošanu, samazinās dabiskie bioloģiski vērtīgie zālāji.¹²⁹

PELCĪŠU PURVS

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Usmas pagastā 56 ha platībā. Aizsardzībā kopš 2004. gada, nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

Pārejas purvs ar savdabīgām augu sugām, pārejas purvi un slīkšņas, kaļķaini zāļu purvi ar dižo aslapi, aug Lēzeļa lipare.

PIEŠDANGA

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Zlēku pagastā 10 ha platībā. Aizsardzībā kopš 1977. gada, nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

Dabas lieguma vērtība ir lielās kosas atradne, nogāžu un gravu meži, minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi.

PLATENES PURVS

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Tārgales pagastā 455 ha platībā. Aizsardzībā kopš 2004. gada, bet nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

Dabas lieguma vērtības ir kaļķains zāļu purvs ar rūsgano melnceri un purvaini meži.

PLUČU TĪRELIS

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Usmas un Ugāles pagastos 740 ha platībā. Aizsardzībā kopš 1977. gada, nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi, bet izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika posmam no 2016. līdz 2028. gadam.

Dabas vērtības dabas liegumā ir purvainie meži, augstie purvi un viena no lielākajām rubeņu populācijām Kurzemē.

Nākotnē antropogēnās slodzes līmeņa palielināšanas dabas lieguma teritorijā netiek paredzēta, jo teritorija ir neapdzīvota. Ietekmi atstāj medības un ogošana, bet tā netiek vērtēta kā būtiska.¹³⁰

¹²⁹Dabas lieguma "Oviši" dabas aizsardzības plāns, SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment".

¹³⁰Dabas lieguma „PLUČU TĪRELIS” dabas aizsardzības plāns, SIA "METRUM".

POPES ZĀĻU PURVS

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Popes pagastā 78 ha platībā. Aizsardzībā kopš 2004. gada, nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

Dabas vērtības dabas lieguma teritorijā ir Molīniju pļavas uz kaļķainām, kūdrainām vai mālainām augsnēm, kā arī purvaini priežu, bērzu un egļu meži, ar kaļķi bagāti avoksnāji, Igaunijas rūgtlaie.

PUZES SMILŠU KRUPJA ATRADNE

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Puzes pagastā 8 ha platībā. Aizsardzībā kopš 1987. gada, nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi, bet dabas aizsardzības plāns izstrādāts laika posmam no 2008. līdz 2023. gadam.

Dabas vērtības dabas liegumā ir Latvijā reta abinieku suga - smilšu krupis (*Bufo calamita*), aizsargājamas augu sugas un putnu sugas.

Antropogēnā ietekme dabas lieguma teritorijā ir minimāla un netiek plānota tās palielināšanās, jo dabas liegums atrodas salīdzinoši tālu no lielām apdzīvotām vietām un iedzīvotāji rekreācijai šo teritoriju tik pat kā neizmanto, ko ietekmē arī dabas liegumā augošā blīvā priežu jaunaudze. Teritorijā reizēm sastopami ogotāji un sēņotāji.¹³¹

RAKUPES IELEJA

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Ances un Puzes pagastos, Dundagas novada Dundagas pagastā, Talsu novada Valdgales pagastā - 2204 ha platībā. Aizsardzībā kopš 1987. gada, izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi - MK noteikumi Nr. 23 "Dabas lieguma "Rakupes ieleja" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (15.01.2008.) un dabas aizsardzības plāns laika posmam no 2007. līdz 2017. gadam, pagarināts līdz 2022. gadam.

Dabas vērtības dabas liegumā ir minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi, sausas pļavas kaļķainās augsnēs, sugām bagātas atmatu pļavas, boreālie meži, eitrofas augsto lakstaugu audzes, palieņu pļavas un aizsargājamas sugas.

Antropogēno ietekmi dabas lieguma teritorijā rada traucējums, ko putnu ligzdošanas periodā rada ogotāji un motorizētais transports, kā arī hidroloģiskā režīma izmaiņas un pļavu kultivācija vai pamešana.¹³²

SĀRNATES PURVS

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Užavas un Jūrkalnes pagastos 1 423 ha platībā. Aizsardzībā kopš 1987. gada, nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

Dabas vērtības dabas liegumā ir augstie purvi, purvu ieplakas, kadiķu audzes kaļķainās pļavās, dabīgi eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, neskarti augstie purvi, pārejas purvi un slišķņas, konstatētas vairākas ES Putnu direktīvas sugas.

STIKLU PURVI

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Usmas un Puzes pagastos, Talsu novada Valdgales pagastā un aizņem 6 636 ha platību. Aizsardzībā kopš 1977. gada, izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi – MK noteikumi Nr. 510 "Dabas lieguma "Stiklu

¹³¹Dabas liegums "Puzes smilšu krupja atradne" dabas aizsardzības plāns, SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment".

¹³²Dabas liegums "Rakupes ieleja" dabas aizsardzības plāns, Biedrība "Baltijas Vides forums". 2007.

purvi” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (24.07.2007.) un dabas aizsardzības plāns laika posmam no 2006. līdz 2018. gadam, pagarināts līdz 2023. gadam.

Dabas vērtības dabas lieguma teritorijā - vairāku purvu komplekss ar retām augu sugām. Teritorija ir nozīmīga dzīvesvieta ligzdojošajiem un migrējošajiem putniem.

Antropogēno slodzi dabas liegumā rada ogotāji, ieminot taciņas un atstājot atkritumus, ietekmi var veidot nesankcionēta makšķerēšana.¹³³

TĪŠEZERS

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Zlēku pagastā 39 ha platībā. Aizsardzībā kopš 1977. gada, nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

Dabas vērtības dabas lieguma teritorijā ir augstie un pārejas purvi, distrofi ezeri, slīkšņas, purvaini meži.

UŽAVA

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Užavas pagastā 3 012 ha platībā. Aizsardzībā kopš 1999. gada, nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi, bet izstrādāts jau otrais dabas aizsardzības plāns laika posmam no 2015. līdz 2025. gadam.

Dabas vērtības dabas lieguma teritorijā ir Baltijas jūras krasts, kurā atrodas daudzveidīgi jūrmalas biotopi. Īpaši nozīmīga ir Pelēkā kāpa, kā arī ES Biotopu direktīvas vaskulāro augu sugas - Lēzeļa vircele, smiltāja nelķe. Dabas liegumā atrodas viena no Latvijā retajām zilpodzes atradnēm.

Būtiskākā antropogēnā slodze dabas liegumā ir saistīta ar zvejniecību un rekreāciju. Notiek nesankcionēta krastu izbraukāšana ar motorizētu transportu un ugunsgrāku kurināšana.

VIŠKŪŽU SALA

Dabas liegums atrodas Ventspils novada Usmas pagastā 304 ha platībā. Aizsardzībā kopš 2004. gada, nav izstrādāti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi, bet izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika posmam no 2005. līdz 2015. gadam, pagarināts līdz 2019. gadam.

Dabas vērtības dabas liegumā ir boreālais mežs, sala ar vecām dabiski izretinātām priežu audzēm, retas sūnu sugas, nozīmīga putnu ligzdošanas vieta.

Būtiskākie ietekmējošie faktori dabas lieguma teritorijā ir pieaugošā un nekontrolētā rekreācijas ietekme, mežsaimniecība, mototransporta izraisītie trokšņi, invazīvās sugas un lauksaimniecības zemju aizaugšana.¹³⁴

DABAS PIEMINEKĻI

AIZSARGĀJAMIE ĢEOLOĢISKIE UN ĢEOMORFOLOĢISKIE DABAS PIEMINEKĻI

GRĪŽU VELNA BENĶIS

Dižakmens atrodas Tārgales pagastā, mežā un tā tilpums ir 35 m³, aizsardzībā akmens ir kopš 2001. gada. Laukakmens ir viens no skaistākajiem Latvijas dižakmeņiem un tā lielākā daļa atrodas virs zemes. Tā izmērs ir 6,3 m x 4,6 m x 3 m un 17 m liels apkārtmērs.¹³⁵

¹³³Dabas lieguma Stiklu purvi, Ventspils un Talsu rajons, Puzes, Valdgaies un Usmas pagasts dabas aizsardzības plāns, Latvijas dabas fonds.

¹³⁴Dabas lieguma "Višķu sala" dabas aizsardzības plāns, SIA "AIS".

¹³⁵Dabas aizsardzības pārvalde, www.daba.gov.lv

AIZSARGĀJAMI DENDROLOĢISKIE STĀDĪJUMI:

- ◇ Lagzdenes parks atrodas Piltenes pagastā Lagzdienē (2,6 ha);
- ◇ Leču parks atrodas Lečos Vārves pagastā (1,8 ha);
- ◇ Tārgales parks atrodas Tārgales pagastā (3,2 ha);
- ◇ Zlēku parks atrodas Zlēku pagastā (7,1 ha);
- ◇ Popes muižas alejas atrodas Popes pagastā (2,8 ha);
- ◇ Zūru muižas aleja atrodas Vārves pagastā (2,2 ha).

AIZSARGĀJAMĀ JŪRAS TERITORIJĀ ĪRBES ŠAURUMS

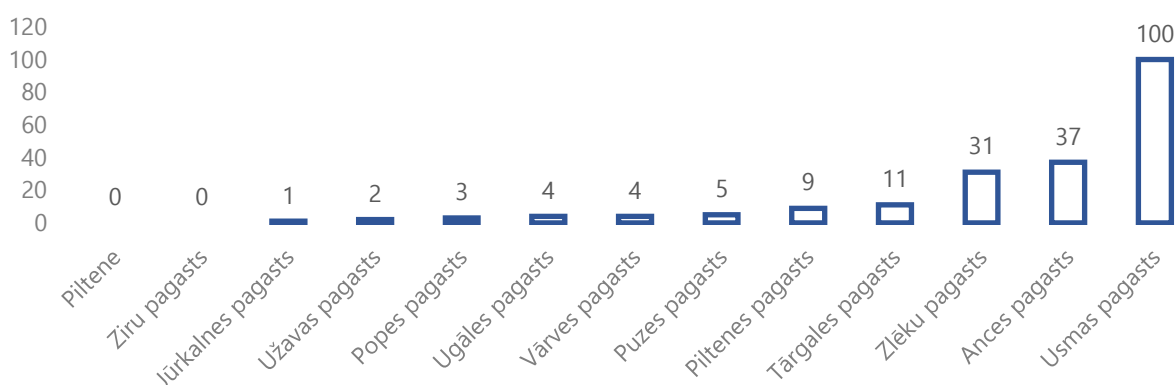
Ventspils novads ziemeļrietumu daļā robežojas ar Latvijas Republikas Baltijas jūras ziemeļrietumu teritoriālajos ūdeņos aizsargājamu jūras teritoriju – Irbes šaurums. Aizsargājamā jūras teritorija ir arī *NATURA 2000* teritorija, aizsardzībā kopš 2010. gada, aizņemot 172 412 ha lielu platību.

Izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi – MK noteikumi Nr.807 "Aizsargājamās jūras teritorijas "Irbes šaurums" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (19.10.2011.).

Aizsargājamā jūras teritorija ir migrācijas putniem nozīmīga vieta – ziemošanai, caurceļojošo putnu atpūtas vieta un migrācijas "pudeles kakla vieta". Aizsardzībā jūras teritorijā ir brūnkakla gārgale (*Gavia stellata*) un melnkakla gārgales (*Gavia stellata/arctica*), tumšā pīle (*Melanitta fusca*), melnā pīle (*Melanitta nigra*), kākulis (*Clangula hyemalis*), mazais ķīris (*Larus minutus*) un melnais alks (*Cephus grylle*). Irbes šauruma sēkļi (Vinkova, Petropavlovskā) ir potenciāls rifu biotops, kas piemērots sārtaiļģu (*Furcellaria lumbricalis*) audzēm.¹³⁶

AIZSARGĀJAMI KOKI

2019. gadā Ventspils novadā, pēc pieejamajiem datiem, ir uzskaitīti 207 aizsargājami koki. No tiem lielākais aizsargājamo koku skaits ir Usmas pagastā – 100, Ances pagastā – 37 un Zlēku pagastā – 31 (12. attēls).

12. ATTĒLS. UZSKAITĪTO AIZSARGĀJAMO KOKU SKAITS VENTSPILS NOVADĀ¹³⁷

Īstenojot Attīstības programmā plānotos projektus, kas saistīti ar teritoriju labiekārtošanu, būvdarbiem u. c. darbiem, jāpievērš uzmanība tuvumā esošo koku parametriem. Par aizsargājamu uzskatāms jebkurš koks, kas sasniedzis MK Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie

¹³⁶Dabas aizsardzības pārvalde, www.daba.gov.lv

¹³⁷Datu avots: <http://ozols.daba.gov.lv/pub/> Dabas datu pārvaldības sistēma "OZOLS".

aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (16.03.2010.) 2. pielikumā noteiktos parametrus. Informācija par dižkokiem pastāvīgi tiek reģistrēta Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”.

Aizsargājamo koku aizsardzībai un saglabāšanai būtiski ir veikt to pieguļošajās teritorijās sakopšanas darbus (apkārtnes sakopšana, attēnošana), piesaistīt arboristus un neveikt tuvu kokiem saimnieciskās darbības, piemēram, apstrādāt mehāniski zemi.

MIKROLIEGUMI

Saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likuma 8. panta otro daļu, MK noteikumu Nr.396 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” (14.11.2000.) 1. un 2. pielikumā iekļautajām īpaši aizsargājamām sugām, tiek izveidoti mikroliegumi. Ventspils novadā atrodas 107 mikroliegumi īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai, kas kopā aizņem 3 842,21 ha.¹³⁸

BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA¹³⁹

Ances pagastā pēc Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” pieejamās informācijas (2019. gada oktobra dati) konstatēts liels skaits dažādu sugu atradņu – kalnu dedestīņa, trejvārpu plakanstaipēknis, ziemeļu sikspārnis, brūnais garausainis, lapkoku praulgrauzis, marmora rožvabole, dūkstu vijolīte, purva dievkresliņš u. c.

Īpaši aizsargājami biotopi sastopami nelielā teritorijā pie Rindas upes, pagasta DR daļā - sugām bagātas ganības un pļavas, sausi zālāji kaļķainās augsnēs, palieņu zālāji, mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs, eitrofas augsto lakstaugu audzes. Pagasta DA daļā, teritorijā pie robežas, sastopami veci vai dabiski boreāli meži un purvaini meži. Lielākas platības īpaši aizsargājami biotopi sastopami pagasta DA, kura satiekas vairākas upes – Raķupes, Pāces un Lonastes upes. Šajā teritorijā sastopami tādi īpaši aizsargājami biotopi kā palieņu zālāji, mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, kā arī botāniski bioloģiski vērtīgi zālāji. Plašas teritorijas ar īpaši aizsargājamiem biotopiem atrodas arī pagasta Z daļā, dabas liegumā “Ances purvi un meži” – mežainas piejūras kāpas, purvaini meži, aluviāli meži, veci vai dabiski boreāli meži, aktīvi augstie purvi, eitrofi ezeri ar iegrimušu ūdensaugu un peldaugu augāju, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas u. c. Īpaši aizsargājami biotopi pagasta teritorijā atrodas arī dabas lieguma “Oviši” teritorijā – mitras starpkāpu ieplakas, staignāju meži, mežainas piejūras kāpas, veci vai dabiski boreāli meži u. c.

Jūrkalnes pagastā konstatētas tādas sugas kā Eirāzijas ūdrs, lielais tritons, čemurziežu dižtauriņš, nātru lācītis, sarkanā dzeguzene, zaļā varde, bezdelīgactiņa, parastā kreimule u. c. Īpaši aizsargājami biotopi konstatēti vairāk pagasta ziemeļu daļā un Baltijas jūras piekrastē. Ziemeļos pagasta teritorijā atrodas dabas liegums “Sārnotes purvs”, kurā atrodas tādi īpaši aizsargājami biotopi kā aktīvi augstie purvi, purvaini meži, degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās, staignāju meži, veci vai dabiski boreālie meži. Gar pagasta jūras robežu, piekrastē, dominē mežainas piejūras kāpas, atsevišķi veci jaukti platlapju meži un dienvidu daļā nogāžu un gravu meži (Darvdedžgrāvis, Muižupīte, Ēnava, Rīva).

Piltenes pilsētā pēc Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” pieejamās informācijas (2019. gada oktobra dati), novērota tāda aizsargājama suga kā Eirāzijas ūdrs, bet Piltenes pagastā sastopamas tādas īpaši aizsargājamās sugas kā pļavas silpurene, dūkstu vijolīte, dižā jāņegļīte, Sibīrijas skalbe, ciņu mazmeldrs, lielā brūnkāte, linu starenīte, tīruma

¹³⁸Datu avots: <http://ozols.daba.gov.lv/pub/> Dabas datu pārvaldības sistēma “OZOLS”.

¹³⁹Datu avots: <http://ozols.daba.gov.lv/pub/> Dabas datu pārvaldības sistēma “OZOLS”.

sīkaudzīte u. c. Pagasta teritorijā izklaidus sastopami botāniski bioloģiski vērtīgi zālāji, putnu bioloģiski vērtīgie zālāji un īpaši aizsargājami biotopi – ozolu meži (ozolu, liepu un skābaržu meži), veci vai dabiski boreālie meži, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, staignāju meži, mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs, sausi zālāji kaļķainās augsnēs, palieņu zālāji, eitrofas augsto lakstaugu audzes, upju straujtes un dabiski upju posmi (Ventas upes posms, pagasta ziemeļrietumu daļā), eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju (Vecventas ezers).

Popes pagastā sastopamas tādas sugas kā Eirāzijas ūdrs, parastā kreimula, naudiņu saulrozīte, devela grīslis, dūkstu vijolīte, ciņu mazmeldrs, meža silpurene, baltmugurdzenis u. c. Rindas upes ielejā pagasta teritorijā atrodas īpaši aizsargājami biotopi – palieņu zālāji, upju straujtes un dabiski upju posmi, vilkakūlas zālāji, eitrofas augsto lakstaugu audzes un mēreni mitras pļavas. Dabas liegumā "Klāņu purvs" un tam tuvākajā apkaimē pagasta teritorijā arī atrodas vairāki īpaši aizsargājami biotopi – pārejas purvi un slīkšņas, purvaini meži, staignāju meži, aktīvi augstie purvi. Dabas liegumā "Popes zāļu purvs" sastopami īpaši aizsargājami biotopi – kaļķaini zāļu purvi, mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs, purvaini meži, minerālavotiem bagāti avoti un avotu purvi. Uz dienvidiem no Popes ciema, otrpus autoceļam A10, sastopamas parkveida pļavas un ganības, smiltāju zālāji, mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs, sausi zālāji kaļķainās augsnēs.

Puzes pagasta teritorijā sastopamas vairākas sugas – Skandināvijas grīslis, dūkstu vijolīte, parastais krupis, ciņu mazmeldrs, kailā apaļlape, gludā nekera, pļavas ķirzaka, bikšainais apogs u. c. Īpaši aizsargājami biotopi vairāk koncentrēti pagasta DA un ZA daļā, kurā atrodas dabas liegumi. Dabas liegums "Stiklu purvi" atrodas pagasta DA daļā, šajā teritorijā atrodas tādi īpaši aizsargājami biotopi kā aktīvi augstie purvi, purvaini meži, degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās, veci vai dabiski boreālie meži. Pagasta ZA daļā atrodas dabas liegums "Raķupes ieleja", šajā teritorijā saglabājušies botāniski vērtīgi zālāji un tādi biotopi kā sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs, palieņu zālāji, veci vai dabiski boreālie meži. Stendes upes krastos sastopami palieņu zālāji, vilkakūlas zālāji, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, kā arī botāniski bioloģiski vērtīgi zālāji.

Tārgales pagastā konstatētas tādas sugas kā Eirāzijas ūdrs, parastā odze, bālā sklerofoza, palu staipēknītis, kalnu dedestīna u. c. Visvairāk dažādu sugu atradnes pagasta teritorijā konstatētas dabas liegumos un jūras piekrastē, kā arī šajās teritorijās ir vairāk saglabājušies īpaši aizsargājami biotopi. Ventas upē, gandrīz visā tās garumā, pagasta teritorijā ir īpaši aizsargājams biotops upju straujtes un dabiski upju posmi. Dabas liegumā "Platenes purvs" konstatēti tādi biotopi kā kaļķaini zāļu purvi, purvaini meži, staignāju meži, veci vai dabiski boreālie meži. Dabas liegumā "Klāņu purvs" un tā apkārtnē saglabāti īpaši aizsargājami biotopi – purvaini meži, staignāju meži, kaļķaini zāļu purvi, veci vai dabiski boreālie meži, aktīvi augstie purvi. Jūras piekrastē dominē mežainās piejūras kāpas un vietām sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, botāniski vērtīgie zālāji, kā arī ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas. Dabas liegumā "Oviši" saglabātas priekškāpas, mežainās piejūras kāpas, ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas, veci un dabiski boreālie meži, staignāju meži, mitras starpkāpu ieplakas. Pagasta teritorijā iekļaujas arī dabas liegums "Ances purvi un meži" un tajā esošie īpaši aizsargājami biotopi – mežainas piejūras kāpas, purvaini meži, aluviālie meži, veci vai dabiski boreālie meži, aktīvi augstie purvi, eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas u. c.

Ugāles pagastā konstatētas tādas sugas kā Eirāzijas ūdrs, parastā īve, mazais tritons, naudiņu saulrozīte u. c. Īpaši aizsargājami biotopi pagastā sastopami gan izklaidus pa visu pagasta teritoriju (mēreni mitras pļavas, sugām bagātas pļavas un ganītas pļavas, staignāju meži u. c.) gan koncentrējušies upju ielejās un pagasta D daļā dabas parka "Abavas ieleja" teritorijā. Engures upes ielejā atrodas tādi īpaši aizsargājami biotopi kā palieņu zālāji, upju starujtes un dabiski upju

posmi. Dabas parkā “Abavas ieleja” saglabājušies tādi īpaši aizsargājami biotopi kā veci un dabiski boreālie meži, upju straujtes un dabiski upju posmi, purvaini meži.

Usmas pagastā konstatētas vairākas sugas – kūdrāja grīslis, dobais cīrulītis, gludsporu ezerene, pamīšziedu daudzlape, dižā aslake, sirdsveida divlape u. c. Pagasta ziemeļu daļā sastopami tādi īpaši aizsargājami biotopi Stendes upes ielejā kā palieņu zālāji un mitri zālāji periodiski izzūstošās augsnēs, veci vai dabiski boreālie meži, bet mikroliegumu teritorijās purvaini meži. Dabas liegumā “Stiklu purvi” saglabāti tādi īpaši aizsargājami biotopi kā purvaini meži, veci vai dabiski boreālie meži un aktīvi augstie purvi. Zaļā ciema apkaimē noteikti plaši putnu bioloģiski vērtīgie zālāji. Usmas ezera rietumu daļā, Moricsalas dabas rezervātā atrodas īpaši aizsargājams biotops eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju un Viskūžu salā veci vai dabiski boreālie meži. Pagasta dienvidu daļā plašākas teritorijas aizņem tādi īpaši aizsargājami biotopi kā purvaini meži, degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās, aktīvi augstie purvi (dabas liegumi “Pluču tīrelis” un “Druviņu tīrelis”). Gar pagasta dienvidu robežu tek Abava, kura novērtēta kā īpaši aizsargājams biotops – upju straujtes un dabiski upju posmi.

Užavas pagastā īpaši aizsargājami biotopi un sugu atradnes vairāk koncentrētas rietumu daļā, jūras piekrastē. No sugām pagastā konstatētas – jūrmalas dedestiņa, sarkanā dzeguzene, Lezēla vīrcle, Zviedrijas pīlādzis, zalkšu dzegužpuķe, smiltāja nelķe u. c. Piekrastē sastopami tādi īpaši aizsargājami biotopi kā mežaines piejūras kāpas, ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas, pelēkās kāpas ar sikkrūmu audzēm, pelēkās kāpas ar ložņu kārklu, embrionālās kāpas, sausi zālāji kaļķainās augsnēs, jūras stāvkrasti, veci vai dabiski boreālie meži, priekškāpas. Daļu pagasta teritorijas piekrastē aizņem dabas liegums “Užava”, kurā tiek veicināta īpaši aizsargājamo jūras piekrastes biotopu aizsardzība. Pagasta D un DA daļā iestiepjas dabas liegums “Sārnotes purvs”, kurā sastopami īpaši aizsargājami biotopi – aktīvi augstie purvi, purvaini meži, degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās. DA daļā iestiepjas arī dabas parka “Užavas lejtece” teritorija, kurā atrodas putnu bioloģiski vērtīgie zālāji. Izklaidus pagasta teritorijā lielākās un mazākās platībās sastopami botāniski bioloģiski vērtīgi zālāji un īpaši aizsargājami biotopi – sausi zālāji kaļķainās augsnēs, mitri zālāji periodiski izzūstošās augsnēs, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas.

Vārves pagastā no sugām konstatētas – dūkstu vijolīte, Pallas sausserdis, jūrmalas augstiņš, sīkziedu plaušķene, Eirāzijas ūdrs, parka vīngliemēzis, lapkoku praulgrauzis, marmora rožvabole, kausveida pleurostika u. c. Īpaši aizsargājami biotopi pagasta teritorijā vairāk sastopami jūras piekrastē – priekškāpas, ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas, pelēkās kāpas ar ložņu kārklu, pelēkās kāpas ar sikkrūmu audzēm, mežaines piejūras kāpas, priekškāpas, viengadīgo augu sabiedrības uz sanesumu joslām, veci vai dabiski boreālie meži. Pagasta DR daļā atrodas īpaši aizsargājams biotops - degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās un nelielās platībās veci vai dabiski boreālie meži. Ventas upē, kura robežojas ar pagasta A robežu noteikts īpaši aizsargājams biotops – upju straujtes un dabiski upju posmi.

Ziru pagastā atrastas tāda suga kā Eirāzijas ūdrs, straute nēģis, pļavas ķirzaka u. c. Īpaši aizsargājami biotopi sastopami pagasta R daļā, t. sk. dabas parka “Užavas lejtece” teritorijā, sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, mēreni mitras pļavas, upju straujtes un dabiski upju posmi. Sastopami putnu bioloģiski vērtīgi zālāji un botāniski bioloģiski vērtīgi zālāji. Pagasta vidusdaļā, mikrolieguma teritorijā saglabāti īpaši aizsargājami biotopi – veci vai dabiski boreālie meži.

Zlēku pagastā pieejama informācija par konstatētām sugām – Eirāzijas ūdrs, kalnu briežsakne, lasis, plankumainā dzegužpīrkstīte, naktsvijole u. c. No īpaši aizsargājamiem biotopiem pagastā sastopami purvaini meži, t. sk. dabas liegumā “Tīšezers”, kurā atrodas arī tādi biotopi kā pārejas purvi un sliksņas, distrofi ezeri, aktīvi augstie purvi. Pagasta DA daļā, dabas liegumā “Nagļu un

Ansiņu purvs” saglabāti īpaši aizsargājami biotopi – veci vai dabiski boreāli meži, purvaini meži, degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās, aktīvi augstie purvi. Pagasta D daļā pie Ventas upes atrodas putnu bioloģiski vērtīgie zālāji un īpaši aizsargājami biotopi – sausi zālāji kaļķainās augsnēs. Šajā pagasta daļā, uz D robežas, atrodas dabas parks “Abavas ieleja”, kurā atrodas tādi īpaši aizsargājami biotopi kā sausi zālāji kaļķainās augsnēs, upju straujtes un dabiski upju posmi, veci vai dabiski boreālie meži, purvaini meži, parkveida pļavas un ganības.

Ventspils novadā esošā dabas daudzveidība (jūras piekrastes zona, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, bioloģiskā daudzveidība) nosaka to, ka teritorijas attīstības izaicinājums šobrīd un nākotnē ir efektīvi sabalansēt dabas aizsardzību un ekonomisko attīstību, apzinot novada konkrēto vietu unikalitāti un ekonomiskos ieguvumus. Kā viena no konfliktsituācijām novadā veidojas pretnostatot piekrastes resursu izmantošanu un to aizsardzība un ilgtspēja.

3.8. MEŽSAIMNIECĪBAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJAS

MEŽSAIMNIECĪBA

Pēc valsts meža dienesta datiem 2019. gadā meža zemes aizņēma 178 102,9 ha. Meža zemes dominē, aizņemot vairāk kā 80% no pagasta teritorijas - Ances un Jūrkalnes pagastos, bet mazāk kā 50% meža zemes aizņem Piltenes pilsētā, Užavas un Vārves pagastos (30. tabula).

30. TABULA. MEŽA ZEMES PLATĪBAS VENTSPILS NOVADĀ¹⁴⁰

Pagasts/pilsēta	Meža zeme	% meža zemes no teritorijas
Ances pagasts	34213.8	87
Jūrkalnes pagasts	8019.2	80
Piltenes pagasts	13417.2	68
Piltenes pilsēta	32.2	6
Popes pagasts	12983.3	77
Puzes pagasts	15926.7	77
Tārgales pagasts	26864.1	74
Ugāles pagasts	23213.6	79
Usmas pagasts	15350.3	70
Užavas pagasts	5756.7	46
Vārves pagasts	4386.1	35
Zīru pagasts	10113.4	94
Zlēku pagasts	7826.4	51
Kopā	178102.9	-

Kopumā novadā valsts meži ir 75,2 % un pārējie 24,8 %. No koku sugām novada mežos dominē priedes, egles un bērzi, pēc meža augšanas tipa dominē damaksnis, šaurlapju ārenis un slapjais damaksnis.¹⁴¹

Ventspils novadā 2018. gadā, sakārtojot aktīvos uzņēmumus pēc nozares, vienas no populārākajām nozarēm ir mežkopība un citas mežsaimniecības darbības (17 uzņēmumi), mežizstrāde (15 uzņēmumi), zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana (8 uzņēmumi). Uzņēmums ar lielāko apgrozījumu novadā ir SIA “Kurekss” (58 milj. EUR), Tārgales pagastā, kas nodarbojas ar zāģēšanu, ēvelēšanu un impregnēšanu. Otrs lielākais uzņēmums novadā pēc apgrozījuma (18

¹⁴⁰Valsts meža dienests, statistika 2019., www.vmd.gov.lv

¹⁴¹Valsts meža dienests, statistika 2019., www.vmd.gov.lv

milj.) ir SIA "Niedrāji MR" Ugāles pagastā, kas nodarbojas ar mežsaimniecību. Abos uzņēmumos ir lielākais nodarbināto skaits novadā. Zlēku pagastā darbojas kokapstrādes uzņēmums SIA "Bērzi plus".

LAUKSAIMNIECĪBA

2019. gada sākumā lauksaimniecībā izmantojamās zemes Ventspils novadā aizņēma 19,7% no novada kopējās teritorijas jeb 48 436 ha. No lauksaimniecības zemes 62,7% sastāda aramzeme, 19,02 % ganības, 17,5 % pļavas un 0,8% augļu dārzi.¹⁴²

Ventspils novadā 2018. gadā bija deklarētas 33 654,23 ha lielas kultūraugu platības (31. tabula). Lielākās kultūraugu platības deklarētas Vārves pagastā, Tārgales pagastā un Ances pagastā. Dominējošie kultūraugi novadā 2018. gadā, pēc deklarētajām platībām, bija ilggadīgie zālāji (9 685,44 ha, 28,8 ha), vasaras kvieši (7103,82 ha, 21,1%), aramzemē sētu stiebrzaļu vai lopbarības zālaugu maisījums (4429,34 ha, 13,2%), ziemas kvieši (2908,02 ha, 8,6 %), vasaras mieži (1990,96 ha, 5,9%).¹⁴³

31. TABULA. DEKLARĒTO KULTŪRAUGU PLATĪBU APJOMS PA VENTSPILS NOVADA PILTENES PILSĒTĀ UN PAGASTOS 2018.GADĀ¹⁴⁴

Pilsēta/pagasts	Deklarēto kultūraugu platība, ha	% no kopējās kultūraugu platības	% no pilsētas/ pagasta platības
Vārves pagasts	7114.6	21.1	56.9
Tārgales pagasts	4446.1	13.2	12.2
Ances pagasts	3526.6	10.5	9.0
Užavas pagasts	3340.2	9.9	26.7
Piltene pagasts	3203.7	9.5	16.3
Ziru pagasts	3026.2	9.0	19.7
Ugāles pagasts	2921.3	8.7	10.0
Puzes pagasts	2257.5	6.7	10.9
Popes pagasts	1748.7	5.2	10.4
Zlēku pagasts	782.0	2.3	7.3
Usmas pagasts	674.6	2.0	3.1
Piltene	314.8	0.9	57.1
Jūrkalnes pagasts	298.1	0.9	3.0
Kopā	33654.2	100	-

Pēc lauksaimniecības dzīvnieku skaita (dzīvnieku reģistra datiem), uz 2019. gada sākumu, Ventspils novadā dominē liellopi un cūkas. Novadā kopumā atradās 244 liellopu novietnes ar 9 428 dzīvniekiem un 30 cūku novietnes ar 7 171 dzīvniekiem. Visvairāk liellopus audzē Ances un Vārves pagastos (32. tabula). Bet lielākais cūku skaits novadā ir Vārves, Užavas un Popes pagastos. Vārves pagastā, kurā ir lielākais cūku skaits novadā, atrodas sešas cūku novietnes.

¹⁴²Valsts zemes dienesta dati, zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (mērvienība - hektāros). Dati uz 01.01.2019.

¹⁴³Lauku atbalsta dienesta dati, deklarēto kultūraugu platību apjoms pa novadiem un pagastiem par 2018.gadu, ha*(*)provizorisks dati uz 19.12.2018, veicot pieteikumu administrēšanu, informācija var mainīties).

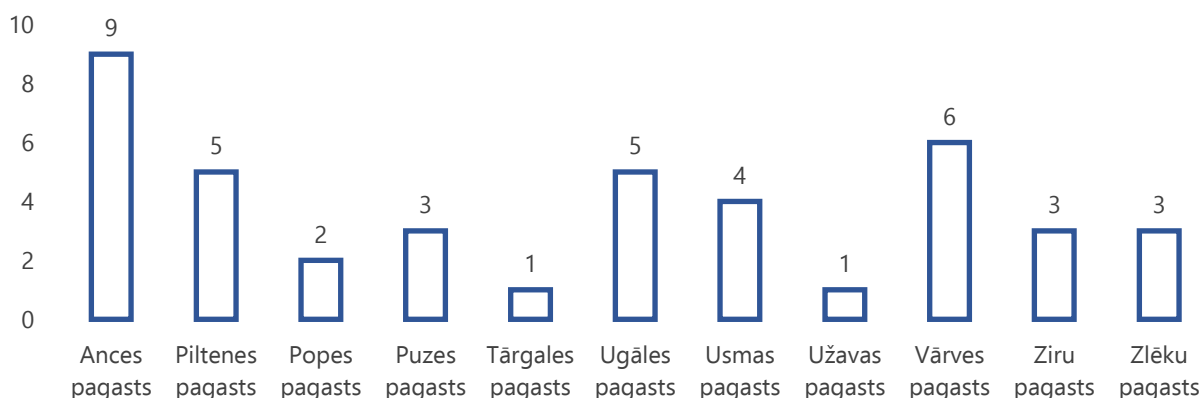
¹⁴⁴Lauku atbalsta dienesta dati, deklarēto kultūraugu platību apjoms pa novadiem un pagastiem par 2018.gadu, ha*(*)provizorisks dati uz 19.12.2018, veicot pieteikumu administrēšanu, informācija var mainīties).

32. TABULA. LAUKSAIMNIECĪBAS DZĪVNIKU SKAITS VENTSPILS NOVADĀ¹⁴⁵

	Liellopi	Cūkas	Aitas	Kazas	Zirgi	Citi dzīvnieki	Novietnes ar liellopiem	Novietnes ar aītām	Novietnes ar kazām	Novietnes ar zirgiem	Visas novietnes
Ances pag.	2 253	5	531	24	4	938	23	6	3	3	205
Jūrkalnes pag.	23	0	23	0	0	1	5	1	0	0	93
Piltene	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	127
Piltenes pag.	854	3	395	3	1	799	19	1	2	1	194
Popes pag.	855	115	38	2	13	609	27	4	2	2	211
Puzes pag.	436	12	820	23	6	725	22	8	3	3	251
Tārgales pag.	908	0	352	4	32	1098	29	8	2	4	317
Ugāles pag.	858	60	69	1	0	1572	19	7	1	0	213
Usmas pag.	151	67	73	4	3	285	11	5	1	1	145
Užavas pag.	550	170	96	7	9	854	19	6	1	3	200
Vārves pag.	1 772	6 710	392	65	40	789	26	12	10	9	320
Ziru pag.	657	10	24	73	3	427	25	4	2	1	162
Zlēku pag.	111	19	6	0	1	458	19	1	0	1	135
KOPĀ:	9 428	7 171	2819	206	112	8555	244	63	27	28	2573

Ventspils novadā 2018. gadā, sakārtojot aktīvos uzņēmumus pēc nozares, visvairāk uzņēmumu nodarbojās ar jaukto lauksaimniecību (augkopība un lopkopība) – 22, piena lopkopību – 10, graudaugu (izņemot rīsu), pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšanā – 10, citu dzīvnieku audzēšanu – 7. Lielākie lauksaimniecības uzņēmumi novadā ir SIA "AKMENĶKALNI" (jauktā lauksaimniecība, Vārves pagasts), SIA "JĀNLEJAS" (piena lopkopība, Ances pagasts), Vārves pagasta zemnieku saimniecība "STEPNIEKI-II" (jauktā lauksaimniecība) u. c.¹⁴⁶

Bioloģiskajā lauksaimniecībā Ventspils novadā darbojas 42 uzņēmēji, kas nodarbojas ar graudaugu, dārzeņu, mājlopu, ogu un augļu audzēšanu, medus ievākšanu un siena sagatavošanu. Lielākais bioloģisko lauksaimniecību skaits ir Ances pagastā (13. attēls), bet neviena bioloģiskā saimniecība nav reģistrēta Jūrkalnes pagastā.¹⁴⁷

13. ATTĒLS. BIOLOĢISKO LAUKSAIMNIECĪBU SKAITS VENTSPILS NOVADA PAGASTOS¹⁴⁸

Valsts vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde pēdējos gados saņēmusi sūdzības par vidi negatīvi ietekmējošām lauksaimniecības darbībām. 2016. gadā saņemta sūdzība par SIA "Ugāles

¹⁴⁵Lauksaimniecības datu centra publiskā datu bāze. Dzīvnieku skaita statistika.

¹⁴⁶Lursoft statistikas dati, www.lursoft.lv

¹⁴⁷Lauksaimniecības datu centra publiskā datu bāze. Bioloģiskās lauksaimniecības statistika, 15.10.2019.

¹⁴⁸Lauksaimniecības datu centra publiskā datu bāze. Bioloģiskās lauksaimniecības statistika, 15.10.2019.

agro", kas izlej šķidrmēslus uz lauka laikā, kad tas nav atļauts, 2017. gadā par kūtsmēslu smaku Vārves pagastā no z/s "Stepnieki" kūtsmēslu izklīdes uz laukiem un Popes pagasta māju "Meirī" govju ganāmpulku, kas brīvi klīst gar Rindas upi, kur nokārto dabiskās vajadzības, bet iedzīvotāja šo ūdeni izmanto, lai mazgātos. 2018. gadā saņemta sūdzība par vircas noplūdi Popes pagastā pie mājām "Licnieki".¹⁴⁹

Lauksaimniecības radītais piesārņojums ir viens no cēloņiem un riskiem virszemes ūdensobjektu kvalitātes uzlabošanai Ventspils novadā. Nesaimnieciska, nepārdomāta un intensīva lauksaimniecība atstāj nozīmīgu negatīvu ietekmi uz vidi kopumā, ne tikai uz virszemes un pazemes ūdeņiem, bet arī gaisa kvalitāti un bioloģisko daudzveidību. Lai gan novadā dominē meža zemes, tomēr arī lauksaimniecība ieņem nozīmīgu vietu novada ekonomiskajā darbībā. Ņemot vērā salīdzinoši augsto bioloģisko daudzveidību novadā, attīstot novadā lauksaimniecību, pēc iespējas būtu nepieciešams vairāk aktivizēt tādu saimniekošanu, kas atstātu pēc iespējas mazāku ietekmi uz vidi, t. sk. virszemes un pazemes ūdeņiem un veicinātu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu novadā. Svarīga ir esošo pļavu un ganību apsaimniekošana, kā arī atbilstoša bioloģiski vērtīgo zālāju izmantošana, lai tās neaizaugtu ar krūmiem un tajās saglabātos vērtīgās un aizsargājamās sugas un to daudzveidība. Zemju īpašnieki, kuru īpašumos ir konstatēti bioloģiski vērtīgi zālāji, var pieteikties atbalsta maksājumu saņemšanai par pareizu zālāju apsaimniekošanu.

3.9. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS UN TŪRISMS

Kultūrvēsturiskais mantojums ir nozīmīgs novada resurss, kas ne tikai saglabā novada kultūrvidi, bet sekmē tūrisma attīstību un novada atpazīstamību.

Ventspils novadā atrodas valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautie 41 mākslas piemineklis un 159 nekustami kultūras pieminekļi (15. attēls).

Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautie nekustami kultūras pieminekļi:

- ◇ 86 arheoloģijas pieminekļi,
- ◇ 30 arhitektūras pieminekļi;
- ◇ 2 industriālie pieminekļi;
- ◇ 5 pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskie objekti.¹⁵⁰

Visvairāk nekustamie valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi atrodas - Zlēku, Ugāles, Puzes un Popes pagastos.

Novadā atrodas ievērojams skaits baznīcu, bet ne visas ir iekļautas valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā (Ulmales-Labraga luterāņu baznīca, Užavas baptistu baznīca u. c.). Atsevišķas no tām ir novada tūrisma objekti – Ugāles luterāņu baznīca, Zlēku luterāņu baznīca, Usmas luterāņu baznīca u. c.

Pilis, muižas, bākas, dzirnavas un zemnieku sētas arī veido būtisku kultūrvēsturiskā mantojuma daļu, bet vairākas no tām arī nav iekļautas valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā arī nav iekļautas vairākas muižas, kas veido būtisku novada kultūrvēsturisko mantojumu un ir tūrisma objekti (Zlēku muiža, Ances muiža, Sārnotes muiža u. c.).

¹⁴⁹Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes dati, vēstule Nr. 9.4. – 11/1647. 06.09.2019.

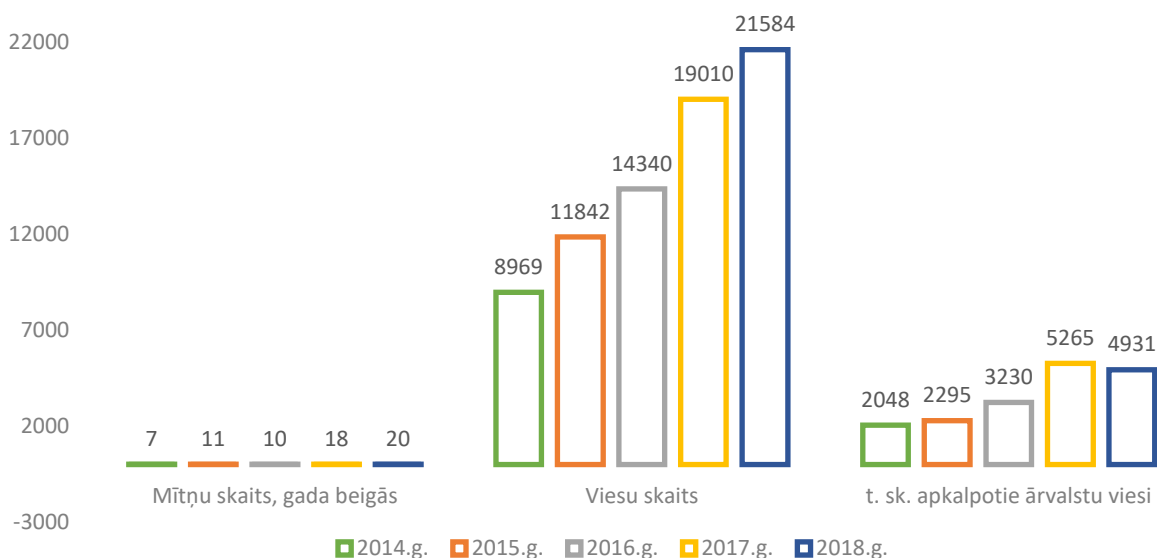
¹⁵⁰Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, www.mantojums.lv

Sīkāku kultūrvēsturisko resursu aprakstu un uzskaitījumu, kā arī par tūrisma aktivitātēm skatīt Attīstības programmas pašreizējās situācijas nodaļās "*Kultūrvēsturiskie resursi*", "*Tūrisms*".

Lai saglabātu novada kultūrvēsturisko mantojumu, kā galvenais apdraudējums tā saglabāšanai iezīmējas finansējums, jo, lai atjaunotu vēsturiskus objektus, galvenokārt nepieciešami lieli finansiālie līdzekļi. Objekti, kuriem nav noteikts kultūras pieminekļu statuss, var tik neatbilstoši pārveidoti un zaudēt savu kultūrvēsturisko vērtību. Ventspils novada pašvaldība rod iespēju piesaistīt līdzekļus un īstenot projektus kultūras pieminekļos, ja tie realizē ne tikai kultūrvēsturiska objekta funkcijas, bet arī citas, piemēram, Popes muižas ēkā atrodas Popes pamatskola, kurā veikta energoefektivitātes uzlabošana, bet Ances muižas ēkā izveidots sabiedriskais centrs.

Ieguldījumu kultūrvēsturisko objektu saglabāšanā novadā sniedz nevalstiskās organizācijas, kuru viens no mērķiem ir saglabāt kultūrvēsturisko mantojumu (biedrība "Rānda", biedrība "Ugāles attīstība", biedrība "Zlēku attīstības fonds" Zlēku pagastā).¹⁵¹

Pēc pieejamās informācijas par tūrisma mītnu un viesu skaitu Ventspils novadā pēdējos piecos gados, tad vērojams, ka pieaug gan mītnu skaits, gan apmeklētāju skaits (14. attēls), kas netieši norāda uz to, ka tūristu skaits Ventspils novadā ik gadu pieaug.

14. ATTĒLS. TŪRISTU MĪTNES VENTSPILS NOVADĀ UN VIESU SKAITS¹⁵²

Tūrisma ietekme uz kultūrvēsturisko mantojumu un dabas vērtībām ir duāla. Bagātīgais kultūrvēsturiskais mantojums un dabas daudzveidība ir priekšnosacījumi arī turpmākai tūrisma nozares attīstībai novadā. Tūristu skaita pieplūdums novadā var sekmēt objektu un teritoriju sakopšanu un attīstību, bet palielinoties tūristu plūsmai, svarīgi ir uzturēt esošo infrastruktūru un attīstīt to arī turpmāk tā, lai apmeklētāji atstātu pēc iespējas mazāku negatīvo slodzi uz vidi. Vietās, kur tūristu skaita būtisks pieaugums var ietekmēt kultūrvēsturiskos objektus vai dabas vērtības, novirzīt tūristu plūsmas ar atbilstošas infrastruktūras izveidi.

Kā potenciāli ietekmējamākās un jutīgākās teritorijas novadā ir jūras piekraste, kurā atrodas gan kultūrvēsturiski objekti (bākas, vēsturiskie zvejnieku ciemi), gan dabas vērtības (dabas liegumi, Jūrkalnes stāvkrasts, jūras piekraste, pludmales u. c.). Lai saudzētu jau dabiski jutīgo jūras piekrasti, svarīgi ir veidot atbilstošu, saudzīgu infrastruktūru un novirzīt apmeklētāju plūsmas uz mazāk jutīgām teritorijām.

¹⁵¹Ventspils novada attīstības programma, pašreizējās situācijas raksturojums. 1. redakcija. SIA "Reģionālie projekti".

¹⁵²Centrālās statistikas pārvalde, www.csp.gov.lv. Viesnīcas un citas tūristu mītnes Latvijas statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados.

67

3.10. IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS

Novada turpmākās attīstības vidēja termiņa prioritātes tiek noteiktas Ventspils novada attīstības programmā 2020. – 2026. gadam, kas ir vietējās pašvaldības vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā iekļauti Rīcības un Investīciju plāni, kā arī Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība.

Nākamajos gados Ventspils novada pašvaldība pēc šī plānošanas dokumenta īstenošanas Ventspils novada attīstību un tam tiks pakļauti pašvaldības un pašvaldības iestāžu darbības plāni. Nerealizējot Attīstības programmu var tikt ietekmēta novada ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošana, kas noteikta Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā un nenodrošināta iespēja plānot sabalansētu, izvērtētu un ilgtspējīgu Ventspils novada attīstību, kura saskaņota ar valsts, Kurzemes reģiona un novada prioritārajām attīstības jomām. Netiks veidota iepriekšējo plānošanas periodu uzsākto attīstības virzienu pārmantojamība.

Ventspils novada plānošanas dokumentu mērķis ir veicināt organizētu un saskaņotu rīcību kopumu, kas nodrošina pārdomātu finanšu izlietojumu noteikto ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības mērķu sasniegšanai.

Attīstības programmā viena no vidēja termiņa prioritātēm Ventspils novadā tiek noteikta VP2 prioritāte "Ilgtspējīga dzīves vide un droša infrastruktūra", kas ietver kvalitatīvu infrastruktūru dzīves vides kvalitātes celšanai, ar pēc iespējas mazāku ietekmi uz apkārtējo vidi un ar mērķi uzlabot vides kvalitāti.

Neīstenojot Ventspils novada attīstības programmu, iespējams, sagaidāma ne tikai negatīva ietekme uz pašvaldības ekonomisko un sociālo attīstību, bet iespējama arī vides kvalitātes pasliktināšanās, īpaši publiskās ārtelpas un virszemes ūdeņu kvalitāte.

4. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS

Attīstības programmā ir izvirzītas vidēja termiņa prioritātes, rīcības un uzdevumi un tās ietvaros tiek izstrādāts Investīciju plāns, kurā tiek uzskaitīti jau konkrēti investīciju projekti. Investīciju plāns ir pašvaldības instruments finansējuma piesaistei infrastruktūras attīstībai un vides sakārtošanai.

Ventspils novadā vides problēmas galvenokārt saistītas ar saimniecisko infrastruktūru, dabas aizsardzību, t. sk. jūras piekrastes zonu un ražošanas objektiem. Atsevišķu prioritāšu īstenotās aktivitātes Attīstības programmas ietvaros var netieši veicināt gaisa piesārņojuma un trokšņa līmeņa palielināšanos, radīt ainavas izmaiņas un potenciālus vides riskus.

Pārskatot Attīstības programmu un tās ietvaros plānotās rīcības, veidojas priekšstats par jomām Ventspils novadā, kurām īstenojot Attīstības programmu būtu jāpievērš uzmanība:

- ◇ sabalansēt rekreācijas un tūrisma aktivitātes ar dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības interesēm, pieaugot apmeklētāju skaitam, nepieļaut sugu, biotopu, ūdensobjektu un kultūras pieminekļu kvalitātes samazināšanos, lai mazinātu antropogēno ietekmi, pirms infrastruktūras izveides, veikt konkrētas vietas izpēti un ieviest pasākumus, kas pēc iespējas samazina ietekmi;
- ◇ samazināt ietekmi uz Baltijas jūras piekrasti, īpaši šauro krasta joslu, kura ir jutīga pret ārējiem faktoriem, nodrošinot Aizsargjoslu likumā noteiktos konkrētos aprobežojumus, kas nodrošina vides aizsardzību no kaitīgas ietekmes, ierobežo antropogēno slodzi un nodrošina ilgtspējīgu attīstību, jo antropogēnās ietekmes palielina jūras krasta eroziju, tiek patvaļīgi izbraukāta krasta kāpu aizsargjosla, izveidotas dabiskas brauktuves, apgriešanās laukumi, stāvvietas, ugunskuru vietas, norakti priekškāpu vaļņi, teritorijā nav izvietotas informatīvās zīmes, kas informētu par Krasta kāpu aizsargjoslu un aizliegumiem šajā teritorijā;
- ◇ dzīves vides pasliktināšanās var veidoties palielinoties ražošanas un tehniskajiem objektiem novadā, pieaugt trokšņu līmenis un gaisa piesārņojums;
- ◇ attīstot blīvi apdzīvotās vietas, veidojot estētisku un kvalitatīvu dzīves vidi, novērst potenciālās konfliktsituācijas starp dzīvojamo zonu un transporta, tehniskajām un ražošanas zonām;
- ◇ izbūvējot jaunus ražošanas uzņēmumus, pirms darbības veida attīstības, veikt vietas un nozares atbilstības izvērtējumu konkrētai teritorijai, novērtējot potenciālo slodzi uz vidi, kā arī ražošanā veicināt videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanu;
- ◇ apsekojot degradētās, piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas, veicināt šo teritoriju rekultivāciju un izmantošanu ražošanas vai tehnisko objektu izvietošanai;
- ◇ novadā izbūvējot jaunus, ievērojamus transporta, tehniskos vai ražošanas objektus, var tikt ietekmēta novada ainava (*aktualitāte ir vēja parki*);
- ◇ turpinot sakārtot un attīstot centralizēto ūdenssaimniecību infrastruktūru tiks nodrošināti gan kvalitatīvāki pakalpojumi, gan vairāk iedzīvotājiem būs iespēja izmantot šos pakalpojumus, bet iespējams arī vidē novadīto notekūdeņu apjoma pieaugums, līdz ar to svarīgi ievērot notekūdeņu attīrīšanas iekārtu ekspluatācijas nosacījumus;
- ◇ norisinoties būvdarbiem var veidoties īslaicīga negatīva ietekme uz apkārtējo vidi, tāpēc ir svarīgi pirms projekta, paredzēt izbūves kritērijus vides aspektu ievērošanai, negatīvo seku savlaicīgai novēršanai un kontrolei, lai neradītu neatgriezeniskas sekas, kā bioloģiski

vērtīgu koku bojāšanu, augsnes un ūdensobjektu piesārņošanu ar būvatkritumiem un naftas produktiem;

- ◇ atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošana (šķiroto atkritumu veidu, dalītās atkritumu vākšanas punktu, pārstrādāto atkritumu apjoma palielināšana u. c.);
- ◇ sabiedrības informētības un iesaistes palielināšana par videi draudzīgu rīcību un ilgtspējīgu resursu apsaimniekošanu.

5. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS UN TĀS IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

5.1. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA UN TAJĀ IEKĻAUTIE RISINĀJUMI UN ALTERNATĪVAS

Ventspils novada attīstības programma 2020. – 2026. gadam izstrādāta ievērojot pēctecību un līdz šim izstrādātos Ventspils novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentus – Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030, Ventspils novada teritorijas plānojumu, Ventspils novada attīstības programmu 2011. – 2017. gadam.

Turpmāko Ventspils novada stratēģisko ietvaru vedos vidēja termiņa prioritātes (33. tabula), kas savā starpā ir līdzvērtīgas un aptvers visu novada pašvaldības darba lauku, lai sekmētu novada attīstību, uzlabojot darba un dzīves vides kvalitāti novada iedzīvotājiem.

Attīstības programmā konkrētu pasākumu kopums ir rīcības virzieni, bet uzdevumi tiek noteikti, lai noteikto rīcību virzienu sasniegtu (33. tabula).

Horizontāla prioritāte, kas jāņem vērā visos rīcības virzienos – komunikācijas, sadarbības, ilgtspējas, vieduma, inovāciju un integrācijas veicināšana.

33. TABULA. VENTSPILS NOVADA VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTES, RĪCĪBAS VIRZIENI UN UZDEVUMI

VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTES	RĪCĪBAS VIRZIENS	UZDEVUMI
VTP1 VESELĪGA, RADOŠA UN LĪDZDARBĪGA KOPIENA	RV1 KOPIENA	U.1.1. Veicināt sabiedrības iesaisti, pašiniciatīvu un lokālpatriotismu U.1.2. Sekmēt nevalstiskā sektora darbību un ilgtspēju U.1.3. Īstenot jaunatnes politiku U.1.4. Īstenot ģimeņu atbalsta pasākumus U.1.5. Īstenot senioru politiku
	RV2 IZGLĪTĪBA UN PRASMES	U.2.1. Nodrošināt pieejamu un kvalitatīvu pirmsskolas, vispārējo un speciālo izglītību U.2.2. Nodrošināt dažādotu un kvalitatīvu interešu un profesionālās ievirzes izglītību U.2.3. Pilnveidot un attīstīt prasmes un iemaņas dažādām mērķa grupām U.2.4. Pilnveidot izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi
	RV3 KULTŪRA UN KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS	U.3.1. Nodrošināt daudzpusīgu kultūras piedāvājumu U.3.2. Uzlabot kultūras iestāžu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi U.3.3. Saglabāt un attīstīt kultūrvēsturisko mantojumu un tradīcijas U.3.4. Sekmēt kultūrvēsturiskā mantojuma apsaimniekošanu un aizsardzību
	RV4 SPORTS UN VESELĪGS DZĪVESVEIDS	U.4.1. Nodrošināt daudzveidīgas sporta un aktīvās atpūtas aktivitātes U.4.2. Pilnveidot sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi U.4.3. Veicināt veselīgu dzīvesveidu
	RV5 SOCIĀLĀ AIZSARDZĪBA UN VESELĪBAS APRŪPE	U.5.1. Pilnveidot sociālās palīdzības un pakalpojumu nodrošinājumu un kvalitāti U.5.2. Veicināt iestāžu sadarbību drošības sajūtas uzlabošanā

VTP2 ILGTSPĒJĪGA DZĪVES VIDE UN DROŠA INFRASTRUKTŪRA		U.5.3. Pilnveidot sociālās palīdzības un pakalpojumu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi U.5.4. Pilnveidot veselības aprūpes pakalpojumus un uzlabot infrastruktūru
	RV6 PĀRVALDĪBA UN SADARBĪBA	U.6.1. Nodrošināt efektīvu pašvaldības darbību un pakalpojumus U.6.2. Nodrošināt ārējo sadarbību un komunikāciju
	RV7 MOBILITĀTE	U.7.1. Uzlabot transporta infrastruktūru un satiksmes drošību U.7.2. Sekmēt savienojumu un mobilitātes punktu attīstību U.7.3. Veicināt pasažieru pārvadājumu pieejamības attīstību
	RV8 DROŠĪBA	U.8.1. Uzlabot sabiedrisko kārtību un pilnveidot drošības infrastruktūru U.8.2. Veicināt iestāžu sadarbību drošības sajūtas uzlabošanā
	RV9 INŽENIER- INFRASTRUKTŪRA	U.9.1. Attīstīt pašvaldības inženierinfrastruktūru un pakalpojumus U.9.2. Sekmēt publiskās inženiertehniskās infrastruktūras uzlabošanu U.9.3. Veicināt ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanu U.9.4. Uzlabot kapsētu teritoriju apsaimniekošanu un apbedīšanas sistēmu
	RV10 MAJOKĻI UN NEKUSTAMĀS ĪPAŠUMS	U.10.1. Veicināt mājokļu pieejamību un uzlabot daudzdzīvokļu ēku un to piegulošo teritoriju apsaimniekošanu U.10.2. Sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un pašvaldības īpašumu pārvaldību U.10.3. Veicināt neapsaimniekoto īpašumu un degradēto teritoriju apsaimniekošanu un revitalizāciju
VTP3 LABVĒLĪGA VIDE UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBAI	RV11 VIDE UN PUBLISKĀ ĀRTELPA	U.11.1. Sekmēt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu U.11.2. Sekmēt vides aizsardzību un vides stāvokļa uzlabošanu U.11.3. Uzlabot publiskās ārtelpas teritoriju pieejamību un labiekārtojumu U.11.4. Sekmēt publisko ūdeņu apsaimniekošanas un piekļuves iespēju attīstību
	RV12 UZŅĒMĒJDARBĪBA	U.11.1. Veicināt iesaistīto pušu sadarbību ekonomiskās vides attīstībā U.11.2. Pilnveidot uzņēmējdarbības vides atbalsta instrumentus un infrastruktūru U.11.3. Veicināt lauksaimnieciskās darbības attīstību
	RV13 TŪRISMS	U.13.1. Veicināt tūrisma un pakalpojumu nozares izaugsmi U.13.2. Veicināt iesaistīto pušu sadarbību tūrisma vides attīstībā U.13.3. Attīstīt tūrisma objektus un infrastruktūru

5.2. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS IEVIEŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI VĒRTĒJUMS

Veicot Attīstības programmas noteikto rīcību virzienu, uzdevumu, rīcību un investīciju projektu novērtējumu attiecībā uz Ventspils novadu, tiks analizēts, kāda varētu būt potenciālā ietekme uz

vidi (tiešā, netiešā, ilglaicīga, īslaicīga, summāra). Atsevišķas no Attīstības programmas ietvaros plānotajām aktivitātēm ir vispārīgas, bez konkrētām darbībām.

Vidēja termiņa pašvaldības attīstības plānošanas dokumenta, Attīstības programmas kompetences un detalizācijas ietvaros, Rīcības plāna un Investīciju plāna novērtējums (4. pielikums) tika veikts, pieņemot, ka visi Rīcības plānā paredzētie pasākumi un Investīciju plāna projekti tiks īstenoti ņemot vērā starptautiskās un nacionālās likumdošanas prasības.

TIEŠĀS UN NETIEŠĀS IETEKMES

Tiešās ietekmes ir pārmaiņas vidē, kuras īstenojot plānotās darbības atstāj tiešu iedarbību uz vidi. Galvenokārt tiešā ietekme uz vidi var veidoties mainot zemes izmantošanas veidus, izbūvējot jaunus apbūves un infrastruktūras objektus. Ietekme var veidoties uz dabas resursiem (ainavu, augsni, ūdens resursiem, gaisu, bioloģisko daudzveidību), kultūrvēsturisko mantojumu, cilvēku veselību, dzīves apstākļiem un kvalitāti Ventspils novadā.

Attīstības programmā plānoto darbību īstenošana var tieši pozitīvi ietekmēt novada dzīves vides kvalitātes uzlabošanu, veicinot sabiedrības iesaisti, īstenojot dažādu mērķgrupu iniciatīvas, nodrošinot pieejamu un kvalitatīvu izglītību, kultūras piedāvājumu, veselīga dzīvesveida aktivitātes, sociālo aizsardzību un veselības aprūpi (t. sk. infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi), mobilitāti, drošību, tehniskās, publiskās infrastruktūras sakārtošanu un attīstību, energoefektivitātes pasākumus, dažādu teritoriju labiekārtošanas darbus, dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu u. c.

Neviennozīmīgu jeb duālu ietekmi (gan pozitīvi, gan negatīvi vides aspekti) var atstāt esošo un jaunu transporta infrastruktūras objektu sakārtošana un būvniecība, uzņēmējdarbības jomas attīstība, inženiertehnisko objektu sakārtošana un attīstīšana, publisko ūdeņu apsaimniekošanas un piekļuves iespēju attīstība.

Sakārtojot un attīstot transporta infrastruktūras objektus, tiek uzlabota satiksmes drošība, samazinās neattīrītu lietus ūdeņu un putekļu daļiņu nonākšanu vidē, bet paralēli var veidoties arī negatīva ietekme. Palielinoties satiksmei uz ielām un ceļiem, kas līdz šim netika intensīvi izmantoti to kvalitātes dēļ, var pieaugt to pieguļošajās teritorijās troksnis un atmosfēras gaisa piesārņojums, bet izbūvējot jaunus objektus, iespējama koku izciršana, biotopu vai sugu dzīvotņu šķērsošana u. c. Izbūvējot jaunus veloceļus, tiktu sniegta iespēja iedzīvotājiem mainīt pārvietošanās paradumus un aktīvāk izmantot vidi saudzējošu pārvietošanās veidu. Bet, izbūvējot jaunus, nesaistītus un nepārdomātus veloinfrastruktūras objektus, var veidoties avārijas situācijas, kad tiek traucēta gan gājēju, gan transporta kustība.

Iedzīvotāju drošību būtiski uzlabotu gājēju ietvju un ielu apgaismojuma sakārtošana un izbūve, bet mākslīgais apgaismojums rada gaismas piesārņojumu, tāpēc izveidojot publisko apgaismojumu, jāņem vērā tā izkliede.

Novada ekonomiskā izaugsme tiks uzlabota attīstot uzņēmējdarbības vidi, īpaši piesaistot investīcijas sakārtojot degradētās teritorijas, inženiertehnisko infrastruktūru, radot jaunas darbavietas, attīstot tūrisma jomu. Bet līdz ar uzņēmējdarbības izaugsmi var pieaugt piesārņojošo vielu emisiju apjoms vidē, samazināties dabas pamatnes teritorijas un izmainīties ainava.

Sakārtojot un attīstot inženiertehniskos objektus, tiek atstāta pozitīva ietekme, uzlabojot dzeramā ūdens kvalitāti un pieejamību iedzīvotājiem, kā arī samazinātu neattīrītu notekūdeņu nonākšanu vidē. Bet, pieaugot centralizēti savākto notekūdeņu apjomam, kurus novada uz centralizētajām notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm, svarīgi ir vidē novadīti normatīvi tīrus notekūdeņus un nepieļaut atļauto piesārņojošo vielu daudzumu pārsniegšanu.

Plānoto darbību īstenošana var tieši negatīvi ietekmēt dabas pamatnes samazināšanos, veicot kapsētu teritoriju paplašināšanu. Ūdensobjektu ūdens stāvokli, bioloģisko daudzveidību un piekrastes zonu var ietekmēt piekļuves iespēju un atpūtas vietu attīstība šajās teritorijās, kas neizveidojot pārdomātu un atbilstošu infrastruktūru, kā arī šajās teritorijās neveicot regulāri apsaimniekošanu un kontroli, var radīt būtisku antropogēno ietekmi, pieaugot būtiski apmeklētāju koncentrācijai konkrētās vietās. Lauksaimniecības produkcijas pārstrādes veicināšana, neizmantojot videi draudzīgas tehnoloģijas, var atstāt negatīvu ietekmi uz ekosistēmām. Negatīva ietekme var veidoties attīstot tūrisma piedāvājumu, piesaistot lielāku apmeklētāju skaitu, bet neizveidojot atbilstošu infrastruktūru, kas samazina ietekmi uz dabas un kultūrvēsturiskajiem objektiem.

Netiešās ietekmes uz vidi:

- ◇ Veicinot veselīgas, radošas un līdzdarbīgas kopienas attīstību, tiks sekmēta sabiedrības iesaiste un izglītošanās, lai uzņemtos rūpes par vidi sev apkārt. Novada iedzīvotājs kļūst par novada dzīves vides veidotāju;
- ◇ Attīstot infrastruktūru, svarīgi, lai tā tiktu attīstīta un uzturēta pārdomāti, radot pēc iespējas mazāku ietekmi uz apkārtējo vidi un ar mērķi uzlabot vides kvalitāti;
- ◇ Pašvaldības objektu un infrastruktūras sakārtošana, kā arī teritoriju labiekārtošana veicinās vides sakoptības uzlabošanos;
- ◇ Izstrādājot dabas aizsardzības plānus un īstenojot tajos plānotos aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumus, tiktu samazināta antropogēnā ietekme uz bioloģisko daudzveidību novadā, t. sk. vērtīgām sugām un biotopiem;
- ◇ Pieaugot saimnieciskajai darbībai, var pieaugt antropogēnā ietekme uz vidi.

ĪSLAICĪGĀS UN ILGLAICĪGĀS IETEKMES

Plānotās aktivitātes Attīstības programmā pēc to ietekmes ilguma var tikt iedalītas īslaicīgās un ilglaicīgās (paliekošās) darbības ietekmēs.

Īslaicīgās ietekmes veidojas galvenokārt darbībās, kuru ietvaros noris būvniecības process — atjaunojot vai būvējot ēkas, ielu, ceļu, dažāda veida inženierkomunikāciju atjaunošanas vai būvniecības gaitā. Uz vidi galvenokārt ietekme ir īslaicīga – troksnis, zemsedzes bojājumi, būvgruži, putekļu veidošanās, vibrācijas un satiksmes izmaiņas. Lielākoties ietekme beidzas līdz ar būvniecības darbu beigšanos.

Būvniecības procesos, labiekārtošanas darbos u. c. iespējama teritoriju piegružošana ar būvniecības atkritumiem un izmantojot autotransportu, piesārņošana ar naftas produktiem. Tāpēc būvniecības objektu laikā jākontrolē, lai piesārņojošās vielas tieši nenonāktu vidē un netiktu radītas neatgriezeniskas sekas.

Īslaicīgu ietekmi uz vidi novada teritorijā jau šobrīd atstāj apmeklētāju (viesu un tūristu) skaita sezonālās svārstības, siltajā gada periodā. Prognozējot, ka apmeklētāju skaits novadā, attīstot tūrisma infrastruktūru pieaugs, palielināsies arī antropogēnā ietekme. Līdz ar to pašvaldībai aktīvajā tūrisma sezonā papildus jāveic pasākumi tās novēršanai visvairāk apmeklētāju iecienītajās vietās (Baltijas jūras piekraste, Usmas ezers, bākas u. c.).

Ilglaiicīgās ietekmes veidojas veicot zemes lietošanas veida maiņu no viena zemes lietojuma mērķa citā, izbūvējot jaunus objektus, attīstot ražošanas objektus, virszemes un pazemes inženierkomunikācijas.

Nepārtraukta negatīva ietekme uz vidi būs ilglaicīga izbūvējot jaunu transporta un tehnisko infrastruktūru, kā arī no saimnieciskās darbības (lauksaimniecības, ražošanas objektiem u. c.). Pozitīva ilglaicīgā ietekme uz novada vidi veidosies, īstenojot rīcības un investīciju projektus, kuru ietvaros tiks veicināta ilgtspējīga, pārdomāta, sabalansēta novada saimnieciskā attīstība, kas sekmēs arī dabas un kultūrvēsturisko resursu saglabāšanu un sociālās vides uzlabošanu.

SUMMĀRĀS IETEKMES

Negatīva ietekmju mijiedarbība galvenokārt varētu veidoties lokālās teritorijās, attīstot infrastruktūras projektus, piemēram, transporta. Var palielināties troksnis, transporta kustība (radīt satiksmes drošības riskus) un pasliktināties gaisa kvalitāte.

Pozitīva ietekmju mijiedarbība uz vidi veidosies sakārtojot un uzlabojot degradētās teritorijas/ēkas, ielas, attīstot kultūrvēsturiskos objektus, veicot ēku energoefektivitātes projektus un teritoriju labiekārtošanas darbus.

KOPSAVILKUMS

Realizējot Attīstības programmu tiek plānots, ka veidosies gan pozitīvas, gan negatīvas ietekmes (4. pielikums), bet ievērojot vides aizsardzības normatīvus, kompetento institūciju prasības un rekomendācijas, kā arī veicot pārdomātu un ilgtspējīgu novada turpmāko attīstību, plānošanas dokumenta ieviešanai nevajadzētu atstāt sliktāku ietekmi uz novada vides kvalitāti, kāda tā ir šobrīd. Attīstības programmā paredzētās rīcības un projektus īstenojot pārdomāti, netiks atstāta būtiska negatīva ietekme uz novada vidi (bioloģisko daudzveidību, kultūrvēsturisko mantojumu un iedzīvotāju veselību), bet labvēlīgi ietekmēs tās attīstību.

6. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

6.1. STARPTAUTISKIE VIDES AIZSARDZĪBAS DOKUMENTI:

Starptautisku konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās ir iekļauti starptautiskie mērķi vides aizsardzības jomā.

APVIENOTO NĀCIJU ORGANIZĀCIJAS VISPĀRĒJĀ KONVENCIJA PAR KLIMATA PĀRMAIŅĀM UN KIOTO PROTOKOLS

Konvencijas un uz tās pamata pieņemtā Kioto protokola mērķis ir normalizēt siltumnīcas gāzu daudzumu atmosfērā, nosakot gan vispārīgus pamatprincipus (konvencija), gan saistošos siltumnīcas gāzu emisiju samazināšanas apjomus (protokols).

KONVENCIJA PAR EIROPAS DZĪVĀS DABAS UN DABISKO DZĪVOTŅU AIZSARDZĪBU, BERNE (16.09.1979.)

Konvencijas mērķis ir nodrošināt aizsardzību Eiropas savvaļas augu un dzīvnieku sugām un to dzīvesvietām, t. sk. uzsverot aizsardzības nozīmi tām sugām, kuras ir apdraudētas, to skaits ātri samazinās vai tām draud pilnīga izzušana. Apdraudētu sugu saraksts izveidots trīs pielikumos un vēl vienā pielikumā norādītas aizliegtās dzīvnieku ieguves metodes. Konvencijas prasības ietvertas Latvijas normatīvajos aktos — LR likums "Par sugu un biotopu aizsardzību" (16.03.2000.), LR MK noteikumi Nr.396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" (14.11.2000.), LR MK noteikumi Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu" (18.12.2012.), LR MK noteikumi Nr.199 "Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) izveidošanas kritēriji Latvijā" (28.05.2002.).

KONVENCIJA PAR BIOĻĢISKO DAUDZVEIDĪBU, RIODEŽANEIRO (05.06.1992.)

Konvencijas mērķis ir saglabāt bioloģisko daudzveidību un izmantot ilgtspējīgi dzīvās dabas vērtības. Konvencijas prasības ietvertas likumos "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (02.03.1999.) un "Sugu un biotopu aizsardzības likumā" (16.03.2000.).

EIROPAS AINAVU KONVENCIJA, FLORENCE (20.10.2000.)

Konvencijas mērķis ir sekmēt ainavu aizsardzību un pārvaldību, veidojot kopīgu sadarbību ainavu jomā Eiropā.

KONVENCIJA PAR PASAULES KULTŪRAS UN DABAS MANTOJUMA AIZSARDZĪBU, UNESCO KONVENCIJA, PARĪZE (1972.)

Konvencijas mērķis ir apzināt, aizsargāt, popularizēt un saglabāt nākošajām paaudzēm kultūras un dabas vērtības, kam ir izcila vērtība gan vietējā, gan starptautiskā mērogā.

KONVENCIJA „PAR PIEEJU INFORMĀCIJAI, SABIEDRĪBAS DALĪBU LĒMUMU PIEŅEMŠANĀ UN IESPĒJU GRIEZTIES TIESU IESTĀDĒS SAISTĪBĀ AR VIDES JAUTĀJUMIEM”, ORHŪSAS KONVENCIJA, ORHŪSA (25.06.1998.)

Konvencija nosaka sabiedrības un valsts pārvaldes iestāžu sadarbību vides jomā, nodrošinot piekļuves tiesības tiesu iestādēm, saņemt informāciju un piedalīties vides jomā lēmumu pieņemšanā.

EIROPAS SAVIENĪBAS (ES) DIREKTĪVAS:

- ◇ ES Padomes direktīva 92/43/EEK "Par dabisko biotopu un savvaļas dzīvnieku un augu aizsardzību" jeb Biotopu direktīva aizsargā augus, dzīvniekus, biotopus, un nodala īpaši

aizsargājamus dabas apgabalus, veidojot aizsargājamo dabas teritoriju tīklu Natura 2000, kas izveidots dabas daudzveidības aizsardzībai.

- ◇ Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 200/60/EK Ūdeņu struktūrdirektīvas (23.10.2000.) mērķi ir aizsargāt un uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu ekosistēmu stāvokli, veicināt ilgtspējīgu ūdeņu lietošanu, ieviešot integrētu upju baseinu apsaimniekošanas procesu.
- ◇ ES Padomes direktīva 79/409/EEK "Par savvaļas putnu aizsardzību jeb Putnu direktīva" (02.04.1979.) aizliedz darbības, kas apdraud putnus (tīši nonāvē vai sagūstīta putnus, iznīcināt to ligzdas, iegūst putnu olas). Atsevišķām darbībām ir atsevišķi izņēmumi (tirdzniecība ar dzīvkiem vai mirušiem putniem, medības, kas tiek atļauti dalībvalstīm, vienojoties ar Eiropas Komisiju).
- ◇ ES Padomes direktīva 2010/75/EK "Par rūpnieciskajām emisijām" (24.11.2010.) nosaka prasības rūpnieciskajām darbībām, paredzot īpašus noteikumus kurināmā un atkritumu sadedzināšanas iekārtām. Dalībvalstīm ir jāveic pamata un preventīvie pasākumi, lai iekārtās nerodas būtisks piesārņojums vai jāveic pasākumi tā novēršanai, izmantojot tehniski labākos pieejamos risinājumus.

6.2. NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

LATVIJAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA LĪDZ 2030. GADAM

Valsts ilgtermiņa attīstības plānošanas augstākais dokumentu, kurā kā viena no prioritātēm ir daba kā nākotnes kapitāls. Izvirzot mērķi - Latvijai kļūt par ES līderi dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā, dokumentā tiek analizētas Latvijas tendences un izaicinājumi dabas ilgtspējīgas apsaimniekošanas jomā, kā arī noteikti prioritārie ilgtermiņa rīcības virzieni un iespējamie risinājumi.

LATVIJAS NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2014.-2020.GADAM (NAP2020)¹⁵⁴

Valsts vidēja termiņa attīstības plānošanas augstākais dokumentu, kurā ar vides aizsardzību saistītie pasākumi iekļauti noteiktajās prioritātēs un rīcību virzienos, t. sk.:

- ◇ prioritātes "Tautas saimniecības izaugsme" rīcības virziens "Energoefektivitāte un enerģijas ražošana";
- ◇ prioritātes "Izaugsmi atbalstošas teritorijas" rīcības virziens "Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana".

VIDES POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2014. – 2020.GADAM

Galvenais mērķis - nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tīrā un sakārtotā vidē, realizējot uz ilgtspējīgu attīstību veiktas darbības, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli.¹⁵⁵

Politikas mērķi:

- ◇ Nodrošināt labu vides pārvaldību visos līmeņos, kā arī labu vides komunikāciju, kas balstīta uz iespējami pilnīgu un izsvērtu vides informāciju, veicināt sabiedrības plašu iesaistīšanos vides jautājumu risināšanā;
- ◇ Nodrošināt augsnes ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību:

¹⁵⁴Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam, 2012. gada decembris.

¹⁵⁵VARAM, Vides politikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam, Rīga, 2014.

- ◇ Nodrošināt sabiedrību ar mūsdienīgu, aktuālu informāciju par zemes dzīļu resursiem un mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem, kas tiek ņemta vērā attīstības plānošanā;
- ◇ Novērst atkritumu rašanos un nodrošināt apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu, nodrošināt atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu, kā arī atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā;
- ◇ Nodrošināt ekosistēmu kvalitāti, dabas aizsardzības un sociāli — ekonomisko interešu līdzsvarotību, sekmēt Latvijas kā „zaļas” valsts tēla veidošanos;
- ◇ Līdz 2020.gadam samazināt gaisa piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotājiem un ekosistēmām līdz līmenim, kas nerada draudus veselībai un neizraisa ekosistēmu degradāciju. Prasību minimums šā mērķa sasniegšanai ir spēkā esošo gaisa kvalitātes normatīvu izpilde un faktiskā emisiju apjoma samazināšana zem emisijas griestu līmeņa;
- ◇ Nodrošināt Latvijas ieguldījumu globālo klimata pārmaiņu samazināšanā, ņemot vērā Latvijas vides, sociālās un ekonomiskās intereses, veicināt Latvijas gatavību pielāgoties klimata pārmaiņām un to izraisītajai ietekmei;
- ◇ Nodrošināt labu ūdeņu stāvokli un to ilgtspējīgu izmantošanu;
- ◇ Nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, veicinot vides risku mazināšanu un pārvaldību;
- ◇ Samazināt nelabvēlīgo vides faktoru ietekmi uz cilvēku veselību un labklājību, t. sk. novēršot pēc iespējas psihosomatisko ietekmi, ko rada vides veselības informācijas trūkums vai neadekvāta tās komunicēšana sabiedrībai;
- ◇ Nodrošināt savlaicīgu un visaptverošu vides un klimata pārmaiņu datu un informācijas apkopošanu un vispusīgu analīzi, lai noteiktu politikas mērķus un atbilstošus pasākumus vides stāvokļa uzlabošanai un savlaicīgai reaģēšanai uz klimata pārmaiņām, kā arī novērtētu līdzšinējo pasākumu un ieguldītā finansējuma lietderību un efektivitāti.

BIOLOĢISKĀS DAUDZVEIDĪBAS NACIONĀLĀ PROGRAMMA¹⁵⁶

Bioloģiskās daudzveidības nacionālās programmas uzdevums ir veicināt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu Latvijā, vienlaikus, aizsargājot dabu, vadīt dabas aizsardzības darbu no valdības līmeņa līdz pašvaldībām un iedzīvotājiem, kuru dzīvesveids ir cieši saistīts ar dabu, nodrošināt Latvijas starptautisko saistību izpildi, palīdzēt ārvalstu un vietējiem uzņēmējiem saskatīt prioritātes investīcijām un tehniskās palīdzības projektiem.

Bioloģiskās daudzveidības nacionālās programmas stratēģiskie mērķi:

- ◇ Saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabiskās struktūras daudzveidību;
- ◇ Saglabāt un veicināt vietējo savvaļas sugu daudzveidību;
- ◇ Saglabāt savvaļas sugu, kā arī kultūraugu un mājdzīvnieku šķirņu ģenētisko daudzveidību;
- ◇ Veicināt tradicionālās ainavas struktūras saglabāšanos;
- ◇ Nodrošināt dzīvās dabas resursu līdzsvarotu un ilgtspējīgu izmantošanu.

¹⁵⁶Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Rīga, 1999.

ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS VALSTS PLĀNA 2013. — 2020. GADAM

Plāna mērķi ir novērst atkritumu veidošanos, pieaugot ekonomiskajai izaugsmei, nodrošināt būtisku kopējo radīto atkritumu daudzumu samazināšanu, ievērojot labākas atkritumu radīšanas novēršanas iespējas, pieejamos tehniskos paņēmienus resursu izmantošanas efektivitātes palielināšanā un ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības veicināšanā.¹⁵⁷

VENTAS UPJU BASEINU APGABALA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS 2016. — 2021. GADAM

Vidēja termiņa attīstības dokuments, kas raksturo upju esošo ūdens kvalitāti, slodzes, ietekmes, sniedz riska izvērtējumu. Ja ūdeņu kvalitāte ir slikta vai pastāv risks ka tā pasliktināsies, tiek piedāvāts iespējama risinājums, kādi pasākumi veicami situācijas uzlabošanai un kam tieši (pašvaldībām, uzņēmējiem, iedzīvotājiem) šie pasākumi jāveic.

¹⁵⁷Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020.gadam, VIDM, 2013. gads.

7. RISINĀJUMI, LAI NOVĒRSTU VAI SAMAZINĀTU PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKO IETEKMI UZ VIDI

Īstenojot Attīstības programmā paredzētās rīcības un projektus, kuru ietvaros paredzēta jebkāda veida ietekme (tieša, netieša, ilglaicīga īslaicīga u. c.), būtiski ir ievērot vides aizsardzības nosacījumus, kā arī veikt priekšdarbus, lai ietekme uz vidi tiktu novērsta vai atstāta pēc iespējas mazāka.

DABAS UN KULTŪRVĒSTURISKO VĒRTĪBU PĀRMAIŅU RISINĀJUMI:

- ◇ Attīstot tūrisma nozari Ventspils novadā, pieaugot apmeklētāju skaitam īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un ekoloģiski jutīgās dabas teritorijās, jāievēro attiecīgie normatīvie akti, kas nosaka konkrētas atļautās darbības šajās teritorijās;
- ◇ Lai uzlabotu un veicinātu dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu novadā, nepieciešams attīstīt materiāli tehnisko bāzi dabas resursu kontroles un aizsardzības pasākumu nodrošināšanai, veicināt sabiedrības apziņas līmeņa paaugstināšanu par vides aizsardzību, uzstādīt informatīvās zīmes par Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslas teritoriju, kultūrvēsturiskajām teritorijām, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un ierobežojumiem tajās;
- ◇ Ventspils novadā, pieaugot apmeklētāju plūsmām, palielinās antropogēnā ietekme uz vidi, īpaši tas attiecas uz Baltijas jūras piekrastes zonu atpūtas/peldsezonas laikā, līdz ar to ir jārod risinājumi, izveidojot pārdomātu dabai draudzīgu infrastruktūru un potenciālās rekreācijas vietas, lai atpūtnieku plūsmas tiktu novirzītas un regulētas tā, lai tiktu pēc iespējas radīts mazāks kaitējums videi, t. sk. izveidoti kontroles mehānismi, lai mazinātu pārvietošanos krasta kāpu aizsargjoslā ar mehānizētiem transportlīdzekļiem, nesankcionētu ugunsgrāku kurināšanu (kritiskākās piekrastes teritorijas ir Užavas pagastā ārpus dabas lieguma "Užava", Vārves pagastā, Tārgales pagastā piekrastes posmā no Ventspils pilsētas līdz Jaunupei);
- ◇ Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās jāievēro prasības, kas izriet no to vispārīgo un individuālo aizsardzības un izmantošanas normatīvo aktu prasībām vai nosacījumiem;
- ◇ Būtiski ievērot un nodrošināt Aizsargjoslu likuma (11.03.1997.) 36. panta aprobežojumus un nosacījumus darbībām Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā, t. sk. tos, kuri attiecas uz dabas vērtību un piekrastes zonas saglabāšanu un antropogēnās slodzes samazināšanu - aizliegts ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem pārvietoties ārpus autoceļiem, pludmalē, meža un lauksaimniecības zemēs, ja tas nav saistīts ar šo teritoriju apsaimniekošanu vai uzraudzību, rīkot publiskus sporta, izklaides vai atpūtas pasākumus, kas nav saskaņoti ar vietējo pašvaldību, bet, ja aizsargjosla atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, ar šīs teritorijas administrāciju, pārveidot reljefu, bojāt un iznīcināt dabisko zemsedzi (izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams šajā likumā atļauto darbību veikšanai), kurt ugunsgrākus ārpus šim nolūkam iekārtotām vietām un māju pagalmiem, (izņemot gadījumus, kad jāiznīcina sausie, vēja izgāztie vai laužtie koki un slimību inficētie vai kaitēkļu invadētie materiāli), novietot teltis ārpus šim nolūkam iekārtotām vai norādītām vietām bez saskaņošanas ar zemes īpašnieku vai tiesisko valdītāju u. c.

- ◇ Pirms piekrastes apsaimniekošanas pasākumu realizēšanas, izstrādāt Piekrastes apsaimniekošanas plānu un tajā iekļaut arī pasākumus un atbildīgos par atkritumu apsaimniekošanu Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslā.¹⁵⁸
- ◇ Izveidojot jaunus tūrisma objektus, pēc iespējas saglabāt esošās kultūrvēsturiskās un dabas vērtības, saglabāt dabas pamatni un izmantot videi draudzīgus materiālus un tehnoloģijas.
- ◇ Nereti aktīvās atpūtas un tūrisma aktivitātes un maršruti izveidoti vai šķērso ĪADT teritorijas, līdz ar to, pirms to popularizēšanas un iekļaušanas tūrisma piedāvājumā, nepieciešama to izvērtēšana un atbilstība spēkā esošajām tiesību normām, kā arī jānosaka atbilstoši risinājumi ietekmes samazināšanai.
- ◇ Projektēšanas un būvniecības laikā ievērot videi draudzīgus principus (maksimāli jācenšas saglabāt bioloģiski vērtīgas teritorijas un kokus, novērst koku bojāšanu, teritorijās, kur atrodas nozīmīgas putnu ligzdošanas vietas, veikt būvdarbus ārpus putnu ligzdošanas laika, atjaunot bojātu virszemes zemsedzi u. c.);
- ◇ Izbūvējot jaunu ielu apgaismojumu, izvēlēties apgaismes ķermeņus, kas neizstaro gaismu virzienā uz augšu, tādējādi traucējot naktī lidojošiem putniem;
- ◇ Īstenojot saimnieciskās aktivitātes, kas var ietekmēt bioloģiski vērtīgas teritorijas, pirms tam veikt dabas vērtību izpēti un konsultēties ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

ATMOSFĒRAS GAISA KVALITĀTES UN KLIMATA PĀRMAIŅU RISINĀJUMI:

- ◇ Attīstoties infrastruktūras un saimnieciskās darbības objektiem, ņemot vērā spēkā esošos normatīvos aktus, izvērtējot konkrēto gadījumu, ja piemērojams, jāveic sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums un/vai ietekmes uz vidi novērtējums;
- ◇ Pēc iespējas izvēlēties saimnieciskajā darbībā maksimāli vidi saudzējošas metodes un tehnoloģijas, kā arī izmantot un ieviest attiecīgās jomas labākos pieejamo tehnoloģiskos paņēmienus;
- ◇ Veicināt mūsdienīgu, energo un izmaksu efektīvu centralizētās siltumapgādes sistēmu atjaunošanu vai izbūvi, t. sk. nodrošinot siltumapgādes pakalpojumus daudzdzīvokļu un citām ēkām, kurās uz šo brīdi apkure tiek veikta ar patvaļīgi izbūvētām apkures iekārtām, kuras neatbilst LR spēkā esošo būvnormatīvu prasībām;
- ◇ Industriālo un sabiedrisko objektu (t. sk. plaši apmeklētu objektu) plānošanā, uzmanība jāpievērš siltumapgādes risinājumiem, maksimāli nodrošinot pieslēgumu centralizētajai sistēmai vai rūpīgi izvēloties videi draudzīgu individuālo risinājumu;
- ◇ Nodrošināt pasākumus, kas samazina putekļu emisijas no transportlīdzekļu kustības uz grants autoceļiem.

ŪDENS KVALITĀTES PĀRMAIŅU RISINĀJUMI:

- ◇ Attīstīt kvalitatīvas centralizētās ūdenssaimniecības sistēmas pieejamību pēc iespējas lielākam iedzīvotāju skaitam un veicināt iedzīvotāju un organizāciju pieslēgšanos tiem;
- ◇ Īstenojot ielu, ceļu, stāvlaukumu sakārtošanu un attīstību, veicināt lietus ūdeņu novadīšanas un attīrīšanas sistēmu izbūvi;
- ◇ Pirms jebkādu būvdarbu veikšanas, jāīsteno pasākumi, kuri būvdarbu laikā novērš gruntsūdeņu un ūdensobjektu piesārņošanu ar būvniecības materiāliem un naftas

¹⁵⁸VPVB, atzinums Nr. 4-03/6 "Par Ventspils novada attīstības programmas 2020.-2026. gadam Vides pārskatu", 28.02.2020.

produktiem (t. sk. būvdarbu laikā būvmateriālus un būvdarbu tehniku neizvieto tiešā ūdensobjektu tuvumā);

- ◇ Veikt publisko ūdenstilpņu un ūdensteču apsaimniekošanu (izstrādāti ekspluatācijas un apsaimniekošanas noteikumi, īstenoti apsaimniekošanas pasākumi, atjaunoti zivju resursi u. c.);
- ◇ Publiski pieejamās peldvietas jāveido ievērojot normatīvos aktus, labiekārtotas, ar drošu pieeju un drošības pasākumu nodrošinājumu;
- ◇ Nodrošināt saskaņotas un pārdomātas piekļuves iespējas un atpūtas vietas pie Baltijas jūras un publiskajiem ūdeņiem.

AINAVAS

- ◇ Attīstot publiskos, ražošanas un transporta infrastruktūras objektus, tos paplašinot uz dabas teritoriju pamata, paredzēt kompensējošos pasākumus (aizsargstādījumi, ielu stādījumu atjaunošana vai veidošana no jauna, dižstādu izmantošanu u. c.);
- ◇ Izbūvējot jaunus un paplašinot esošos publiskos, ražošanas un transporta infrastruktūras objektus, pēc iespējas tos organiski iekļaut esošajā ainavā vai pēc iespējas izbūvēt jau esošās tehniskajās vai ražošanas teritorijās;
- ◇ Īstenojot Attīstības programmā plānotās aktivitātes, svarīgi ir tās vērst uz to, lai palielinātu iedzīvotāju drošību, uzlabotu dzīves kvalitāti un teritorijas pievilcību.

8. ĪSS IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS

Saskaņā ar Novērtējuma likuma 1. panta 7) punktu un Noteikumu Nr. 157 8.7. punktu Vides pārskatā identificē, apraksta un izvērtē plānošanas dokumentu un iespējamo alternatīvu ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumentu izstrādes mērķus un teritoriju, kura varētu tikt ietekmēta. Dažādu risinājumu novērtēšanas mērķis ir izvēlēties un pamatot piemērotāko risinājumu.

Attīstības programmai, kā Ventspils novada pašvaldības vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentam, nav paredzēts alternatīvs dokuments, līdz ar to veicot Attīstības programmas stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu un tā ietvaros izstrādājot Vides pārskatu, tiek novērtēta "nulles alternatīva", kad Attīstības programma netiek izstrādāta.

"Nulles alternatīva" netiek uzskatīta par pieņemamu Attīstības programmas izvēles iespēju, jo:

- ◇ var tikt traucēta Ventspils novada ekonomiskā attīstība;
- ◇ saasināties sociālās problēmas;
- ◇ pasliktināties tehniskās infrastruktūras stāvoklis un kavēta tās attīstība;
- ◇ pieaugt vides piesārņojums (notekūdeņi, atkritumi, emisijas u. c.);
- ◇ palielināties neorganizēts apmeklētāju skaita pieaugums, kas var ietekmēt negatīvi dabas un kultūrvēsturiskos objektus.

Attīstības programmas redakcija sastādīta, pamatojoties uz:

- 1) Izstrādāto Ventspils novada attīstības programmas 2011.-2017. gadam izvērtējumu, kurā vērtēti īstenotie projekti, izvērtēti neīstenotie projekti un aktivitātes, kuras nepieciešams turpināt nākošajā periodā, kā arī kā ir mainījušies demogrāfiskie, sociāli ekonomiskie rādītāji laikā kopš 2011. gada. Pamatojoties uz izvērtējumu, sagatavoti priekšlikumi iekļaušanai Attīstības programmā;
- 2) Ventspils novada iedzīvotāju un uzņēmēju aptauju, kura veikta, lai noskaidrotu viedokli par novada attīstības turpmākajām iespējām, problēmām un to iespējamiem risinājumiem, kā arī lai sagatavotu priekšlikumus attīstības programmas izstrādei. Aptaujās saņemti daudzi priekšlikumi Rīcības un Investīciju plāna izstrādei – kādi projekti un aktivitātes pašvaldībai nākošajā periodā būtu nepieciešams īstenot, taču, rūpīgi izvērtējot pašvaldības finansiālās iespējas un kapacitāti, Attīstības programmā iekļautas nozīmīgākās idejas;
- 3) Tematisko darba grupu sanāksmēs iegūtajiem rezultātiem. Kopumā četras tematiskās darba grupas pulcēja vairāk kā simts dalībniekus – pašvaldības domes deputātus, darbiniekus, iedzīvotājus, uzņēmējus – viedokļu līderus. Darba grupās tika izvērtēta esošā situācija un rasti priekšlikumi šo jomu uzlabošanai, sastādītas konkrētas projektu idejas:
 - a. Darba grupa "Sabiedrība". Tēmas – izglītība, kultūra, sports un aktīvā atpūta, veselības aprūpe, sociālie pakalpojumi, palīdzība, drošība, jaunatne;
 - b. Darba grupa "Dzīves vide un infrastruktūra". Tēmas – transporta infrastruktūra, mobilitāte, komunālā infrastruktūra, mājokļi, energoefektivitāte, publiskā ārtelpa;
 - c. Darba grupa "Pārvaldība". Tēmas – pašvaldības pārvaldība, novada tēls, iekšējā un ārējā sadarbība, kopīgās intereses un funkcionālās saites ar citām pašvaldībām;
 - d. Darba grupa "Ekonomika". Tēmas – uzņēmējdarbības vide, atbalsta veidi, tūrisms;Darba grupu laikā tika prioritizētas steidzamāk veicamās aktivitātes interaktīva procesa laikā un projektu idejas iekļautas Investīciju plānā tālākai izvērtēšanai un .

- 4) Lai veicinātu aktīvāku uzņēmēju iesaisti, tika organizēta atsevišķa darba grupa, lai uzklautu uzņēmēju viedokli par nepieciešamajiem īstenojamiem projektiem novada teritorijā, kas tika ņemts vērā.

Attīstības programmā ir iekļauts Investīciju plāns, kur pašvaldības budžeta ietvarā tiek paredzētas arī katrā rīcības virzienā plānotā projekta/projektu iespējamās izmaksas. Investīciju plāns tiek izstrādāts atbilstoši pašvaldības vadības, speciālistu un tematisko darbu grupu rezultātu izvērtējumam, cita starpā izvēloties ne tikai rīcības un projektus konkrētam plānošanas periodam, bet arī – kādām rīcībām un projektiem piešķirt prioritāti, paredzot tam atbilstošu finansējumu.

Attīstības programmas Rīcības un Investīciju plāns sastādīts rūpīgi saskaņojot saņemtos viedokļus, priekšlikumus sabiedrības iesaistes pasākumu laikā. Investīciju plānā visbūtiskākos projektus paredzēts īstenot plānošanas perioda sākumposmā. Ventspils novada dome kā lēmējorgāns izvērtēja izstrādātāja sagatavoto Attīstības programmas redakciju, veica precizējumus un prioritizēja īstenojamus projektus, par to kopīgi vienojoties. Pēc publiskās apspriešanas veikti redakcionāli labojumi Attīstības programmā, tādā veidā vēl sekmīgāk prioritizējot īstenojamus projektus, ko uzsvērusi sabiedrība.

Attīstības programmai nav plānoti vairāku alternatīvu scenāriji, jo Rīcības plānā un Investīciju plānā izvirzītās aktivitātes tiks īstenotas pakāpeniski, atkarībā no pieejamā finansējuma, tehniskajām iespējām un sabiedrības vēlmēm un vajadzībām - pašvaldībai nav finansiālu iespēju par saviem līdzekļiem īstenot visus Investīciju plānā ietvertos projektus, tāpēc lielā mērā Attīstības programmas realizācija ir atkarīga no valsts un Eiropas Savienības finanšu instrumentu atbalsta.

Lēmumu pieņemšanas process – sabiedrības iesaistes pasākumi, viedokļu uzklautšana, izvērtēšana un ņemšana / neņemšana vērā, pašvaldības lēmējorgāna (domes) iesaiste izvirzot idejas un tās izvērtējot, izstrādājot Attīstības programmas redakciju - ir alternatīvo risinājumu vērtēšanas un salīdzināšanas process.

Viens no lielākajiem uzsvāriem Attīstības programmā ir uz ūdenssaimniecības, inženiertehniskās infrastruktūras uzlabošanu novada teritorijā, kam ir būtiska ietekme ne tikai uz vidi, bet arī uz sabiedrību. Tāpat, šajā Attīstības programmā, atšķirībā no iepriekšējās novada attīstības programmas, lielāks uzsvārs ir likts uz Baltijas jūras piekrastes apsaimniekošanu un problēmu risināšanu, kas ir ticis uzsvērts no sabiedrības un atbildīgo institūciju puses.

9. ĪESPĒJAMIE KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Īstenojot plānošanas dokumentus, t. sk. Attīstības programmu, kompensēšanas pasākumi tiek veikti Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) tīklā iekļauto dabas objektu saglabāšanai, aizsardzībai un negatīvo ietekmju sabalansēšanai, ja tādi veidosies Attīstības programmas plānoto rīcību rezultātā.

Ventspils novada Attīstības programma tika izstrādāta atbilstoši normatīvo aktu prasībām un plānošanas dokumentā nav plānotas rīcības, kuras īstenojot negatīvi tiks ietekmētas *Natura 2000* teritorijas. Izstrādātais dokuments nenonāk pretrunā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanas un aizsardzības mērķiem, kā arī neplāno rīcības, kas uzskaitītas likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, 43. panta sestajā, septītajā un astotajā daļā minētajos gadījumos.

10. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS ĪESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Ventspils novads atrodas Baltijas jūras piekrastē, bet tieši nerobežojas ar valsts kaimiņvalstīm.

Baltijas jūru ietekmē tās krastos esošo valstu saimnieciskās darbības ietekmē radušais piesārņojums – lauksaimniecības, ražotnēm, tehniskās infrastruktūras u. c.

Attīstības programmā nav paredzētas darbības, kuru īstenošanas rezultātā iespējama tieša negatīva pārrobežu ietekme uz citām Baltijas jūras piekrastes valstīm vai Baltijas jūru.

11. PAREDZĒTIE PASĀKUMI PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS MONITORINGA NODROŠINĀŠANAI

Attīstības programmas īstenošanas monitorings ir noteikts MK noteikumos Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (23.03.2004.).

Īstenošanas monitorings Attīstības programmai tiek izstrādāts, lai izvērtētu plānošanas dokumenta Vides pārskatā prognozēto un neparedzēto ietekmi.

Attīstības programmas monitoringu izstrādā apkopojot pieejamo informāciju - valsts statistikas datu bāzes, jaunākos un vēsturisko datus par sociālekonomisko un vides stāvokli Ventspils novada teritorijā.

Izstrādātājs sastāda monitoringa ziņojumu un atzinumā par vides pārskatu Vides pārraudzības valsts biroja noteiktajā termiņā - 2025. gadā, iesniedz to Vides pārraudzības valsts birojā.

Attīstības programmas īstenošanas monitoringa ziņojumu vēlams izstrādāt ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja ieteicamos metodiskos norādījumus, ziņojuma formu un ņemot vērā indikatorus (34. tabula), kas ļaus izvērtēt plānošanas dokumenta ietekmi uz Ventspils novada sociālekonomisko un dabas vidi.

34. TABULA. INDIKATORI ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS MONITORINGA ZIŅOJUMA IZSTRĀDEI

JOMA	INDIKATORI
Gaisa kvalitāte	◇ Emisijas no katlu mājām, rūpniecības u.c. emisiju avotiem (LĢMC dati, Ventspils reģionālā vides pārvalde); ◇ Reģistrētā autotransporta skaits, t. sk. elektrotransporta (CSDD dati); ◇ Elektromobiļu uzlādes staciju skaits (CSDD dati);

JOMA	INDIKATORI
	◇ Ielu, ceļu uzturēšanas pasākumi putekļu samazināšanai (ielu uzkopšana pēc ziemas sezonas, grants seguma ielu uzturēšana vasaras periodā u. c. pasākumi (Pašvaldības dati)); ◇ Energoefektīvo projektu skaits (Pašvaldības dati).
Virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāte	◇ Ūdensobjektu ekoloģiskā un ķīmiskā kvalitāte (LVĢMC dati); ◇ Peldvietu kvalitāte (Veselības inspekcijas un pašvaldības dati); ◇ Savākto un attīrīto notekūdeņu daudzums (LVĢMC dati); ◇ Paliekošais piesārņojums (LVĢMC dati, pašvaldības dati).
Ūdens saimniecība	◇ Ūdeņu krājumu izmantošanas intensitāte (LVĢMC dati) ◇ Dzeramā ūdens analīžu rezultāti (Pašvaldības dati, Veselības inspekcija); ◇ Savākto un attīrīto notekūdeņu daudzums (LVĢMC dati) ◇ Piesaistīto fizisko un juridisko personu skaits, kuriem tiek nodrošināti centralizētās kanalizācijas pakalpojumi (Pašvaldības dati); ◇ Attīrīto notekūdeņu kvalitātes atbilstība normatīvo aktu prasībām (Pašvaldības dati, Ventspils reģionālā vides pārvalde, LVĢMC dati); ◇ Virszemes ūdeņu kvalitāte, kuros tiek novadīti attīrītie notekūdeņi (Ventspils reģionālā vides pārvalde, LVĢMC dati).
Transporta infrastruktūra	◇ Ceļu un ielu segumu stāvoklis (% no kopējā garuma); ◇ Veloceliņu garums (km); ◇ Lietus ūdeņu novadīšanas un attīrīšanas sistēmas pie ceļiem un ielām (garums/km).
Atkritumu apsaimniekošana	◇ Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanas pasākumi novadā (pašvaldības dati un atkritumu apsaimniekotāja dati); ◇ Radīto atkritumu apjoms (t.sk. bīstamo atkritumu) (LVĢMC, Pašvaldības dati); ◇ Nodoto šķiroto un sadzīves atkritumu apjoms (LVĢMC, Pašvaldības dati).
Aizsargājamās dabas teritorijas	◇ Īpaši aizsargājamo biotopu platības un kvalitāte, īpaši aizsargājamo sugu atradņu skaits un stāvoklis (Ventspils novada pašvaldība sadarbībā ar sugu un biotopu ekspertiem, Dabas aizsardzības pārvalde); ◇ Dabas aizsardzības plānu izstrāde (Ventspils novada pašvaldība, Dabas aizsardzības pārvalde); ◇ Individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu pieņemšana (Ventspils novada pašvaldība, Dabas aizsardzības pārvalde).
Kultūrvēsturiskais mantojums un tūrisms	◇ Sakārtoto kultūrvēsturisko objektu skaits (Pašvaldības dati); ◇ Attīstīto un sakārtoto tūrisma objektu un infrastruktūras projektu skaits (Pašvaldības dati); ◇ Pašvaldības saistošo noteikumu izstrāde (novada pašvaldība, Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde).
Degradētās teritorijas, piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas	◇ Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu, degradēto teritoriju skaits (pašvaldības dati, LVĢMC, īpašnieki); ◇ Sakārtoto, attīstīto un revitalizēto objektu/teritoriju skaits (Pašvaldības dati, īpašnieki).

KOPSAVILKUMS

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros, Vides pārskata projekts, izstrādāts Ventspils novada attīstības programmas 2020. – 2026. gadam projekta redakcijai.

Nemot vērā normatīvo aktu prasības un pieejamo informāciju par vides stāvokli Ventspils novadā, Vides pārskata projektu, Ventspils novada attīstības programmas 2020. – 2026. gadam projekta redakcijai, izstrādāja SIA "Plānošanas darbnīca".

Tika izvērtēts Ventspils novada esošais vides stāvoklis, analizēta plānošanas dokumenta atbilstība izvirzītajiem starptautiskajiem un nacionālajiem vides aizsardzības politikas mērķiem un kritērijiem, kā arī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Dokumentā tiek vērtēta Attīstības programmā plānoto rīcību un investīciju projektu iespējamā ietekme uz vides stāvokli novadā.

Realizējot Attīstības programmā noteiktās rīcības un investīciju projektus, var tikt atstāta gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz vidi. Negatīvā ietekme lielākoties būs īslaicīga, kas galvenokārt saistīsies ar būvniecības darbiem un siltajā sezonā pieaugošo tūristu skaitu. Pozitīvā ietekme veidosies uzlabojot infrastruktūru, dabas un kultūrvēsturisko objektu aizsardzību un saglabāšanu, sociālo vidi u. c.

Apkopojot potenciālās ietekmes, var uzskatīt, ka ievērojot vides aizsardzības normatīvus, kompetento institūciju prasības un rekomendācijas, kā arī veicot pārdomātu un ilgtspējīgu novada turpmāko attīstību, plānošanas dokumenta ieviešana, neatstās sliktāku ietekmi uz vides kvalitāti kāda tā ir šobrīd, bet gan veicinās tās sakārtošanu un attīstību.

Attīstības programmai nav plānoti vairāku alternatīvu scenāriji, jo Rīcības plānā un Investīciju plānā izvirzītās aktivitātes tiks īstenotas pakāpeniski, atkarībā no pieejamā finansējuma, tehniskajām iespējām un sabiedrības vēlmēm un vajadzībām. Attīstības programmai tiek paredzēta "nulles alternatīva", kas paredz to, ka nerealizējot plānošanas dokumentu, tiktu saglabāta esošā situācija un turpmāk netiktu plānota pārdomāta Ventspils novada attīstība.

Vides pārskatā paredzēto un neparedzēto ietekmju uz vidi izvērtējums jāveic izstrādājot Attīstības programmas ieviešanas monitoringu 2025. gadā un jāiesniedz VPVB.

Sabiedrībai tika nodrošināta iespēja piedalīties Ventspils novada attīstībā un sniegt savu viedokli publiskās apspriešanas laikā par Attīstības programmas un Vides pārskata projektu redakcijām.

PIELIKUMI

1. PIELIKUMS. ORGANIZĀCIJU IEKĀRTU FAKTISKĀS EMISIJAS VENTSPILS NOVADĀ 2018. GADĀ.¹⁵⁹

Pilsēta/ Pagasts	Organizācija	Cietās izkliedētās daļiņas	PM10 [t]	PM2,5 [t]	Oglekļa oksīds	Slāpekļa oksīdi (NOx)	Slāpekļa dioksīds	GOS	Benzols	Toluols	Sēra dioksīds	Oglekļa dioksīds	Benzīns	Petroleja	Tetrahlortilēns	Piesātinātie ogļūdeņraži	Amonjaks	Stirols	Metilētketona peroksīds	Dimetilfālāts	Acetons	Smalkas	Kopā
Ances pag.	Ances pagasta pārvalde	0.32			1.11	0.99																	2.41
Jūrkalnes pag.	Jūrkalnes pagasta pārvalde	0.89			2.25	2.75																	5.89
	AS "Virši - A"							0.36	0.0009	0.004													0.37
Piltenes pilsēta	Piltenes pilsētas pārvalde		0.62		5.19		1.90																7.71
Piltenes pag.	SIA "Vecventa"		0.006		0.01		0.06	10.31			0.04	64.03											74.46
Popes pag.	-																						-
Puzes pag.	SIA "VNK serviss"		1.76		11.33		1.75																14.84
	Stiklu speciālajai internātpamat skola	0.98			6.03		1.01																8.01
Tārgales pag.	SIA "VENTEX & KO"		0.003		0.01	0.01																	0.02
	GOTIKA AUTO, DUS												0.003	0.003									0.01
	Tārgales pagasta pārvalde	6.70			5.52		1.59								0.19								13.99
	SIA "VTA SERVISS"																						0.00
	SIA "KUREKSS"		36.00	30.91	86.32		31.66				3.69			0.0003									188.58
Ugāles pag.	SIA "Ugāles nami"		0.52		27.60		4.26																32.38
	AS "Virši - A"							0.24	0.0006	0.005													0.25
	SIA "VIA"		0.82	0.2178	0.72		1.30					568.67				0.006							571.74
	SIA "Bradava"																0						0

¹⁵⁹Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss", www.meteo.lv, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs".

Kopā	Snakas	Acetons	Dimetiltfaīts	Metiltilketona peroksīds	Stirols	Amonjaks	Piesātinātie ogļūdeņraži	Tetrahlortilēns	Petroleja	Benzīns	Oglekļa dioksīds	Sēra dioksīds	Toluols	Benzols	GOS	Slāpekļa dioksīds	Slāpekļa oksīdi (NOx)	Oglekļa oksīds	PM2,5[i]	PM10 [i]	Cietās izkļiedētās daļiņas	Organizācija	Pilsēta/ Pagasts
0.02									0.003	0.01												SIA "GOTIKA AUTO"	Usmas pag.
12.35																	0.61	1			10.66	Užavas pārvalde	Užavas pag.
385.60											385.44	0.04				0.09		0.02	0.009			SIA "Užavas alus"	Užavas pag.
1.85																	0.22	1.45			0.18	Vārves pagasta pārvalde	Vārves pag.
9135618893	9135618885	5.56	0.0004	0.0003	1.40										0.0002	0.11		0.13	0.22	0.24	0.09	SIA "Baltic Industrial Composites"	Vārves pag.
0.2102																0.04		0.10		0.08		Zīru pagasta pārvalde	Zīru pag.
-																						-	Zlēku pag.
9135620213	9135618885	5.56	0.0004	0.0003	1.40	0	0.006	0.19	0.006	0.01	1018.14	3.77	0.009	0.002	10.92	43.75	4.58	148.88	31.35	40.05	19.81	Kopā	

2. PIELIKUMS. ŪDENSOBJEKTU KVALITĀTE VENTSPILS NOVADĀ¹⁶⁰

ŪO kods	Gads	Stacijas tips	Stacijas nosaukums	Bentoss	Makrofīti	Zivis	Fitoplanktons	Fitobentoss	Bioloģija kopā	O ₂	N-NH ₄	Hlorofils	BSP7	Nkop	N-NO ₃	Pkop	P-PO ₄	Seki	Cu	Zn	Fiz-ķīmija	Hidro-morfoloģija	Kopvērtējums
V076	2017.	R4	Engure, grīva	3	2				3	8.9	0.04		1.6	0.93	0.17	0.040	0.015		0.8	2.8	1	3	3
V068	2012.	R6	Irbe, hidroprofils Vičaki	3					3	8.2	0.08		2.1	1.1	0.16	0.057	0.015				2	1	3
V068	2014.	R6	Irbe, hidroprofils Vičaki	3	3				3	10.0	0.04		1.4	0.9	0.35	0.051	0.013		1.5	5.8	1	1	3
V068	2015.	R6	Irbe, hidroprofils Vičaki	3	3	2			3	10.6	0.05		1.4	1.06	0.52	0.051	0.01		1.7	3.5	1	1	3
V068	2016.	R6	Irbe, hidroprofils Vičaki							10.0	0.05		1.5	1.07	0.46	0.057	0.013		1.4	2.1	1	1	1*
V068	2017.	R6	Irbe, hidroprofils Vičaki							9.5	0.05		2.0	1.27	0.40	0.057	0.014		1.2	3.5	1	1	1*
E012	2017.	L4	Klāņezers, vidusdaļa	2	2			1	2	10.3	0.07	8.8	2.0	0.90	0.05	0.024	0.001		1.4	3.5	1	1	2
V067	2017.	R2	Lūžupe, grīva	4					4	7.3	0.08		1.8	1.11	0.04	0.083	0.028		0.8	3.1	3	1	4
V071	2016.	R3	Pāce, grīva	4	2			2	4	10.5	0.05			0.96		0.079			1.8	1.0	3	3	4
E019	2013.	L9	Puzes ezers, vidusdaļa	2	3		2		3		0.05	7.5		0.8		0.033		1.4			4	3	3
V075	2017.	R4	Rinda, grīva	3	3			1	3	9.6	0.04		1.7	0.98	0.21	0.039	0.008		1.0	2.6	1	4	3
V069	2017.	R6	Stende, grīva	3	1				3	7.9	0.04		2.2	1.21	0.36	0.058	0.014		0.9	5.1	2	4	3
V078	2017.	R4	Tirukšupe, grīva	3	1				3	7.3	0.04		2.1	1.50	0.36	0.044	0.008		0.9	3.8	2	4	3
E023	2014.	L5	Usmas ezers, vidusdaļa	2	2		2		2		0.03	5.3		0.62		0.03		2.2	3.8	12.6	2	3	2

¹⁶⁰Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra dati.

Ar zvaigznīti * norādīts kvalitātes kopvērtējums stacijai, gadījumos, kad bioloģiskie dati nav pieejami (vērtējums pēc fizikāli ķīmiskajiem rādītājiem).

Tabulās dotas gada vidējās koncentrācijas un indeksu vērtības

Fizikāli ķīmiskajiem rādītājiem norādītas to koncentrācijas (mg/l), Seki dziļums – metros, kā arī ar krāsojumu parādīta atbilstība kvalitātes klasei

zila krāsa - augsta kvalitāte, **zaļa krāsa** - laba kvalitāte, **dzeltena krāsa** - vidēja kvalitāte, **oranža krāsa** - slikta kvalitāte, **brūnā krāsa** - ļoti slikta kvalitāte.

ŪO kods	Gads	Stacijas tips	Stacijas nosaukums	Bentoss	Makrofiti	Zivis	Fitoplanktons	Fitobentoss	Bioloģija kopā	O2	N-NH4	Hlorofils	BSP7	Nkop	N-NO3	Pkop	P-PO4	Seki	Cu	Zn	Fiz-ķīmija	Hidro-morfoloģija	Kopvērtējums
E023	2017.	L5	Usmas ezers, vidusdaļa				2		2	10.9	0.03	6.6	1.3	0.60	0.06	0.016	0.005	1.6	1.4	2.6	3	3	3
V025	2016.	R4	Užava, grīva	4	3			1	4	9.6	0.06		1.6	1.6	0.97	0.071	0.016		1.3	3.2	1	3	4
V025	2017.	R4	Užava, grīva	3	2				3	9.8	0.10		1.6	1.70	0.80	0.060	0.017		1.6	3.7	2	3	3
V027	2012.	R7	Venta, Vendzava, hidroprofils	2		4	3		3	6.8	0.04		1.5	1.2	0.53	0.046	0.011				3	2	3
V027	2013.	R7	Venta, Vendzava, hidroprofils	3	3	3	2		3	7.7	0.08		1.4	2	1.26	0.058	0.014		1.5	9.5	2	2	3
V027	2014.	R7	Venta, Vendzava, hidroprofils	1	4		1		4	9.1	0.05		1.1	1.7	1.03	0.04	0.009		1.8	9.3	1	2	4
V027	2015.	R7	Venta, Vendzava, hidroprofils	1	3		1		3	9.4	0.05		1.3	1.85	0.94	0.042	0.012		1.5	2.3	1	2	3
V027	2016.	R7	Venta, Vendzava, hidroprofils				1		1	10.2	0.04		1.5	2.42	1.35	0.056	0.01		1.5	3.3	2	2	2
V027	2017.	R7	Venta, Vendzava, hidroprofils		3		1	2	3	11.2	0.06		1.4	2.67	1.69	0.044	0.011		1.5	2.0	2	2	3
E025	2016.	L1	Bušnieku ezers, vidusdaļa	2	1				2		0.04	2.3		0.7		0.016		2.2	1.8	1.1	1		2
V022	2016.	R1	Pāžupīte, grīva	5	2			1	5	9.9	0.06			1.44		0.045			1.0	4.1	2	1	5
V070	2017.	R4	Lonaste, grīva	3				2	3	9.6	0.04		2.16	1.08	0.24	0.052	0.011		1.2	3.9	1	1	3
V072	2016.	R3	Raķupe, grīva	3	1			1	3	10.4	0.05			1.19		0.049			1.6	1.0	1	1	3
V023	2016.	R3	Riva, grīva	3	3			2	3	11.3	0.04			1.37		0.079			1.4	2.0	3	1	3

3. PIELIKUMS. PIESĀRŅOTĀS UN POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS VIETAS VENTSPILS NOVADĀ¹⁶¹

Nr.p.k.	Reģistrācijas numurs	Nosaukums	Pilsēta/pagasts	Vietas kategorija	Kadastra numurs	Ģeogrāfiskās koordinātes					
						Garums			Platums		
1.	98568/3431	Vēdes karjers, naftas sāļu apglabāšanas vieta	Popes pagasts	Piesārņota vieta	98560010011	57	30	13	21	49	56
2.	98668/3443	Tārgales pagasta sadzīves atkritumu izgāztuve "Platene"	Tārgales pagasts	Piesārņota vieta	98660100032	57	25	31	21	42	29
3.	98788/3471	Bijusī PSRS armijas teritorija - raķešu bāze "Bangas"	Užavas pagasts	Piesārņota vieta	-	57	15	56	21	28	21
4.	98337/3420	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Ozolkalni"	Piltenes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98330080040	57	11	58	21	39	25
5.	98337/3421	Bijušās paju sabiedrības "Piltene" pesticīdu noliktava	Piltenes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98330070063	57	12	57	21	40	59
6.	98337/3422	Bijušās paju sabiedrības "Piltene" amonjakūdens noliktava	Piltenes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98330070063	57	12	58	21	40	47
7.	98337/3423	Bijušās paju sabiedrības "Piltene" minerālmēslu noliktava	Piltenes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98330070063	57	13	8	21	40	31
8.	98337/3424	SIA "Sumata" degvielas uzpildes stacija "Piltene"	Piltenes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98330070063	57	13	2	21	40	12
9.	98448/3409	Bijušā kolhoza "Ance" pesticīdu noliktava	Ances pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98440070188	57	31	11	22	1	27
10.	98448/3410	Bijušā kolhoza "Ance" mehāniskās darbnīcas	Ances pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98440070221	57	30	51	22	1	32
11.	98448/3411	Bijušā kolhoza "Ance" minerālmēslu noliktava	Ances pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98440010021	57	34	4	21	52	8
12.	98448/3412	Bijusī PSRS armijas teritorija - kosmisko sakaru centrs "Zvaigzne"	Ances pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98500020355	57	0	58	21	26	59
13.	98508/3414	Bijušās kopsaimniecības "Dzintarkrasts" pesticīdu noliktava	Jūrkalnes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98500020334	57	0	29	21	23	1
14.	98508/3415	Bijusī kopsaimniecības "Dzintarkrasts" degvielas uzpildes stacija	Jūrkalnes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98500020272	57	0	35	21	23	15
15.	98508/3416	Bijušā kolhoza "Dzintarkrasts" minerālmēslu noliktava	Jūrkalnes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98500020281	57	0	29	21	22	45
16.	98508/3417	Bijusī PSRS armijas teritorija - raķešu bāze "Raķešnieki"	Jūrkalnes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98500020322	57	0	58	21	23	16
17.	98508/3418	Bijusī PSRS armijas teritorija - robežsargu garnizons	Jūrkalnes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98500030145	56	58	40	21	20	40
18.	98568/3425	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Zetiņkalns"	Popes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560030243	57	23	53	21	49	48
19.	98568/3427	Bijušā kolhoza "Sarkanā bulta" amonjakūdens noliktava	Popes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560030041	57	23	38	21	51	41
20.	98568/3428	Bijušā kolhoza "Sarkanā bulta" minerālmēslu noliktava, vēlāk SIA "Arbo" kokzāģētava	Popes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560030280	57	23	42	21	51	37
21.	98568/3429	Bijusī kolhoza "Sarkanā bulta", tagad SIA "Jaunpope" degvielas uzpildes bāze	Popes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560030381	57	23	57	21	51	13
22.	98568/3432	Bijusī Popes pagasta katlu māja	Popes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560030238	57	23	51	21	50	51

¹⁶¹Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs.

Nr.p.k.	Reģistrācijas numurs	Nosaukums	Pilsēta/pagasts	Vietas kategorija	Kadastra numurs	Ģeogrāfiskās koordinātes					
						Garums			Platums		
23.	98568/3433	Bijušā kolhoza "Sarkanā bulta" fermu komplekss "Sīrupfabrika"	Popes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560040095	57	22	32	21	57	26
24.	98568/3434	Bijušā kolhoza "Sarkanā bulta", tagad SIA "Jaunpope" cūku ferma "Mūrnieki"	Popes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560020131	57	28	18	21	51	58
25.	98568/3435	Bijušā kolhoza "Sarkanā bulta", tagad SIA "Jaunpope" liellopu ferma "Īvnieki"	Popes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560050214	57	23	23	21	57	28
26.	98608/3438	Bijušā kolhoza "Blāzma" amonjakūdens noliktava	Puzes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560050299	57	21	4	22	3	52
27.	98608/3439	Bijusi kolhoza "Blāzma" degvielas glabātuve	Puzes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560050097	57	21	23	22	3	58
28.	98608/3440	Bijušā kolhoza "Blāzma" minerālmēslu noliktava	Puzes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560050097	57	21	23	22	3	58
29.	98608/3441	Ciemata centra katlu māja ¹⁶²	Puzes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98560050329	57	21	4	22	3	52
30.	98668/3442	Tārgales pagasta sadzīves atkritumu izgāztuve "Branciņi"	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660260140	57	18	56	21	41	38
31.	98668/3444	SIA "Tārgalīte" pesticīdu noliktava	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660250004	57	19	23	21	39	3
32.	98668/3445	SIA "Tārgalīte" mehāniskās darbnīcas	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660260111, 98660260159, 98660260182	57	19	43	21	29	37
33.	98668/3446	SIA "Tārgalīte" minerālmēslu noliktava	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660260110	57	20	9	21	38	52
34.	98668/3447	Minerālmēslu noliktava Dokupē	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660180099	57	21	37,4 1	21	37	24,7 7
35.	98668/3448	Bijusi kolhoza "Mičurins" degvielas uzpildes bāze	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660180125	57	21	37	21	37	33
36.	98668/3449	SIA "Tārgalīte" liellopu fermu komplekss "Zīles"	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660240053, 98660240151	57	19	47	21	37	22
37.	98668/3450	Bijusi PSRS armijas teritorija - objekts "Zviedri"	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660010017	57	34	18	21	43	12
38.	98668/3451	Bijusi PSRS armijas teritorija - objekts "Budūlči"	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660020064	57	35	21	21	53	18
39.	98668/3453	Bijusi PSRS armijas teritorija - objekts "Angāri" Olmaņos	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660030147, 98660030209, 98660030169, 98660030148, 98660030119, 98660030149, 98660030117	57	36	26	22	2	34
40.	98668/3454	Bijusi SCO, tagad SIA "Ventspils laukceltnieks"	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660190030	57	22	21	21	36	12
41.	98668/3455	Agroķīmija	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660130002	57	23	32	21	38	19
42.	98668/3456	SIA "Kurekss"	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98660130004, 98660130016	57	23	43	21	38	56
43.	98668/4359	SIA "VTA" Serviss	Tārgales pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	19	45	21	38	40
44.	98708/3457	Ugāles pagasta sadzīves atkritumu izgāztuve "Atmatas"	Ugāles pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98700040165	57	14	41	22	2	19

¹⁶²Sākotnēji katlu mājai tika uzbūvēta degvielas glabātuve bez īpašas grunts un gruntsūdeņu aizsardzības, bet nu jau vairākus gadus tās darbībai tika izmantota malka un 2016. gadā Blāzmas ciemā tika veikta katlumājas rekonstrukcija, pārejot uz katliem, kuros kā kurināmais tiek izmantota šķelda.

Nr.p.k.	Reģistrācijas numurs	Nosaukums	Pilsēta/pagasts	Vietas kategorija	Kadastra numurs	Ģeogrāfiskās koordinātes					
						Garums			Platums		
45.	98708/3458	Bijušā kolhoza pesticīdu noliktava	Ugāles pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98700140032	57	15	38	22	23	1
46.	98708/3459	Bijusī Ugāles MRS degvielas glabātuve	Ugāles pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98700130003	57	16	37	22	1	32
47.	98708/3461	SIA "VIA" asfaltbetona rūpnīcas degvielas glabātuve	Ugāles pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98700110038	57	17	18	22	0	11
48.	98708/3462	Bijusī Ugāles drenu rūpnīca	Ugāles pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98700130017	57	16	36	22	1	41
49.	98748/3463	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Gailī"	Usmas pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	13	2	22	5	34
50.	98748/3464	Bijušā kolhoza "Usma" pesticīdu noliktava	Usmas pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	13	25	22	8	57
51.	98748/3465	Bijusī kolhoza "Usma" degvielas uzpildes stacija	Usmas pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	13	28	22	9	24
52.	98748/3466	Bijušā kolhoza "Usma" cūku fermu komplekss "Laukgaļi"	Usmas pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	13	18	22	7	34
53.	98748/3467	Bijušā kolhoza "Usma" liellopu fermu komplekss "Purmalī"	Usmas pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	13	6	22	8	13
54.	98788/3469	Bijušās kopsaimniecības "Užava" pesticīdu noliktava	Užavas pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	14	9	21	27	55
55.	98788/3470	Bijusī kopsaimniecības "Užava" degvielas uzpildes stacija	Užavas pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	13	49	21	27	7
56.	98788/3472	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Gumbulnieki"	Užavas pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	18	49	21	32	16
57.	98848/3473	Minerālmēslu noliktava pie Pasiēkstes	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	20	16	21	34	22
58.	98848/3474	Minerālmēslu noliktava Darbinieki	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	16	33	21	35	32
59.	98848/3475	Pesticīdu noliktava Kalēji	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	18	12	21	31	4
60.	98848/3476	Pesticīdu noliktava z/s "Akmeņkalni"	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	13	34	21	35	50
61.	98848/3477	Cūku fermu komplekss "Oši"	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	16	1	21	35	25
62.	98848/3478	Cūku fermu komplekss "Liezde"	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	18	3	21	31	34
63.	98848/3479	Liellopu fermu komplekss "Jaunmuiža"	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	15	59	21	35	27
64.	98848/3480	Liellopu fermu komplekss "Zīles"	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	13	4	21	35	26
65.	98848/3481	Cūku fermu komplekss "Stepnieki"	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	13	11	21	34	58
66.	98848/3482	K/s "Vārve" mehāniskās darbnīcas un DUS	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	18	49	21	33	44
67.	98848/3483	Z/s "Akmeņkalni" mehāniskās darbnīcas	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	13	34	21	35	54
68.	98848/3484	Zūru mehāniskās darbnīcas, DUS un katlu māja	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	15	19	21	35	59
69.	98848/3485	Bijusī PSRS armijas teritorija - tankistu militārais objekts	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	20	45	21	30	12
70.	98848/3487	Bijusī PSRS armijas teritorija - robežsargu garnizons	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	18	21	21	33	43
71.	98848/3488	Bijusī PSRS armijas teritorija - militārais objekts-šautuve	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	21	6	21	30	18
72.	98848/4193	Cieto sadzīves atkritumu poligons "Pentulī"	Vārves pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	98840110044, 98840110014	57	16	31	21	32	26
73.	98908/3490	Bijušā kolhoza "Liekne" pesticīdu noliktava un dzīvnieku kapsēta	Ziru pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	11	13	21	36	12
74.	98908/3491	Bijušā kolhoza "Liekne" degvielas uzpildes bāze	Ziru pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	10	7	21	34	13
75.	98948/3492	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Kalnarāji"	Zlēku pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	8	7	21	48	18

Nr.p.k.	Reģistrācijas numurs	Nosaukums	Pilsēta/pagasts	Vietas kategorija	Kadastra numurs	Ģeogrāfiskās koordinātes					
						Garums			Platums		
76.	98948/3493	Bijušā kolhoza "Fabričiuss" pesticīdu noliktava	Zlēku pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	6	38	21	51	11
77.	98948/3494	Bijušā kolhoza "Fabričiuss" amonjakūdens noliktava	Zlēku pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	8	4	21	48	8
78.	98948/3495	Bijušā kolhoza "Fabričiuss" mehāniskās darbnīcas	Zlēku pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	7	3	21	49	21
79.	98948/3496	Bijušā kolhoza "Fabričiuss" degvielas uzpildes bāze	Zlēku pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	7	4	21	48	51
80.	98948/3497	Bijušā kolhoza "Fabričiuss" liellopu ferma "Kalnarāji"	Zlēku pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	8	8	21	48	5
81.	98948/3498	Bijušā kolhoza "Fabričiuss" liellopu ferma "Vecvagari"	Zlēku pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	9	26	21	54	22
82.	98948/3499	Bijušā kolhoza "Fabričiuss" liellopu ferma "Vītiņi"	Zlēku pagasts	Potenciāli piesārņota vieta	-	57	7	9	21	48	37
83.	98448/3408	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Medņi"	Ances pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98440100051	57	30	41	22	2	12
84.	98508/3413	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Centrs"	Jūrkalnes pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98500020355	57	0	58	21	26	59
85.	98508/3419	SIA "Sumata" degvielas uzpildes stacija "Krastnieki"	Jūrkalnes pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98500020308	57	0	44	21	23	30
86.	98337/4949	SIA „TOTOS” zivju saldētava, noliktava un pārstrādes cehs	Piltēnes pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98330020178	57	18	38	21	39	33
87.	98568/3426	Bijušās paju sabiedrības "Pope" pesticīdu noliktava	Popes pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98560030265	57	23	38	21	51	31
88.	98568/3430	SIA "VIOIL" degvielas uzpildes stacija "Sīļi"	Popes pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98560030242	57	23	41	21	50	48
89.	98608/3436	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Ieziņi"	Puzes pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98560040057	57	21	35	22	2	48
90.	98608/3437	Bijušā kolhoza "Blāzma" pesticīdu noliktava	Puzes pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98560050200	57	21	23	22	3	58
91.	98668/3452	Bijusi PSRS armijas teritorija - objekts "Bunkuri"	Tārgales pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98660020030, 98660020026, 98660020022, 98660020027, 98660020025, 98660020023, 98660020024, 98660020064	57	35	40	21	54	11
92.	98708/3460	SIA "Transpetrol" degvielas uzpildes stacija Ugālē	Ugāles pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98700120059	57	16	24	22	1	5
93.	98708/4937	SIA „Kalniņi"	Ugāles pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98700040028	57	16	18	22	2	17
94.	98788/3468	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Zibji"	Užavas pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	-	57	14	4	21	28	9

Nr.p.k.	Reģistrācijas numurs	Nosaukums	Pilsēta/pagasts	Vietas kategorija	Kadastra numurs	Ģeogrāfiskās koordinātes					
						Garums			Platums		
95.	98848/1926	ZS 46.bataljons, Aizsardzības ministrijas valdījuma objekts	Vārves pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98840020045	57	20	50	21	30	13
96.	98848/1940	Saimniecība Čālas, Aizsardzības ministrijas valdījuma objekts	Vārves pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98840020055	57	20	27	21	29	22
97.	98848/4913	SIA „Miesnieks”, gaļas pārstrādes cehs	Vārves pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98840140037	57	13	41	21	36	17
98.	98848/4977	SIA „Lukss RB”	Vārves pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	98840130225	57	15	37	21	36	29
99.	98908/3489	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Smiltņieki"	Ziru pagasts	Nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	-	57	11	22	21	36	19

4. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS RĪCĪBAS PLĀNA RĪCĪBU UN INVESTĪCIJU PROJEKTU IETEKMJU UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI	IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪTEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
VTP1 VESELĪGA, RADOŠĀ UN LĪDZDARBĪGA KOPIENA			
RV1 Kopiena			
U.1.1. Veicināt sabiedrības iesaisti, pašiniciatīvu un lokālpatriotismu			
R.1.1.1. Sabiedrības iesaistes veicināšana savas dzīves telpas un aktivitāšu uzlabošanā	Turpināta ikgadēja projektu konkursa “Mēs savā novadā” īstenošana	Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi novadā	Rīcības vērstas uz novada sociālās vides uzlabošanu. Ieteikums: iesaistīt kopienas un brīvprātīgos novada vides jautājumu risināšanā, organizēt izglītojošus vides pasākumus, talkas u.c.
	Novada vajadzībām piemērotu sabiedrisko aktivitāšu attīstība (organizēti vairāki sabiedrisko aktivitāšu, iedzīvotāju iniciatīvas attīstības projekti u.c.)		
	Rikoti iedzīvotāju un uzņēmēju iesaistes pasākumi ideju ģenerēšanai un motivācijas gūšanai, pašiniciatīvas aktivizēšanai (iedzīvotājus sapulces un forumi)		
	Organizētas iedzīvotāju sapulces un forumi, aptaujas sabiedriskās domas izzināšanai un aktivitāšu plānošanai		
R.1.1.2. Brīvprātīgā darba veicināšana	Veicināta brīvprātīgā darba veikšana (īstenota brīvprātīgā darba popularizēšana, apkopota un izplatīta informācija par nepieciešamību veikt brīvprātīgo darbu)	Netieša pozitīva ietekme sociālo vidi	
U.1.2. Sekmēt nevalstiskā sektora darbību un ilgtspēju			
R.1.2.1. Nevalstisko organizāciju attīstības veicināšana	Īstenoti pašvaldības atbalsta pasākumi NVO attīstībai un ilgtspējai (finansiāls un motivējošs atbalsts vietējiem NVO projektiem, pieejams informatīvs un konsultatīvs atbalsts NVO darbības nodrošinājumam, projektu pieteikumu sagatavošanā)	Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti	Rīcības vērstas uz novada sociālās vides uzlabošanu. Ieteikums: iesaistīt NVO novada vides jautājumu risināšanā.
	Sniegts atbalsts materiāli tehniskās bāzes nodrošināšanā		
	Īstenoti starptautiska un vietēja mēroga projekti dažādām sociālajām un interešu grupām		
	Organizētas apmācības, nometnes, neformālā izglītība, NVO līderu kapacitātes stiprināšanas pasākumi		
R.1.2.2. Nevalstisko organizāciju sadarbības veicināšana	Īstenoti NVO līderu kapacitātes stiprināšanas pasākumi		
	Īstenoti pašvaldības atbalsta pasākumi NVO attīstībai un ilgtspējai		
	Veicināta NVO sadarbība (sadarbība, sadraudzība, jaunas tradīcijas, kopīgi pasākumi u.c.)		
U.1.3. Īstenot jaunatnes politiku			
R.1.3.1. Jaunatnes jomas darba pilnveide	Izstrādāts un ieviests jaunatnes politikas plānošanas dokuments	Netieša pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti	Rīcības vērstas uz novada sociālās vides uzlabošanu. Ieteikums: iesaistīt jauniešus novada vides jomas izglītošanā un jautājumu risināšanā.
	Attīstīta jauniešu centru darbība un veicināts to nodrošinājums bērniem un jauniešiem		
	Izvērtētas jaunu pulcēšanas vietu (telpu/centru u.tml.) izveides vajadzības un iespējas (sākot ar Popi, Ugāli, Tārgali u.c.)		
	Attīstīta jauniešu pulcēšanas vietu darbība un nodrošinājums		
	Pilnveidota jaunatnes jomai nepieciešamā infrastruktūra un materiāli tehniskā bāze		
R.1.3.2. Jauniešu iniciatīvu grupu atbalsts un iesaiste	Atbalstīta jauniešu organizāciju darbība un veicināta jaunu organizāciju vai iniciatīvu grupu veidošanās		

Rīcības	Sasniedzamie rezultāti, investīciju plāna projekti	Iespējamā ietekme uz vidi	Ieteikumi vides aspektu integrācijai, iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai
	Veicināt jauniešu līdzdalību Ventspils novada, reģionāla, nacionāla un starptautiska mēroga aktivitātēs		
R.1.3.2. Atbalsts bērnu un jauniešu izaugsmei	Sekmēta jauniešu neformālās izglītības attīstība (organizētas dažādas neformālās izglītības aktivitātes, motivēt jauniešus izmantot dažādu finanšu instrumentu iespējas neformālās izglītības īstenošanai)		
	Sekmēta jauniešu iesaiste vietējos un starptautiskos projektus prasmju un iemaņu attīstībai		
	Veicināta un atbalstīta saturīgu jauniešu pasākumu tradīciju veidošanās		
R.1.3.3. Jauniešu nodarbinātības atbalstīšana	Veicināta darba, prakses iespēju nodrošināšana jauniešiem (apzināti jauniešiem draudzīgi uzņēmēji un veidoti sarunu vakari, sadarbība ar novada uzņēmējiem; nodrošināt jauniešiem prakses/darba iespējas ne tikai vasarās, bet arī skolas laikā)		
	Attīstīt vietējā mēroga brīvprātīgo darbu, kā pirmās darba pieredzes iespēju		
	Popularizēt jauniešu uzņēmējdarbību (skolēnu mācību uzņēmumi u.c.)		
U.1.4. Īstenot ģimeņu atbalsta pasākumus			
R.1.4.1. Ģimeņu piesaiste dzīvei novadā un atbalsts	Jaunu pašvaldības pakalpojumu ieviešana un esošo attīstība (ģimenēm un bērniem draudzīga vide, atbalsts ģimenes pieaugumam, brīvpusdienas, interešu izglītība un cits atbalsts, ieguldījumi infrastruktūrā u.c.)	Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti, drošību	Rīcība vērsta uz sociālās vides uzlabošanu novadā. Ieteikums: organizēt izglītojošus pasākumus un aktivitātes ģimenēm vides jomā.
	Veikta pieejamo atbalsta pasākumu un infrastruktūras popularizēšana		
	Organizēti izglītojoši pasākumi jaunajām ģimenēm		
U.1.5. Īstenot senioru politiku			
R.1.5.1. Sociāli mazaizsargāto senioru atbalsta pasākumu īstenošana	Atbalsta sistēmas izveide sociāli mazaizsargātiem (t.sk., vientuļiem) senioriem	Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti, drošību	Rīcības vērsta uz novada sociālās vides uzlabošanu. Ieteikums: veicināt senioru iesaisti vides jautājumu jomā novadā.
	Īstenota periodiska vientuļo senioru apsekošana, atbalsta vajadzību apzināšana		
	Sekmēta brīvprātīgo senioru iniciatīva un iesaiste sociālo jautājumu risināšanā (mājas vizīšu organizēšana u.c.)		
R.1.5.2. Senioru iesaistes sabiedriskajā dzīvē veicināšana	Izveidotas un uzturētas dienas centra telpas senioriem pēc nepieciešamības		
	Sniegts atbalsts dažādu senioriem piemērotu aktivitāšu organizēšanā		
	Attīstīta senioru iesaiste pašvaldības un iestāžu organizētos pasākumos, aktivitātēs (izglītības iestādēs u.c.)		
	Sekmēta senioru iesaiste vietējos un starptautiskos projektus prasmju un iemaņu attīstībai		
	Veicinātas senioru brīvprātīgās iniciatīvas novadā		
RV2 Izglītība un prasmes			
U.2.1. Nodrošināt pieejamu un kvalitatīvu pirmsskolas, vispārējo un speciālo izglītību			
R.2.1.1. Kvalitatīva pirmsskolas un vispārējās, speciālās	Īstenota pirmsskolas, vispārējās un speciālās izglītības kvalitātes stiprināšana	Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti	Rīcību īstenošana uzlabos izglītības pakalpojumu pieejamību novadā un tiks attīstīta sociālā vide novadā.
	Nodrošināta karjeras izglītības pieejamība		
	Attīstīta vides izglītība		

Rīcības	Sasniedzamie rezultāti, investīciju plāna projekti	Iespējamā ietekme uz vidi	Īeteikumi vides aspektu integrācijai, iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai
izglītības piedāvājuma nodrošināšana	Nodrošināts metodiskais atbalsts		
	Veicināta iekļaujošās izglītības pilnveide (izglītojamiem ar fiziska, garīga rakstura, uzvedības u.c. traucējumiem)		
	Nodrošināts atbalsta personāls		
R.2.1.2. Mūsdienīga izglītības nozares pārvaldība un attīstība	Ieviesta un aktualizēta Rīcības programma izglītības kvalitātes nodrošināšanai		
Attīstīts efektīvs un pieejams izglītības iestāžu tīkls			
Ieviesta izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma			
Attīstīta dažāda veida izglītības iestāžu sadarbība izglītības piedāvājuma nodrošināšanā			
Īstenota personāla kapacitātes celšana un motivācijas stiprināšana (rīkoti izglītības iestāžu darbinieku zināšanu, praktisko iemaņu pilnveidošanas, saliedēšanas, pasākumi; ieviesti motivējoši jaunu speciālistu piesaistes pasākumi u.c.)			
Izstrādāti un ieviesti cilvēkresursu attīstību veicinoši projekti izglītības iestādēs			
Īstenota koordinēta izglītības pasākumu un darbības plānošana			
U.2.2. Nodrošināt dažādodu un kvalitatīvu interešu un profesionālās ievirzes izglītību			
R.2.2.1. Profesionālās ievirzes un interešu izglītības pakalpojumu attīstība	Īstenota profesionālās ievirzes un interešu izglītības pakalpojumu stiprināšana un attīstība (regulāra izvērtējuma veikšana, metodiskais atbalsts, ieviestas novitātes, vecāku un skolēnu aptaujāšana u.c.)	Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti	Rīcības īstenošana attīstīs sociālo vidi. Ieteikums rīcībā paredzētajās aktivitātēs iekļaut arī vides izglītības aspektus.
	Nodrošinātas vajadzībām atbilstošas interešu un profesionālās ievirzes izglītības iespējas, ieviestas jaunas programmas, pulciņi, u.c. (piemēram, datorika, robotika, arī pirmsskolas vecuma izglītojamiem)		
	Īstenota personāla kapacitātes celšana un motivācijas stiprināšana (rīkoti izglītības iestāžu darbinieku zināšanu, praktisko iemaņu pilnveidošanas, saliedēšanas, pasākumi; ieviesti motivējoši jaunu speciālistu piesaistes pasākumi u.c.)		
	Veicināta starptautiskās sadarbības attīstība, pedagogu un izglītojamo iesaiste projektos u.tml.		
U.2.3. Pilnveidot un attīstīt prasmes un iemaņas dažādām mērķa grupām			
R.2.3.1. Mūžizglītības atbalsts un nodrošināšana	Nodrošināts sabiedrības vajadzībām un iespējām atbilstošs mūžizglītības piedāvājums	Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti	Rīcības īstenošana attīstīs sociālo vidi. Ieteikums rīcībā paredzētajās aktivitātēs iekļaut arī vides izglītības aspektus.
	Nodrošinātas atbalsta iespējas mūžizglītības apguves finansēšanā		
	Pieejama informācija un aktualitātes par mūžizglītības piedāvājumu novada tīmekļa vietnē, sociālos tīklos, informatīvajā izdevumā, u.c.		
	Ieviestas jaunas, sabiedrībā pieprasītas neformālās izglītības programmas un pilnveidotas esošās iespējas		
R.2.3.2. Mūžizglītības un neformālās izglītības nodrošināšana sociālā riska grupām	Nodrošinātas konsultācijas karjeras un izglītības izvēlēs		
	Pieejama informācija un aktualitātes par izglītības piedāvājumu novadā mājas lapā, sociālos tīklos, informatīvajā izdevumā u.c.		

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI	IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪTEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
R.2.3.3. Mūziklīdzības un neformālās izglītības materiāli tehniskās bāzes un infrastruktūras uzlabošana	Nodrošināta atbilstoša materiāli tehniskā bāze un infrastruktūra		
U.2.4. Pilnveidot izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi			
R.2.4.1. Izglītības iestāžu un piegulošās teritorijas infrastruktūras pilnveide	Attīstīta un modernizēta izglītības iestāžu un piegulošās teritorijas infrastruktūra ◇ Ugāles vidusskolas ēku un būvju kompleksa atjaunošana ◇ Popes pamatskolas un Annahites pamatskolas ēdināšanas kompleksa pārbūve ◇ Tārgales pamatskolas telpu un inženierkomunikāciju pārbūve, skolas un PII ēku teritorijas labiekārtošana ◇ Piltēnes vidusskolas ēku un būvju kompleksa pārbūve ◇ Annahites pamatskolas ēkas un bērnu nama "Stikli" pārbūve, teritorijas labiekārtošana, apgaismojuma ierīkošana ◇ Ugāles pagasta pirmsskolas izglītības iestādes "Lācītis" fasādes, jumta pārbūve ◇ Puzes pagasta pirmsskolas grupas, amata mācību ēkas pārbūve ◇ Rotaļu laukumu izbūve pie Ventpils novada izglītības iestādēm un koplietošanas teritoriju labiekārtošana ar rotaļu elementiem ◇ PII "Zīlūks" ēkas atjaunošana Vārves pagastā ◇ Piltēnes pirmsskolas izglītības iestādes "Taurenītis" un Piltēnes bibliotēkas ēkas atjaunošana	Ilglaicīga tieša pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti. Būvdarbu laikā iespējama īslaicīga negatīva ietekme uz apkārtnējo vidi (troksnis, putekļi, zemesdzes virskārtas izmīdīšana, vibrācijas u.c.).	Rīcība vērsta uz izglītības iestāžu infrastruktūras sakārtošanu un attīstību, tiks uzlabota estētiskā vide un drošība. Uzlabojot ēku energoefektivitāti tiks veicināta ietekmes uz klimatu samazināšanās. Ieteikums: ēku un būvju atjaunošanā, kā arī piegulošās teritorijas infrastruktūras sakārtošanā un izbūvē izmantot videi draudzīgus, energoefektīvus būvmateriālus un iekārtu apdares materiālus. Veicot teritoriju labiekārtošanu, pēc iespējas, saglabāt un nebojāt jau esošos kokus.
	Ieviests un aktualizēts izglītības iestāžu infrastruktūras pilnveidošanas un renovācijas plāns	Netieša pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti.	Rīcība vērsta uz izglītības iestāžu infrastruktūras sakārtošanu un attīstību.
R.2.4.2. Materiāli tehniskās bāzes nodrošināšana un uzlabošana atbilstoši īstenojamām izglītības programmām	Nodrošināta izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes pilnveide un uzlabošana iespēju robežās Uzlabots informācijas tehnoloģiju nodrošinājums Nodrošināts sporta u.c. fizisko aktivitāšu inventārs	Tieša pozitīva ietekme uz vidi izglītības iestādēs..	Ieteikums, uzlabojot izglītības iestāžu telpas un materiāli tehnisko bāzi, izmantot videi draudzīgus, energoefektīvus un ilgtspējīgus materiālus.
R.2.4.3. Ugunsdrošības un signalizācijas sistēmas nodrošināšana atbilstoši prasībām	Nodrošinātas ugunsdrošības, signalizācijas, videonovērošanas sistēmas izglītības iestādēs ◇ Ugunsaisardzības automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes iekārtas (signalizācijas) ierīkošana izglītības iestādēs	Tieša pozitīva ietekme uz izglītības iestāžu drošību.	Rīcība vērsta uz izglītības iestāžu infrastruktūras sakārtošanu un drošību.

Rīcības	Sasniedzamie rezultāti, investīciju plāna projekti	Iespējamā ietekme uz vidi	Ieteikumi vides aspektu integrācijai, iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai	
RV3 Kultūra un kultūrvēsturiskais mantojums				
U.3.1. Nodrošināt daudzpusīgu kultūras piedāvājumu				
R.3.1.1. Kvalitatīva un daudzpusīga kultūras piedāvājuma nodrošināšana	Nodrošināts kvalitatīvs un daudzpusīgs kultūras un atpūtas pasākumu piedāvājums dažādām iedzīvotāju grupām	Tieša pozitīva ietekme uz sociālo un ekonomisko vidi.	Ieteikums: organizējot masveida kultūras pasākumus, konkrētajā teritorijā nodrošināt atbilstošu vides infrastruktūru, lai nepiesārņotu apkārtnējo vidi un netiktu izbrādāta zemsedze	
	Veikta pasākumu izvērtēšana, pārmaiņu plānošana un ieviešana	Īslaicīga negatīva ietekme var veidoties sezonāli, palielinoties apmeklētāju skaitam pasākumos, kas norisinās brīvā dabā (atkritumi, transports u. c.).		
R.3.1.2. Bibliotēku pakalpojumu attīstība un dažādošana	Pilnveidots bibliotēku sniegto pakalpojumu klāsts un kvalitāte	Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi	Rīcība veicinās daudzveidīgāku un kvalitatīvāku pakalpojumu pieejamību novada iedzīvotājiem	
	Saglabāts esošais bibliotēku tīkls un to pieejamība iedzīvotājiem			
	Notiek regulāra bibliotēkas darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana (kursi, semināri, pieredzes apmaiņas braucieni, u.c.)			
R.3.1.3. Novadpētniecības darbības attīstība	Nodrošināta novadpētniecības ekspozīciju darbība	Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi un kultūrvidi.	Rīcība vērsta uz novada kultūrvides kvalitātes paaugstināšanu un saglabāšanu	
	Apkopoti novadpētniecības materiāli un veikta to digitalizācija			
	Pilnveidots novadpētniecības darbs			
	Attīstīta ekspozīciju un bibliotēku, kultūras namu sadarbība novadpētniecības darbā			
R.3.1.4. Mūsdienīga kultūras darba vadība un attīstība	Izstrādāts kultūras attīstības plāns	Netieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi un kultūrvidi.		
	Organizēti kultūras darbinieku profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi			
	Attīstīta dažāda veida kultūras iestāžu sadarbība kultūras piedāvājuma nodrošināšanā			
	Īstenota koordinēta kultūras pasākumu un amatiermākslas kolektīvu darbības plānošana			
	Veicināta kultūras un tūrisma jomu sadarbība, organizējot uz kultūrtūrisma orientētus pasākumus			
	Nodrošināta līdzdalība ārpus novada pasākumos un valsts un reģionālajos svētkos			
U.3.2. Uzlabot kultūras iestāžu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi				
U.3.2.1. Kultūras iestāžu infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes pilnveide	Pilnveidotas un modernizētas telpas un aprīkojums	♦ Piltenes kultūras nama ēkas atjaunošana ♦ Ugāles pagasta tautas nama „Gaisma”, Usmas, Puzes, Ziru pagastu kultūras namu iekšpagalmu labiekārtošana, autostāvlaukumu ierīkošana ♦ Ugāles pagasta tautas nama „Gaisma” rekonstrukcija/ pārbūve ♦ “Jūras kultūras mantojuma centrs “Vinda”	Ilglaicīga tieša pozitīva ietekme uz dzīves vidi, kultūrvidi un klimata ietekmju mazināšanai. Būvdarbu laikā iespējama īslaicīga negatīva ietekme uz apkārtnējo vidi	Ieteikums: Kultūras ēku atjaunošanā un būvniecībā izmantot videi draudzīgus, energoefektīvus būvmateriālus un iekštelpu apdares materiālus.

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI		IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪTEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
			(troksnis, putekļi, zemesdzes virskārtas izmīdīšana, vibrācijas u.c.).	
	Atjaunota materiāli tehniskā bāze atbilstoši mūsdienu prasībām			
	Atbalsts amatiermākslas kolektīviem			
	Atjaunotas estrādes un labiekārtota to apkārtnē	♦ Esošo brīvdabas estrāžu sakārtošana un atjaunošana, saskaņā ar Ventpils novada kultūras attīstības stratēģiju		
U.3.2.2. Bibliotēku infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes pilnveide	Pilnveidotas, modernizētas, izremontētas telpas, to aprīkojums un mēbeles		Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi	Rīcība veicinās daudzveidīgāku un kvalitatīvāku pakalpojumu pieejamību novada iedzīvotājiem
	Pieejamas mūsdienīgas informācijas tehnoloģijas, ātrs internets un aprīkojums			
	Nodrošināts kvalitatīvs bibliotēkas krājums dažādām mērķauditorijām un iedzīvotāju grupām, atbilstoši lasītāju interesēm			
	Izveidota mobila bibliotēka			
U.3.3. Saglabāt un attīstīt kultūrvēsturisko mantojumu un tradīcijas				
R.3.3.1. Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība	Īstenota pastāvīga novada nemateriālā kultūras mantojuma apzināšana un saglabāšana, tas aktīvi tiek iesaistīts mūsdienīgā aprītē		Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi, kultūrvēsturisko mantojumu.	Rīcība vērsta uz novada kultūrvides kvalitātes paaugstināšanu un saglabāšanu. Ieteikums: objektu atjaunošanā un būvniecībā izmantot videi draudzīgus, būvmateriālus un ievērot normatīvos aktus.
	Organizēta amatiermākslas kolektīvu darbība un attīstība			
	Sekmēta bērnu, jauniešu profesionāla iesaiste novada tradīciju un mantojuma saglabāšanā			
	Kultūras pasākumu ietvaros popularizētas latviskās tradīcijas			
	Veicināta novada iedzīvotāju iesaiste novada aktivitātēs un popularizēšanā			
R.3.3.2. Lībiešu un suitu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un atbalsts	Sniegts atbalsts lībiešu un suitu nevalstiskajām organizācijām		Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi, kultūrvēsturisko mantojumu.	Rīcība vērsta uz novada kultūrvides kvalitātes paaugstināšanu un saglabāšanu
	Sekmēta lībiešu valodas apguve un saglabāšana (organizētas lekcijas, nometnes izglītojamiem, pasākumi pieaugušajiem u.c.)			
	Kultūras pasākumu ietvaros popularizētas suitu un lībiešu tradīcijas			
U.3.4. Sekmēt kultūrvēsturiskā mantojuma apsaimniekošanu un aizsardzību				
R.3.4.1. Kultūras pieminekļu apsaimniekošanas un aizsardzības sekmēšana	Īstenota kultūras pieminekļu apsaimniekošana un veicināta kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana (t.sk., piemiņas vietu labiekārtošana)	♦ Popes muižas ansambli ietverto Valsts nozīmes kultūras pieminekļu atjaunošana	Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vidi, kultūrvēsturisko mantojumu. Būvdarbu laikā iespējama īslaicīga negatīva ietekme uz apkārtni (troksnis, putekļi, zemesdzes virskārtas izmīdīšana, vibrācijas u.c.)	Ieteikums: pieaugot apmeklētāju skaitam pie vēsturiskajiem objektiem, konkrētajā teritorijā nodrošināt atbilstošu vides infrastruktūru, lai pēc iespējas samazinātu antropogēno ietekmi
	Izstrādāta Popes muižas kompleksa attīstības koncepcija			
	Veicināta objektu iekļaušana tūrisma piedāvājumā un to popularizēšana			

Rīcības	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI		IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪTEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
RV4 Sports un veselīgs dzīvesveids				
U.4.1. Nodrošināt daudzveidīgas sporta un aktīvās atpūtas aktivitātes				
R.4.1.1. Daudzveidīgu sporta un brīvā laika aktivitāšu nodrošināšana	Turpināt sporta un aktīvās atpūtas iespēju nodrošināšanu visām vecuma grupām (pasākumi bērniem; pasākumi jauniešiem; pasākumi ģimenēm; pasākumi senioriem; pasākumi citām iedzīvotāju grupām)		Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vidi, veselību.	Rīcība veicinās daudzveidīgāku un kvalitatīvāku sporta aktivitāšu pieejamību novada iedzīvotājiem
	Organizētas sacensības komandu sporta spēļu veidos			
	Organizētas nodarbības un sacensības individuālajos sporta veidos			
	Esošās infrastruktūras (sporta zāles, treniņu zāles, u.c.) pieejamības uzlabošana ārpus normētā darba laika			
R.4.1.2. Mūsdienīga sporta darba vadība un attīstība	Izstrādāta un ieviesta sporta nozares attīstības stratēģija		Netieša pozitīva ietekme uz novada iedzīvotāju dzīves vidi un veselību.	Rīcība veicinās daudzveidīgāku un kvalitatīvāku sporta aktivitāšu pieejamību novada iedzīvotājiem
	Nodrošināti nozarē nodarbināto kapacitātes celšanas pasākumi (semināri, kursi, pieredzes apmaiņa, u.c.)			
	Īstenota mūsdienīga sporta nozares koordinācija			
	Īstenota sadarbība saskaņotā sporta pasākumu un aktivitāšu plānošanā			
U.4.2. Pilnveidot sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi				
R.4.2.1. Sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras nodrošinājuma pilnveide un attīstība	Pilnveidota publiskā sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūra ciemos	♦ Popes pagasta sporta angāra pārbūve ♦ Zīru ciema sporta angāra pārbūve ♦ Sporta stadiona pārbūve un atjaunošana Ugālē	Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vidi, sociālo vidi, iedzīvotāju veselību. Samazināta ietekme uz klimatu. Būvdarbu laikā iespējama īslaicīga negatīva ietekme uz apkārtni (troksnis, putekļi, zemeszemes virskārtas izmīdīšana, vibrācijas u.c.)	Ieteikums: veicot būvniecības darbus, pēc iespējas atstāt mazāku negatīvo ietekmi uz apkārtni, būvniecībā izmantot videi draudzīgus un energoefektīvus būvmateriālus. Pirms jaunu sporta objektu izbūves, nepieciešams izvērtēt, plānotās teritorijas antropogēnās slodzes nestspēju.
	Īstenota sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras attīstība	♦ Sporta laukuma labiekārtošana Ances pagastā		
R.4.2.2. Sporta nozares attīstībai nepieciešamā inventāra iegāde	Nodrošināts mūsdienīgs, atbilstošs un pietiekošā daudzumā pieejams sporta inventārs		Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi un iedzīvotāju veselību.	
U.4.3. Veicināt veselīgu dzīvesveidu				
R.4.3.1. Veselīga dzīvesveida paradumu aktivitāšu veicināšana	Īstenota koordinēta un saskaņota iedzīvotāju veselības veicināšanas programmas ieviešana		Tieša pozitīva ietekme uz iedzīvotāju veselību.	Rīcība veicinās veselīga dzīvesveida aktualizēšanu novadā
	Rikoti veselības veicināšanas pasākumi dažādām mērķa grupām			
	Organizētas veselīga dzīvesveida nometnes bērniem, jauniešiem			
	Uzlabota sadarbība starp novada izglītības iestādēm, ģimenes ārstu praksēm un Sociālo dienestu, NVO par veselīga uztura un veselīga dzīvesveida popularizēšanu, pasākumu rīkošanā			

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI	IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪETEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
	Veicināta veselīga uztura paradumu attīstība		
	Veicināta dažāda veida pašiniciatīva fizisko aktivitāšu piekopšanā (novadā izveidotā infrastruktūra veicina iedzīvotāju pašiniciatīvas fiziskās aktivitātes, izveidojušās kopīgu interešu grupas)		
RV5 Sociālā aizsardzība un veselības aprūpe			
U.5.1. Pilnveidot sociālās palīdzības un pakalpojumu nodrošinājumu un kvalitāti			
R.5.1.1. Kvalitatīvu sociālās palīdzības un pakalpojumu nodrošināšana un ieviešana	Nodrošināta sociālās palīdzības pasākumu un sociālo pakalpojumu sniegšana un pilnveide atbalstāmām mērķa grupām (mazaizsargātie iedzīvotāji, daudz bērnu ģimenes, bez vecāku gādības palikušie bērni un bērni bāreņi, ilgstošie bezdarbnieki, personas ar invaliditāti, pirmspensijas un pensijas vecuma personas, vientuļie seniori u.c.)	Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi, iedzīvotāju veselību un drošību.	Rīcības vērsta uz novada iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu, sekmējot daudzveidīgu sociālo pakalpojumu pieejamību
	Paplašināts sociālās palīdzības piedāvājums dažādām mērķa grupām (palīdzība krīzes situācijās ģimenēm ar bērniem, grūtibās nonākušiem iedzīvotājiem, personām ar garīga rakstura, funkcionāliem traucējumiem, senioriem u.c.)		
	Nodrošināts esošais un paplašināts sociālo pakalpojumu piedāvājums dažādām mērķa grupām (aprūpe mājās, higiēnas punkti, multifunkcionālie dienas centri, sociālās dzīvojamās mājas, dzīvokļi, grupu dzīvokļi u.c.)		
	Veikts regulārs preventīvais darbs ar dažādām riska grupām (rīkotas atbalsta grupas u.c. pasākumi, sniegts psihosociālais atbalsts ilgstošajiem bezdarbniekiem)		
	Īstenota sadarbība ar sociālo pakalpojumu sniedzējiem – pašvaldībām		
	Īstenota sadarbība ar komersantiem sociālo pakalpojumu izveidē un nodrošināšanā (pašvaldības nodrošināta informācijas pieejamība par individuālā darba veicēja piedāvāto pakalpojumu iespējām senioriem u.tml.)		
R.5.1.2. Mūsdienīga sociālā darba vadība un attīstība	Izstrādāta un ieviesta Sociālā dienesta darbības un attīstības stratēģija	Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi.	Rīcības vērsta uz novada iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu, sekmējot daudzveidīgu sociālo pakalpojumu pieejamību
	Veikts iestādes darbības izvērtējums un īstenota pilnveide		
	Nodrošināti nozarē nodarbināto kapacitātes un motivācijas celšanas pasākumi (semināri, kursi, pieredzes apmaiņa, supervīzijas, u.c.)		
	Nodrošināts kvalitatīvs un pietiekošs speciālistu skaits sociālās palīdzības un pakalpojumu sniegšanai		
	Veikta sociālās palīdzības sistēmas pilnveide, t.sk., veikts sociālo pabalstu sniegšanas izvērtējums un kritēriju maiņa		
R.5.1.3. Sabiedrības informēšanas un sociālās iekļaušanas attīstība	Nodrošināta informācijas pieejamība un regulāra tās atjaunošana par sociālo palīdzību un pakalpojumiem novadā	Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi.	Rīcības vērsta uz novada iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu, sekmējot daudzveidīgu sociālo pakalpojumu pieejamību
	Veikta sabiedrības informēšana par iespējām saņemt atbalstu sociāli mazaizsargātiem iedzīvotājiem		
	Īstenoti pasākumi sociālās iekļaušanas veicināšanai		

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI	IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪTEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRSANAI
	Veicināta sabiedrības integrācija, organizējot uz dažādām mērķa grupām orientētus pasākumus		
R.5.1.4.Sociālās uzņēmējdarbības attīstība	Īstenota sadarbība ar komersantiem sociālo pakalpojumu izveidē un nodrošināšanā (pašvaldības nodrošināta informācijas pieejamība par individuālā darba veicēja piedāvāto pakalpojumu iespējām senioriem u.tml.)	Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi.	Rīcības vērsta uz novada iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu, sekmējot daudzveidīgu sociālo pakalpojumu pieejamību
U.5.2. Veicināt iestāžu sadarbību drošības sajūtas uzlabošanā			
R.5.2.1. Sadarbības veicināšana sociāli drošas vides nodrošināšanā	Īstenota profesionāļu komandas (Sociālais dienests, Bāriņtiesa, Valsts policija) darbība sociāli mazaizsargāto iedzīvotāju tiesību un interešu aizstāvības nodrošināšanai, risinot jautājumus par bērnu drošību un krīzes situācijas mazināšanu ģimenē Veikta sociālo problēmu diagnosticēšana un preventīvo pasākumu realizēšana	Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi un iedzīvotāju drošību.	Rīcības vērsta uz novada iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu, sekmējot daudzveidīgu sociālo pakalpojumu pieejamību
U.5.3. Pilnveidot sociālās palīdzības un pakalpojumu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi			
U.5.3.1. Sociālās palīdzības un pakalpojumu sniegšanai atbilstošu un piemērotu telpu un aprīkojuma nodrošināšana	Pilnveidota sociālo pakalpojumu nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra un materiāli tehniskā bāze Īstenota sociālo dzīvokļu, grupu dzīvokļu, sociālo māju izveide un pieejamība atbilstoši vajadzībām Nodrošināta atbilstoša piegulošā infrastruktūra un vides pieejamība Sekmēta dienas centru pakalpojumu pieejamība un pilnveide sociālās atstumtības riskam pakļautām grupām bērniem ar īpašām vajadzībām	Ilglaicīga tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi, iedzīvotāju drošību un dzīves kvalitātes celšanu. Būvdarbu laikā iespējama īslaicīga negatīva ietekme uz apkārtni (troksnis, putekļi, zemsedzes virskārtas izmīdīšana, vibrācijas u.c.)	Rīcības vērsta uz iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu, sekmējot daudzveidīgu sociālo pakalpojumu pieejamību. Ieteikums: ēku pārbūvē izmantot videi draudzīgus, energoefektīvus būvmateriālus un iekštelpu apdares materiālus.
U.5.4. Veicināt veselības aprūpes pakalpojumu un infrastruktūras pilnveidi			
R.5.4.1. Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības pilnveide	Veicināta kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšana Sekmēta ģimenes ārstu pieejamība iedzīvotājiem ērtā laikā novada un vietējas nozīmes centros (informatīvs darbs) Sekmēta jauno speciālistu piesaiste (informatīvs darbs) Pieejami atbalsta instrumenti ģimenes ārstiem un pakalpojumu sniedzējiem (dzīvojamais fonds u.c. veida atbalsts) Sekmēta aptieku pakalpojumu pieejamība novada un vietējas nozīmes centros	Tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi un iedzīvotāju veselību.	Rīcības vērsta uz novada iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu, sekmējot daudzveidīgu sociālo pakalpojumu pieejamību
R.5.4.2. Veselības aprūpes pakalpojumu infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes pilnveide	Veicināta veselības aprūpes iestāžu infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes pilnveide	Ilglaicīga tieša pozitīva ietekme uz vides pieejamību novadā. Būvdarbu laikā iespējama īslaicīga negatīva ietekme uz apkārtni	Rīcība vērsta uz iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu, sekmējot daudzveidīgu sociālo pakalpojumu pieejamību. Ieteikums: objektu izbūvē izmantot videi draudzīgus, energoefektīvus būvmateriālus.

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI	IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪTEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
		(troksnis, putekļi, zemesdzīves virskārtas izmīdīšana, vibrācijas u.c.)	
RV6 Pārvaldība un sadarbība			
U.6.1. Nodrošināt efektīvu pašvaldības darbību un pakalpojumus			
R.6.1.1. Sniegto publisko pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana	Uzlabota pašvaldības pakalpojumu pieejamība un dažādība	Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti novadā.	Rīcība vērsta uz attālinātu un kvalitatīvāku pakalpojumu saņemšanu
	Uzlabota pašvaldības pakalpojumu pieejamība pagastos (izziņas, reģistrācija u.tml.)		
	Ieviesti jauni un pilnveidoti esošie e-pakalpojumi		
	Ieviesti labas pārvaldības principi iedzīvotāju apkalpošanā		
	Veicināta savstarpējā sadarbība ar valsts iestādēm, uzlabojot pakalpojumu sniegšanas kvalitāti iedzīvotājiem		
R.6.1.2. Pašvaldības darbinieku kapacitātes paaugstināšana	Īstenoti personāla kvalifikācijas paaugstināšanas un profesionālo prasmju pilnveidošanas pasākumi (kursi, semināri, pieredzes apmaiņa, valodu apguve, profesionālās, komunikācijas, sadarbības, datorlietošanas prasmes, efektīva laika plānošana, stresa vadība, supervīzija u.c.)	Netieša pozitīva ietekme	Ieteikums: veicināt pašvaldības pārvaldes darbinieku izglītošanos vides jautājumos, veicināt savstarpēju sadarbību vides jautājumu risināšanā, attīstīt pašvaldības pārvaldes institūciju sadarbību ar vides aizsardzības institūcijām
	Veikta pašvaldības administrācijas un iestāžu personāla un funkciju izvērtēšana (veikta darbinieku novērtēšana; veikta funkciju un amatu aprakstu pārskatīšana)		
R.6.1.3. Efektīvas pašvaldības pārvaldes darba īstenošana	Izvērtēta pagastu pārvalžu darbība un funkcijas, veiktas pārmaiņas	Netieša pozitīva ietekme	
	Ikgadēji rīkotas sanāksmes pagastu pārvaldēs, iestādēs, administrācijas vadošiem darbiniekiem pārrunājot īstenoto, sasāpējušos jautājumus u.tml.		
	Organizētas deputātu tikšanās pagastos ar pārvaldes vadītājiem, iestāžu darbiniekiem, biedrību vadītājiem, lai apzinātu un sadalītu prioritātes nepieciešamajiem veicamajiem darbiem novadā		
	Īstenota informācijas sniegšana iestādēm, struktūrvienībām, deputātiem par administrācijas vadošo darbinieku plānotajiem darbiem un paveikto darbu analīzi gada vai divu gadu griezumā		
R.6.1.4. Pašvaldības struktūru iekšējās sadarbības uzlabošana	Pilnveidota informācijas aprīte un komunikācija pašvaldības iestādēs, struktūrvienībās u.c.	Netieša pozitīva ietekme	
	Organizētas vispārējās kopīgas darbinieku, vadības sanāksmes		
	Organizētas regulāras starpnozaru speciālistu sanāksmes		
	Organizēti pasākumi pašvaldības komandas saliedēšanai un motivēšanai		
R.6.1.5. Efektīvas pašvaldības pārvaldes plānošanas īstenošana	Nodrošināta ES projektu izstrādei un realizēšanai nepieciešama pašvaldības kapacitāte	Tieša pozitīva ietekme	Ieteikumi: Pēc iespējas izstrādāt nozaru plānošanas dokumentus un projektus iekļaujot novada dabas resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu
	Pastāvīgi veikta projektu sagatavošana finansējuma piesaistei, projektu īstenošana		
	Veikta attiecīgo nozaru profesionāļu iesaistīšana attīstības projektu veidošanas procesos		
	Veikta pašvaldības plānošanas dokumentu izstrāde un ieviešana, to monitorings		

Rīcības	Sasniedzamie rezultāti, investīciju plāna projekti	Iespējamā ietekme uz vidi	Īteikumi vides aspektu integrācijai, iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai
	Īstenota pašvaldības speciālistu informēšana par attiecīgās nozares attīstības prioritātēm un virzības mērķiem		
R.6.1.6. Pašvaldības infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes pilnveide	Pilnveidota pašvaldības administrācijas un pagasta pārvalžu infrastruktūras un materiāli tehniskā bāze	Tieša ilgstoša pozitīva ietekme, dzīves vides kvalitātes uzlabošana un klimata ietekmes samazināšana . Būvdarbu laikā iespējama īslaicīga negatīva ietekme uz apkārtējo vidi (troksnis, putekļi, zemsedzes virskārtas izmīdīšana, vibrācijas u.c.	Rīcības ietvaros īstenojot energoefektivitātes pasākumus, pašvaldības ēkās tiks samazināts enerģijas patēriņš. Ieteikums: īstenojot būvdarbus, pēc iespējas jāsamazina negatīvā ietekme (troksnis, vibrācijas, atkritumi).
	Veikta pašvaldības ēku kapacitātes un tehniskā stāvokļa uzlabošana (t.sk., vides pieejamība)		
U.6.2. Nodrošināt ārējo sadarbību un komunikāciju			
R.6.2.1. Iedzīvotāju iesaistes veicināšana sabiedrisko procesu aktivitātēs	Izstrādāts un ieviests sabiedrības iesaistes, līdzdalības pasākumu plāns	Tieša pozitīva ietekme uz dzīves kvalitātes uzlabošanu.	Ieteikums: iesaistīt iedzīvotājus novada vides jautājumu risināšanā, organizēt izglītojošus vides pasākumus u.c.
	Rikotas regulāras iedzīvotāju sapulces, tikšanās, forumi		
	Pilnveidota publiskās apspriešanas procesa organizēšana pašvaldībā, plašākam sabiedrības lokam iesaistoties lēmumu pieņemšanā		
	Veikta sabiedrības viedokļa apzināšana (vajadzība, lietderība, samērīgums) pirms lēmumu pieņemšanas par lielu projektu īstenošanu		
	Organizēta iedzīvotāju anketēšana dažādās jomās (par pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, pašvaldības darbu u.c.) vismaz reizi trīs gados		
	Organizētas pašvaldības vadības izbraukumu dienas pagastos un pilsētā		
	Sekmēta iedzīvotāju iesaiste pagastu pārvaldnieku izvēlē (vietējās vēlēšanas, u.tml.)		
R.6.2.2. Sabiedrības informēšanas pasākumu pilnveide	Veikta pastāvīga pašvaldības tīmekļa vietnes pilnveide un informācijas aktualizēšana	Tieša pozitīva ietekme uz dzīves kvalitātes uzlabošanu.	Ieteikums: aktivizēt vides jautājumus, īpaši par vides aizsardzības pasākumiem un ierobežojumiem īpaši jutīgās teritorijās (jūras piekrastē, īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ūdeņu piekrastēs u. c.)
	Organizēti pasākumi iedzīvotāju informētības par pašvaldības darbu nodrošināšanai		
	Iedzīvotāju informēšanā par novada aktualitātēm izmantoti sociālie tīkli un jaunākās tehnoloģijas		
	Nodrošināta kvalitatīva pašvaldības informatīvā izdevuma „Ventspils Novadnieks” izdošana un nogādāšana pie iedzīvotājiem		
	Īstenota Ventspils novada teritorijas zīmola attīstība		
R.6.2.3. Pašvaldības sadarbības veicināšana ar iestādēm un ārējiem sadarbības partneriem	Uzlabota sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām, plānošanas reģionu	Tieša pozitīva ietekme	Ieteikums: aktivizēt vides jautājumus, īstenojot pārrobežu projektus, kas uzlabo vides kvalitāti
	Realizēti pārrobežu sadarbības projekti dažādās jomās		
	Veicināta starptautiskā sadarbība, sadraudzība		
	Regulāri organizēti pieredzes apmaiņas pasākumi / komandējumi Latvijā un sadraudzības pašvaldībās		

Rīcības	Sasniedzamie rezultāti, investīciju plāna projekti		Iespējamā ietekme uz vidi	Īeteikumi vides aspektu integrācijai, iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai
VTP2 ILGTSPĒJĪGA DZĪVES VIDE UN DROŠĀ INFRASTRUKTŪRA				
RV7 Mobilitāte				
U.7.1. Uzlabot transporta infrastruktūru un satiksmes drošību				
R.7.1.1. Pašvaldības transporta infrastruktūras apsaimniekošana un uzlabošana	Izstrādāta pašvaldības ceļu, ielu, pagalmu pilnveides un labiekārtošanas programma		Duāla ietekme. Uzlabota iedzīvotāju drošība pārvietojoties pa kvalitatīvu infrastruktūru. Būvdarbu laikā iespējama īslaicīga negatīva ietekme uz apkārtējo vidi (troksnis, putekļi, zemesdzes virskārtas izmīdīšana, vibrācijas u.c.) Atsevišķās teritorijās, uzlabojot ielu/ceļu kvalitāti var pieaugt auto satiksme, troksnis un gaisa piesārņojums.	Rīcība veicinās dzīves vides uzlabošanas novadā, tiks veicināta transporta infrastruktūras kvalitātes paaugstināšana.
	Veikta pašvaldības ceļu un ielu uzturēšana (t.sk., greiderēšana, malu applaušana, pretputekļu apstrāde u.c.)			
	Veikta pašvaldības transporta infrastruktūras (ceļu, ielu un tiltu) infrastruktūras atjaunošana	♦ Ceļu un ielu infrastruktūras sakārtošana un pārbūve ♦ Gājēju celiņu, auto stāvlaukumu izbūve, labiekārtošana Ventspils novada apdzīvoto vietu centros ♦ Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Ventspils novadā		
	Sekmēt publiskās privātās partnerības attīstību pašvaldības transporta infrastruktūras apsaimniekošanā			
R.7.1.2. Valsts transporta infrastruktūras apsaimniekošanas un uzlabošanas sekmēšana	Panākta valsts vietējās nozīmes autoceļu stāvokļa uzlabošana, sadarbībā ar Satiksmes ministriju, AS “Latvijas valsts ceļi”		Duāla ietekme. Uzlabota iedzīvotāju drošība pārvietojoties pa kvalitatīvu infrastruktūru. Būvdarbu laikā iespējama īslaicīga negatīva ietekme uz apkārtējo vidi (troksnis, putekļi, zemesdzes virskārtas izmīdīšana, vibrācijas u.c.) Atsevišķās teritorijās, uzlabojot ielu/ceļu kvalitāti var pieaugt auto satiksme, troksnis un gaisa piesārņojums.	Rīcība veicinās dzīves vides uzlabošanas novadā, tiks sekmēta transporta infrastruktūras kvalitātes paaugstināšana.
	Veikta regulāra komunikācija starp pašvaldību un valsts autoceļu uzturētājiem, atbildīgajiem			
R.7.1.3. Satiksmes drošības uzlabošana	Īstenoti gājēju, velobraucēju un autovadītāju drošības uzlabošanas pasākumi (satiksmes mīrināšanas pasākumi, gājēju pārejas, barjeras, uzstādītās ceļa un brīdinājuma zīmes u.c.)		Tieša pozitīva ietekme uz drošību, iespēja pārvietoties videi draudzīgi.	Rīcības vērstas uz novada transporta infrastruktūras kvalitātes paaugstināšanu. Īeteikums: veicot ielu un ceļu rekonstrukciju, paredzēt drošas pārvietošanās iespējas gājējiem un velosipēdistiem, veidot sasaistītus maršrūtus, bez
	Izbūvēti jauni un pilnveidoti esošie gājēju un velo ceļi	♦ Veloceļu maršrutu izstrāde un infrastruktūras izbūve		

Rīcības	Sasniedzamie rezultāti, investīciju plāna projekti		Iespējamā ietekme uz vidi	Ieteikumi vides aspektu integrācijai, iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai
			Negatīva ietekme var veidoties būvniecības darbu procesā. uz apkārtējo vidi (troksnis, putekļi, zemesdzes virskārtas izmīdīšana, vibrācijas u.c.).	pārrāvumiem, līdz galvenajiem publiskajiem objektiem novadā
R.7.1.4. Apgaismojuma ierīkošana un modernizācija	Veikta ielu apgaismojuma ierīkošana un modernizācija pēc vajadzības ciemos un pilsētā	Veikta ielu un publisko telpu apgaismošana, pielietojot energoefektivitātes principus	Duāla ietekme. Uzlabota drošība, bet nepieciešams uzstādīt videi draudzīgus risinājumus (energoefektīvu apgaismojumu).	Ieteikumi: izbūvēt energoefektīvu apgaismojumu
U.7.2. Sekmēt savienojumu un mobilitātes punktu attīstību				
R.7.2.1. Videi draudzīgāku transporta pakalpojumu attīstības veicināšana	Izveidotas elektrouzlādes stacijas u.c.		Tieša pozitīva ietekme uz vidi, samazinātos ietekme uz klimata pārmaiņām.	Rīcība veicinās dzīves vides uzlabošanos novadā
R.7.2.2. Savienojumu starp pagastiem un apkārtējām pašvaldībām izveide	Sekmēta savienojuma izveide starp Vārves un Tārgales/ Piltenes pagastiem		Tieša pozitīva ietekme	
U.7.3. Veicināt pasažieru pārvadājumu pieejamības attīstību				
R.7.3.1. Sabiedriskā transporta pieejamība un kustības grafiku izvērtēšana un uzlabošana	Sekmēta sabiedriskā transporta pakalpojuma pieejamības un kvalitātes uzlabošana (t.sk., uzņēmēju atbalstam darbaspēka pārvadāšanai)		Pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti.	Rīcība veicinās dzīves vides uzlabošanos novadā, sabiedriskā transporta sistēmas kvalitātes uzlabošanos un pārvadāto pasažieru skaita pieaugumu. Ieteikumi: pēc iespējas organizēt sabiedriskā transporta popularizēšanas pasākumus, izstrādāt motivācijas sistēmu sabiedriskā transporta prioritārai izmantošanai.
	Sekmēta jaunu pasažieru pārvadājumu pakalpojumu izveide			
R.7.3.2. Sabiedriskā transporta pieturvietu infrastruktūras uzlabošana	Sekmēta sabiedriskā transporta pieturvietu infrastruktūras pilnveide (atjaunotas pieturvietas, apgaismojums, droša nokļūšana, labierīcības u.c.) sadarbībā ar ceļu uzturētājiem		Pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti, drošību.	
RV8 Drošība				
U.8.1. Uzlabot sabiedrisko kārtību un pilnveidot drošības infrastruktūru				
R.8.1.1. Sabiedriskās kārtības un drošības uzlabošana	Nodrošināta pašvaldības saistošo noteikumu īstenošana un ievērošanas uzraudzība		Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vidi un drošību.	Tiks veicināta sabiedriskās drošības paaugstināšanās novadā, kā arī uzraudzības un kontroles uzlabošanās publiskajā telpā. Ieteikumi: rūpīgi izvēlēties objektu izbūves vietas, lai to izbūve atstātu pēc iespējas mazāku ietekmi uz vidi.
	Īstenota iedzīvotāju informēšana un līdziesaiste sabiedriskās drošības jautājumos (izglītojošie pasākumi izglītības iestādēs, informācijas pieejamība pašvaldības informācijas kanālos u.c.)			
	Īstenota videonovērošanas sistēmas izveide un pilnveide ciemos, pilsētā			
	Sekmēta esošo brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību attīstība un jaunu darbības uzsākšana		Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vidi un drošību.	
Nodrošinātas mācības brīvprātīgiem ugunsdzēsējiem (iedzīvotājiem)				

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI		IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪTEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
R.8.1.2. Brīvprātīgo ugunsdzēsēju darbības attīstība	Veicināta ugunsdzēsības aprīkojuma nodrošināšana un pilnveide	◊ Ūdens ņemšanas vietu ierīkošana VUGD transporta piekļuvei pagastu centros ◊ Glābšanas dienestiem piemērotas nobrauktuves pie jūras izveide	Negatīva ietekme var veidoties būvniecības darbu procesā uz augsnes virskārtu.	
RV9 Inženierinfrastruktūra				
U.9.1. Attīstīt pašvaldības inženierinfrastruktūru un pakalpojumus				
R.9.1.1. Centralizētās siltumapgādes sistēmu infrastruktūras attīstība	Veikta siltumapgādes sistēmu pilnveide un modernizācija	◊ Būvnormatīviem atbilstošas siltumapgādes sistēmas būvniecība Vārves pagasta Zūru un Vārves ciemos	Duāla ietekme. Pozitīva ietekme uz vidi, klimatu. Negatīva ietekme uz zemi.	Rīcība vērsta uz inženiertehniskās infrastruktūras objektu kvalitātes paaugstināšanu. Ieteikums: veicināt pēc iespējas lielākam skaitam iedzīvotāju un organizāciju pieslēgties centralizētajiem siltumapgādes tīkliem. Centralizētās siltumapgādes sistēmu infrastruktūras attīstības projektu īstenošana drošības apsvēruma dēļ novadā (īpaši Vārves un Zūru ciemos) būtu veicama steidzamības kārtā daudzdzīvokļu ēkām, kurām nav pieejami centralizētās siltumapgādes pakalpojumi un iedzīvotāji ierīkojuši individuālas apkures sistēmas dzīvokļos, kas var radīt ugunsgrēku draudus.
	Veikta katlu māju atjaunošana un modernizācija, efektīvāka siltumenerģijas ražošana	◊ Pašvaldībai piederošo katlu māju energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi t.sk. kurināmā novietņu pārbūve un jaunbūve		
	Siltumapgādes sistēmās izmantoti videi draudzīgi atjaunojamie energoresursi	◊ Pašvaldības daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi		
R.9.1.2. Ūdensapgādes sistēmu un pakalpojumu uzlabošana	Renovētas un paplašinātas ūdensapgādes sistēmas ciemos, pilsētā	◊ Ūdenssaimniecības attīstība un ilgtermiņa programmu īstenošana	Duāla ietekme. Pozitīva ietekme uz vidi, drošību, veselību. Negatīva ietekme uz zemi.	Rīcība vērsta uz inženiertehniskās infrastruktūras objektu kvalitātes paaugstināšanu. Ieteikums: veicināt pēc iespējas lielākam skaitam iedzīvotāju un organizāciju pieslēgties centralizētajiem ūdensapgādes tīkliem.
	Nodrošināts kvalitatīvs dzeramais ūdens no centralizētiem ūdensapgādes tīkliem			
	Izveidota atbalsta sistēma individuālo māju pieslēgšanās centralizētajai ūdensapgādei veicināšanai			
	Veicināta dzeramā ūdens racionāla izmantošana, samazinot tā zudumus			
	Ārējo ugunsdzēsības tīklu inventarizācija un pilnveide			
R.9.1.3. Notekūdeņu savākšanas sistēmu un pakalpojumu uzlabošana	Renovētas un paplašinātas notekūdeņu savākšanas sistēmas ciemos, pilsētā		Duāla ietekme. Pozitīva ietekme uz vidi, drošību, veselību. Negatīva ietekme uz zemi.	Rīcība vērsta uz inženiertehniskās infrastruktūras objektu kvalitātes paaugstināšanu. Ieteikums: veicināt pēc iespējas lielākam skaitam iedzīvotāju un organizāciju pieslēgties centralizētajiem tīkliem. Teritorijās, kur nav nodrošināta centralizētā kanalizācija, pēc iespējas informēt un veicināt, lai privātmāju īpašnieki un uzņēmumi veiktu kanalizācijas saimniecību sakārtošanu atbilstoši likumdošanas prasībām, lai nepieļautu tiešu piesārņojuma nonākšanu vidē.
	Uzlabota notekūdeņu apsaimniekošanas kvalitāte, uzskaites sistēma			
	Izveidota atbalsta sistēma individuālo māju pieslēgšanās centralizētajai kanalizācijai veicināšanai			
	Veikta notekūdeņu attīrīšanas iekārtu pārbūve			
	Izveidots dūņu kompostēšanas laukums			
	Apsaimniekotas esošās lietuss ūdens kanalizācijas sistēmas un izbūvētas jaunas, veikta atdalīšana no sadzīves kanalizācijas			
	Veikti pasākumi decentralizēto kanalizācijas sistēmu uzraudzībai (pieņemti saistošie noteikumi u.c.)			

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI		IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪTEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
R.9.1.4. Pašvaldības meliorācijas sistēmu infrastruktūras sakārtošana	Veikta pašvaldības, t.sk. pašvaldības nozīmes, koplietošanas meliorācijas sistēmu atjaunošana vai pārbūve pašvaldības administratīvajā teritorijā	♦ Meliorācijas sistēmu atjaunošana pašvaldībai piederošajos zemes īpašumos	Duāla ietekme. Pozitīva ietekme uz vidi, drošību.	
	Noskaidrotas meliorācijas un apūdeņošanas sistēmu vajadzības un sniegts atbalsts uzlabošanā un ieviešanā (lauksaimniekiem, apdzīvotās vietās, ceļu malās)			
U.9.2. Sekmēt publiskās inženiertehniskās infrastruktūras uzlabošanu				
R.9.2.1. Elektroapgādes infrastruktūras attīstība	Sekmēts elektroapgādes infrastruktūras izbūves un pilnveides process (atbalsts vajadzību un problēmvietu apzināšanā, projektēšanas un izbūves procesā, trašu tīrīšanas darbu organizēšanā, saskaņošanā u.c.)		Netieša ietekme uz dzīves vidi, drošību.	Rīcība uzlabos pakalpojumu pieejamību un kvalitāti
R.9.2.2. Sakaru infrastruktūras attīstība	Sekmēta kvalitatīva sakaru pieejamība		Netieša ietekme uz dzīves vidi, drošību.	Rīcība uzlabos pakalpojumu pieejamību un kvalitāti
	Pieejamas iespējas pieslēgties optiskiem kabeļiem un izmantot internetu			
	Izveidoti jauni interneta publiskās pieejas punkti, modernizēta esošo interneta pieejas punktu infrastruktūra			
U.9.3. Veicināt ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanu				
R.9.3.1. Atkritumu šķirošanas un savākšanas pakalpojumu nodrošināšana	Nodrošināta atkritumu savākšana publiskā ārtelpā		Tieša pozitīva ietekme uz vidi un drošību.	Rīcības sekmēs atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanas novadā. Ieteikums: informēt organizācijas un iedzīvotājus par atkritumu šķirošanas iespējām, kā arī izglītot un motivēt radīt mazāku atkrituma apjomu.
	Nodrošinātas dalītās atkritumu savākšanas iespējas Ventspils novada iedzīvotājiem, palielināts šķiroto atkritumu savākšanas punktu skaits novadā			
	Sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotāju organizēta regulāra lielgabariņa un bīstamo atkritumu un sadzīves iekārtu savākšana			
	Pieaug šķiroto atkritumu daudzums novadā			
R.9.3.2. Ilgtspējīgas atkritumu apsaimniekošanas veicināšana	Sekmēta inovatīvu un ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanas metožu ieviešana		Tieša pozitīva ietekme uz vidi un drošību.	
	Sekmēta sabiedrības izglītošana ilgtspējīgā atkritumu apsaimniekošanā, šķirošanā			
	Pieaug šķiroto atkritumu daudzums novadā			
U.9.4. Uzlabot kapsētu teritoriju apsaimniekošanu un apbedīšanas sistēmu				
U.9.4.1. Kapsētu teritoriju uzlabošanas pasākumi	Īstenota pašvaldības kapsētu teritoriju apsaimniekošana un sakārtošana (piekļuves uzlabošana, celiņu segumu atjaunošana, zaļās atkritumu masas savākšanas pilnveide, ūdens ņemšanas vietas, informatīvās infrastruktūras atjaunošana u.c.)		Duāla ietekme uz vidi. Uzlabota vides kvalitāte. Samazinās dabas teritorijas.	Ieteikumi: veicot kapu paplašināšanu, pirms tam paredzētajā teritorijā, veikt bioloģiskās daudzveidības izpēti
	Izvērtēta un pēc nepieciešamības veikta kapsētu teritoriju paplašināšana	♦ Novada kapsētu teritoriju labiekārtošana ♦ Izveidota kapliča Popes pagastā		
	Īstenota Traģēdijas kapu Zlēku pagastā labiekārtojuma projekta realizācija			
	Īstenota Ragavkalna kapu Zlēku pagastā paplašināšanas projekta izstrāde un realizācija			
U.9.4.2. Ar apbedīšanu saistīto pakalpojumu organizēšana un pilnveide	Nodrošināta informācija par kapsētu izmantošanas kārtību pašvaldības tīmekļa vietnē			
	Veikta kapsētu digitalizācija, izveidotas kapu grāmatu elektroniskās datu bāzes			

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI	IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪTEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
RV10 Mājokļi un nekustamais īpašums			
U.10.1. Veicināt mājokļu pieejamību un uzlabot daudzdzīvokļu ēku un to piegulošo teritoriju apsaimniekošanu			
U.10.1.1. Mājokļu pieejamības veicināšana	Izstrādātas pašvaldības dzīvojamā fonda attīstības un apsaimniekošanas vadlinijas	Ilglaicīga tieša pozitīva ietekme uz sociālo vidi, drošību. Būvdarbu laikā iespējama īslaicīga negatīva ietekme.	Rīcība veicinās dzīves vides uzlabošanos novadā. Ieteikums: būvniecības procesā izmantot energoefektīvus un videi draudzīgus materiālus un risinājumus.
	Ieviesta mājokļa atbalsta sistēma dažādām mērķa grupām (ģimenēm ar bērniem, jauniešiem, nozarēs pieprasīto specialitāšu pārstāvjiem, sociāli mazaizsargātiem iedzīvotājiem u.c.)		
	Veiktas revīzijas pašvaldības nekustamajos īpašumos, izvērtējot, kur ir iespēja izveidot dzīvokļus, kur telpas uzņēmējiem u.tml.		
	Veikta dzīvojamā fonda atjaunošana un uzlabošana		
	♦ Pašvaldības dzīvojamā fonda atjaunošana		
U.10.1.2. Daudzdzīvokļu ēku un to piegulošo teritoriju apsaimniekošanas veicināšana	Sekmēta daudzdzīvokļu namu apsaimniekošanas biedrību darbība (informatīvs, konsultatīvs u.c. veida atbalsts)	Ilglaicīga tieša pozitīva ietekme uz dzīves vidi, drošību. Būvdarbu laikā iespējama īslaicīga negatīva ietekme	Rīcība veicinās dzīves vides uzlabošanos novadā. Ieteikums: būvniecības procesā izmantot energoefektīvus un videi draudzīgus materiālus un risinājumus.
	Sniegts atbalsts daudzdzīvokļu dzīvojamo māju iekšpagalmu sakārtošanā (apstādījumi, stāvvietas, energoefektīvs apgaismojums u.c.)		
U.10.1.3. Komunālo pakalpojumu pilnveide	Uzlabota pašvaldības sniegto komunālo pakalpojumu pieejamība un kvalitāte	Pozitīva ietekme dzīves vidi.	Rīcība uzlabos pakalpojumu pieejamību un kvalitāti
	Ieviesti jauni komunālie pakalpojumi		
	Veikts pakalpojumu groza izvērtējums un attīstīta sadarbība ar ārpakalpojumu sniedzējiem		
	Veikta komunālo pakalpojumu izmaksu efektivizācija, tarifu pielāgošana		
	Nodrošināta sekmīga sadarbība ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju		
	siltumapgādes tarifa izstrādē		
	Ieviesti bezskaidras naudas norēķini		
	Izveidots un uzturēts klientu portāls		
	Izveidots 24/7 Avārijas dienests		
U.10.1.4. Komunālo pakalpojumu sniedzēja darbības pilnveide	Efektivizēta un pilnveidota materiāli tehniskā bāze, kas nodrošina pagastu pārvalžu komunālo saimniecību	Netieša ietekme uz dzīves vidi.	Rīcība uzlabos pakalpojumu pieejamību un kvalitāti
	Veicināta efektīvāka materiāli tehniskās bāzes un cilvēkresursu izmantošana (t.sk., starp pagastiem)		
	Veikta dokumentu aprītes sistēmas uzlabošana un dokumentu digitalizēšana		
	Veicināta personāla attīstība un nodrošināta konkurētspējīga darba vide (modernas darba metodes, produktivitātes celšana - darba apjoma paaugstināšana uz strādājošo, kapacitātes celšana - apmācības, semināri u.c., konkurētspējīgs atalgojums)		
U.10.2. Sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un pašvaldības īpašumu pārvaldību			
	Īstenota pašvaldībai piederošo ēku energoefektivitātes paaugstināšana un atjaunošana, funkcionalitātes uzlabošana	Pozitīva ietekme uz estētisko vidi novadā,	Rīcības veicinās energoefektīvu risinājumu ieviešanu novadā un vides pievilcību

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI		IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪTEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
U.10.2.1. Energoefektivitātes projektu izstrādes un īstenošanas sekmēšana	Īstenoti plānveidīgi energoefektīvi pasākumi pašvaldības ēkās (t.sk. energoaudits, pasākumu plānu izstrāde, pasākumu plānu īstenošana, pasākumu monitoringi u.c.)		samazināta ietekme uz klimata pārmaiņām.	
	Veicināta daudzdzīvokļu dzīvojamo māju siltināšanas projektu realizācija (atbalsta instrumentu izveide, iedzīvotāju motivēšana, informēšana)			
U.10.2.2. Pašvaldības nekustamo īpašumu apsaimniekošanas veicināšana	Īeviesta pašvaldības nekustamo īpašumu apsaimniekošanas politika		Pozitīva ietekme uz vidi novadā.	
	Īstenota pašvaldībai piederošo graustu apsaimniekošana			
	Nodrošināta vides pieejamība pie pašvaldības ēkām un publiskām teritorijām			
	Pilnveidota un uzturēta datu bāze par nomai/izsolei pieejamiem pašvaldības nekustamajiem īpašumiem			
U.10.2.3. Alternatīvo energoresursu izmantošanas sekmēšana	Sekmēta atjaunojamo energoresursu izmantošana siltumenerģijas un elektroenerģijas iegūšanai pašvaldības ēku apsaimniekošanā un nodrošināšanā		Pozitīva ietekme uz klimata pārmaiņām.	
	Sekmēta alternatīvo energoresursu ieguves projektu attīstītāju un sabiedrības sadarbība, interešu saskaņošana			
U.10.3. Veicināt neapsaimniekoto īpašumu un degradēto teritoriju apsaimniekošanu un revitalizāciju				
U.10.3.1. Privāto īpašumu sakārtošanas veicināšana	Regulāri atjaunots nesakopto, degradēto teritoriju un graustu saraksts		Tieša ilgstoša pozitīva ietekme uz vidi novadā, ainavu. Negatīva, īslaicīga ietekme var veidoties būvniecības darbu procesā.	Rīcība veicinās drošas un pievilcīgas vides attīstīšanu novadā
	Veicināta nesakopto privāto īpašumu apsaimniekošana (informatīvais darbs, vēstules u.c. aktivitātes)			
	Organizēta vides un ainavu degradējošo objektu sakārtošana	◊ Degradēto teritoriju sakārtošana		
RV11 Vide un publiskā ārtelpa				
U.11.1. Sekmēt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu				
R.11.1.1. Dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana	Veikta īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošana un saglabāšana (atkritumu vākšana, infrastruktūras uzturēšana un attīstība, dabas postījumu seku novēršana u.c.)	◊ Ūdenstūristu apmetņu vietu izveide Usmas ezera krastā, bioloģiskās daudzveidības saglabāšana	Duāla ietekme. Pozitīva ietekme dabas vērtību saglabāšanai. Negatīva ietekme var veidoties uz dabas vērtībām pieaugot apmeklētāju skaitam.	Rīcība veicinās drošas un pievilcīgas vides attīstīšanu, sakārtojot un attīstot zaļās teritorijas, ūdeņus un teritorijas ap tiem. Īteikumi: neveidot intensīvas atpūtas zonas pie jūtīgiem dabas objektiem, kā arī vietās, kur jau vērojama būtiska antropogēnā ietekme, pirms tam neveicot teritoriju sanācību, izstrādājot labiekārtojumu projektus, paredzēt infrastruktūras objektus – celiņus, atkritumu urnas, soliņus, izglītojošus standus utt., kā arī veidojot labiekārtojumu, pēc iespējas izmantot videi draudzīgus un vietējos resursus/būvmateriālus.
	Veikta dabas vērtību, kuras atrodas ārpus īpaši aizsargajām dabas teritorijām, saglabāšana un apsaimniekošana			
	Veikta resursu apsaimniekošanas sistematizācija, pilnveidota informācijas uzkrāšana			
	Izstrādāti mežu apsaimniekošanas plāni visiem pašvaldības īpašumā esošiem mežiem			

Rīcības	Sasniedzamie rezultāti, investīciju plāna projekti	Iespējamā ietekme uz vidi	Ieteikumi vides aspektu integrācijai, iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai
R.11.1.2. Dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība	Veicināta dabas aizsardzības plānu izstrāde īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk., arī novada nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām	Netieša pozitīva ietekme dabas vērtību saglabāšanai.	Ieteikumi: pēc plānu izstrādes, pēc iespējas veikt, tajos ieteiktos pasākumus, lai saglabātu novada dabas resursus.
	Veikta dabas resursu apzināšana, izpēte un novērtējums		
	Attīstīti materiāli tehniskā bāze dabas resursu kontroles un aizsardzības pasākumu nodrošināšanai		
R.11.1.3. Baltijas jūras piekrastes apsaimniekošana un attīstība	Izstrādāts piekrastes apsaimniekošanas plāns	Duālā ietekme. Pozitīva ietekme dabas vērtību saglabāšanai. Negatīva ietekme var veidoties uz dabas vērtībām pieaugot apmeklētāju skaitam.	Ieteikumi: neveidot intensīvas atpūtas zonas jutīgās teritorijās, kurās jau vērojama būtiska antropogēnā ietekme (izmīdīta, izbraukāta zemsedze u.c.), izstrādājot atpūtas vietu, labiekārtojumu projektus, paredzēt infrastruktūras objektus – celiņus, atkritumu urnas, soliņus, izglītojošus standus utt., kā arī veidojot labiekārtojumu, pēc iespējas izmantot videi draudzīgus un vietējos resursus/būvmateriālus. Ņemt vērā un nodrošināt Aizsargjoslu likumā (11.03.1997.) noteiktos nosacījumus, samazināt līdz minimumam antropogēno ietekmi, priekšstatot dabas vērtības, to saglabāšanu un aizsardzību. Izstrādājot Piekrastes apsaimniekošanas plānu tajā iekļaut arī pasākumus un atbildīgos par atkritumu apsaimniekošanu Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslā.
	Īstenoti piekrastes apsaimniekošanas pasākumi		
	Īstenoti pasākumi antropogēnās slodzes ietekmes mazināšanai uz Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslu		
	Izveidota un labiekārtota pludmales infrastruktūra atpūtas vietu pie jūras apmeklētājiem		
	Sekmēta piemērotas atpūtas infrastruktūras izveide piekrastē atbilstoši dabas aizsardzības prasībām (t.sk., atpūtas vietas, ugunsкура vietas, malkas novietnes, nojumes u.c.)		
	Izveidoti kontroles mehānismi, lai mazinātu pārvietošanos krasta kāpu aizsargjoslā ar mehānizētiem transportlīdzekļiem		
	Īstenoti erozijas risku mazināšanas pasākumi nozīmīgās vietās (gabionu izveide u.tml.)		
U.11.2. Sekmēt vides aizsardzību un vides stāvokļa uzlabošanu			
R.11.2.1. Vides stāvokļa uzlabošanas pasākumi	Veikts regulārs novada vides stāvokļa monitorings	Tieša pozitīva ietekme uz dabas vērtību saglabāšanu.	Rīcība uzlabos novada vides stāvokli Ieteikumi: paredzētos pasākumus vēlams veikt regulāri, lai iegūtu pēc iespējas labāku un noturīgāku rezultātu
	Samazināta neattīrīto notekūdeņu negatīvā ietekme uz vidi		
	Veikti ūdens kvalitātes uzlabošanas pasākumi		
	Pēc vajadzības veiktas zinātniskās izpētes		
	Attīstīti materiāli tehniskā bāze vides aizsardzības un kontroles pasākumu nodrošināšanai		
	Sekmēta degradēto, piesārņoto un potenciāli piesārņoto teritoriju vides stāvokļa uzlabošanas pasākumi		
R.11.2.2. Vides izglītības un informatīvu pasākumu organizēšana	Īstenoti regulāri sabiedrības informēšanas pasākumi par dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, iespējām ieviest pārmaiņas ikdienas dzīvē u.tml.	Tieša pozitīva ietekme uz dabas vērtību saglabāšanu.	Rīcība uzlabos novada vides stāvokli Ieteikumi: paredzētos pasākumus vēlams veikt regulāri, lai iegūtu pēc iespējas labāku un noturīgāku rezultātu
	Veicināta sabiedrības apziņas līmeņa paaugstināšanās par vides aizsardzību (eko skolu programma u.c.)		
	Īstenota NVO iesaiste vides izglītības un informatīvu pasākumu organizēšanā		
R.11.2.3. Raksturīgo ainavu atjaunošana un saglabāšana	Izvērtētas novada raksturīgās, vērtīgās ainavas, izstrādāts ainavu plāns	Tieša pozitīva ietekme uz ainavu.	Rīcība uzlabos novada vides stāvokli
	Iespēju robežās veikta vēsturisko ainavas vērtību atjaunošana		

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI		IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪTEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
	Veikta ainaviski vērtīgāko teritoriju izkopšana, krūmu likvidēšana, skatu atsegšana, ainavisko ceļu veidošana u.tml.			Ieteikumi: veicot ainavu atjaunošanu, piesaistīt speciālistus
	Sekmēta bioloģiski un ainaviski vērtīgo teritoriju saglabāšana novadā			
	Samazinātas invazīvo augu sugu teritorijas novadā			
U.11.3. Uzlabot publiskās ārtelpas teritoriju pieejamību un labiekārtojumu				
R.11.3.1. Publiskās ārtelpas teritoriju uzturēšana un attīstība	Nodrošināta ilgspējīga zaļo un zilo teritoriju izmantošana un pieejamība	♦ Popes muižas parka teritorijas labiekārtošana ♦ Ances parka labiekārtošana	Tieša ilgstoša pozitīva ietekme uz dzīves vides kvalitāti.	Rīcība veicinās drošas un pievilcīgas vides attīstīšanu, sakārtojot un attīstot zaļās teritorijas, ūdeņus un teritorijas ap tiem.
	Veicināta sabiedrības, nevalstiskā sektora, uzņēmēju iesaiste publiskās ārtelpas teritoriju uzturēšanā un attīstībā		Negatīva ietekme var veidoties būvniecības ietvaros uz apkārtnējo vidi, kā arī darbu procesā un neattīstot piemērotu infrastruktūru (atkritumu urnas, gājēju celiņi u. c.).	Ieteikumi: neveidot intensīvas atpūtas zonas pie jutīgiem dabas objektiem, kā arī vietās, kur jau vērojama būtiska antropogēnā ietekme, pirms tam neveicot teritoriju sanācību, izstrādājot labiekārtojumu projektus, paredzēt infrastruktūras objektus – celiņus, atkritumu urnas, soliņus, izglītojošus standus utt., kā arī veidojot labiekārtojumu, pēc iespējas izmantot videi draudzīgus un vietējos resursus/būvmateriālus.
	Labiekārtotas esošās un izveidotas jaunas publiskās ārtelpas teritorijas ciemos, pilsētā	♦ Atpūtas zonu izveide, labiekārtošana Ances, Dokupes, Usmas ciemos ♦ Teritorijas labiekārtošana pakalpojumu pieejamības uzlabošanai Zlēku ciemā ♦ Ainaviskās vides uzlabošana, pašvaldībai piederošo teritoriju sakārtošana		
	Labiekārtotas esošās un izveidotas jaunas dabas takas			
	Izveidoti un labiekārtoti esošie daudzfunkcionāli bērnu/jauniešu sporta un spēļu/rotaļu laukumi ciemos, pilsētā			
R.11.3.2. Vizuālā tēla un noformējuma uzlabošana	Uzlabots novada vizuālais tēls (apstādījumi, labiekārtotas teritorijas pie pagastu pārvalžu ēkām, noformējums svētku laikā, vienota dizaina norādes, informatīvie ziņojumu dēļi u.c.)		Tieša pozitīva ietekme uz dzīves vidi.	Rīcība veicinās drošas un pievilcīgas vides attīstīšanu
	Izgatavoti un uzstādīti jauni stacionārie vides objekti novada vizuālā tēla pilnveidošanai un tūristu piesaistes veicināšanai			
	Veicināta sabiedrības, nevalstiskā sektora, uzņēmēju iesaiste teritorijas vizuālā tēla uzlabošanā			
R.11.3.3. Informatīvās infrastruktūras attīstība	Izstrādātas un izvietotas vienotas informatīvās zīmes tūrisma un atpūtas objektiem, informatīvie ziņojumu dēļi		Tieša pozitīva ietekme uz dzīves un dabas vidi.	Rīcība veicinās drošas un pievilcīgas vides attīstīšanu
	Uzstādītas informatīvās zīmes par Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslas teritoriju, ierobežojumiem tajā			
	Uzstādītas informatīvās zīmes par piekļuves iespējām Baltijas jūrai			
	Informatīvo zīmju/stendu uzstādīšana piekrastē, iekļaujot informāciju par operatīvo dienestu ierobežotajām iespējām ierasties 23 minūšu laikā un vēlamo rīcību nelaimes gadījumos			
	Nodrošināta informatīvās infrastruktūras uzturēšana			
U.11.4. Sekmēt publisko ūdeņu apsaimniekošanas un piekļuves iespēju attīstību				
	Izstrādāti publisko ūdens objektu ekspluatācijas un apsaimniekošanas noteikumi			

Rīcības	Sasniedzamie rezultāti, investīciju plāna projekti		Iespējamā ietekme uz vidi	Ieteikumi vides aspektu integrācijai, iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai
R.11.4.1. Publisko ūdenstilpņu un ūdensteču apsaimniekošana	Veikti publisko ūdenstilpņu apsaimniekošanas pasākumi (attīrīšana no niedrēm, aizauguma u.c.)	◊ Upju ceļu pieejamības pilnveide (iztīrīt novada teritorijā esošās upes- nozīmīgas laivotājiem)	Tieša pozitīva ietekme uz vidi, dabas bioloģisko daudzveidību.	Ieteikumi: neveidot intensīvas atpūtas zonas pie jutīgiem ūdensobjektiem, kuros jau vērojama būtiska antropogēnā ietekme (atkritumi, tiek novadīti individuālie notekūdeņi), izstrādājot atpūtas vietu, ūdensmalu labiekārtojumu projektus, paredzēt infrastruktūras objektus – celiņus, atkritumu urnas, soliņus, izglītojošus standus utt., kā arī veidojot labiekārtojumu, pēc iespējas izmantot videi draudzīgus un vietējos resursus/būvmateriālus.
	Atjaunoti zivju resursi un nodrošināta to aizsardzība	◊ Makšķerēšanas tūrisma attīstība, RETROUT (Jūras taimiņu nārsta ceļa atjaunošana Rivas upē)		
R.11.4.2. Piekļuves iespēju pie Baltijas jūras attīstība	Izveidotas operatīvajam transportam piemērotas nobrauktuves pie Baltijas jūras (Jūrkalnes pagasta Labragā un Ošvalkos, Užavas pagasta Užavā, Tārgales pagasta Liepenē, Lūžņā, Miķeltorni, Lielirbē)	◊ Piekļuves un sasniedzamības uzlabošana Baltijas jūras piekrastes teritorijā	Duāla ietekme. Pozitīva ietekme uz dzīves vides apstākļiem, labiekārtota vide, drošība. Negatīva ietekme var veidoties uz vidi – atkritumi, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās, u.c.	Ieteikumi: pirms plānoto būvdarbu veikšanas, piesaistīt dabas aizsardzības speciālistus, lai izvērtētu ietekmi uz dabas vērtībām un izvēlētos risinājumus, kas atstāj pēc iespējas mazāku ietekmi, būvdarbu laikā sekot, lai netiktu atstātas neatgriezeniskas sekas.
	Gājēju ceļu/taku attīstība piekrastē (atjaunoti segumi, veikta ierīkošana), veidojot sasaisti ar pludmali	◊ Antropogēnās slodzi mazinošu pasākumu īstenošana piekrastē (izveidotas laipas u.c. antropogēno slodzi mazinoša infrastruktūra piekrastē)		
	Gājēju ceļu/taku un velomaršrutu attīstība piekrastē (atjaunoti segumi, veikta ierīkošana), veidojot sasaisti ar Eirovelo 13 velomaršrutu			
	Veicināta auto stāvlaukumu labiekārtošana un izveide tam piemērotās vietās			
	Labiekārtotas un attīstītas laivu ielaišanas vietas			
R.11.4.3. Piekļuves iespēju un atpūtas vietu pie publiskajiem ūdeņiem attīstība	Izveidotas jaunas un uzturētas esošās publiskas atpūtas vietas un nodrošināta piekļuve Ventas upei Tārgalē, Piltenē, Ventavā, Vārvē un Zlēkās, Rindas upei Popes pagastā, Irbes upei Ances pagastā		Duālā ietekme. Pozitīva ietekme uz dzīves vides apstākļiem, labiekārtota vide, drošība. Negatīva ietekme var veidoties uz vidi – atkritumi, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās, u.c.	Ieteikumi: neveidot intensīvas atpūtas zonas jutīgās teritorijās, kuros jau vērojama būtiska antropogēnā ietekme (izmīdīta, izbraukāta zemsedze u.c.), izstrādājot atpūtas vietu labiekārtojumu projektus, paredzēt infrastruktūras objektus – celiņus, atkritumu urnas, soliņus, izglītojošus standus utt., kā arī veidojot labiekārtojumu, pēc iespējas izmantot videi draudzīgus un vietējos resursus/būvmateriālus.
	Labiekārtotas esošās un izveidotas jaunas publiskās atpūtas vietas pie ūdeņiem	◊ Pludmales infrastruktūras izveidošana pludmales apmeklētājiem		
	Labiekārtotas un attīstītas laivu piestātņu un laivu ielaišanas vietas	◊ Laivotājiem piemērotas publiskās infrastruktūras izbūve Lielirbē		
VTP3 LABVĒLĪGA VIDE UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBAI				
RV12 Uzņēmējdarbība				
U.12.1. Veicināt iesaistīto pušu sadarbību ekonomiskās vides attīstībā				
R.12.1.1. Sadarbības starp iesaistītajām pusēm veicināšana	Notiek regulāra informācijas aprīte un sadarbība uzņēmējdarbības atbalstam starp pašvaldību, uzņēmējiem un Ventspils pilsētas pašvaldību, Ventspils Brīvostu, Ventspils biznesa inkubatoru, Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centru, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru u.c.		Netieša pozitīva ietekme uz dzīves vides apstākļiem.	Rīcība veicinās ekonomiskās vides uzlabošanos novadā.

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI	IESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪETEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
	Veicināta jaunu sadarbības iespēju veidošana un uzturēšana ar novada uzņēmējiem		
R.12.1.2. Darba devēju dalības veicināšana nodarbinātības un mūžizglītības pasākumos	Nodrošināts prakses vietu piedāvājums	Netieša pozitīva ietekme uz dzīves vides apstākļiem.	Rīcība veicinās ekonomiskās vides uzlabošanos novadā.
	Veicināta bezdarbnieku apmācību realizācija		
	Veicināta darba ņēmēju kvalifikācijas celšanas kursu realizācija		
	Veicināta jauniešu iesaiste uzņēmējdarbībā		
	Veicināta skolēnu nodarbinātība vasaras brīvlaikā		
U.12.2. Pilnveidot uzņēmējdarbības vides atbalsta instrumentus un infrastruktūru			
R.12.2.1. Informatīva un konsultatīva atbalsta sniegšana novada uzņēmējiem	Nodrošināta kvalitatīva un efektīva pašvaldības komunikācija ar uzņēmējiem	Netieša pozitīva ietekme uz dzīves vides apstākļiem.	Rīcība veicinās ekonomiskās vides uzlabošanos novadā.
	Nodrošināta uzņēmējdarbības konsultāciju pieejamība		
	Nodrošināta informācijas pieejamība par uzņēmējdarbības atbalsta instrumentiem un iespējām, izplatīšana tīmekļa vietnē, jaunumu vēstulēs		
	Sniegts informatīvais atbalsts par ES struktūrfondu līdzfinansējuma iespējām uzņēmējdarbības attīstībā un konkurētspējas paaugstināšanā		
	Sniegts atbalsts apmācību, semināru organizēšanai sadarbībā ar tuvējām pašvaldībām, valsts iestādēm		
R.12.2.2. Uzņēmējdarbību atbalstošu pasākumu organizēšana	Organizētas uzņēmēju tikšanās ar pašvaldības vadību	Netieša pozitīva ietekme uz dzīves vides apstākļiem.	Rīcība veicinās ekonomiskās vides uzlabošanos novadā.
	Organizēts projektu konkurss “Solis”		
	Organizēti uzņēmēju godināšanas pasākumi		
	Ieviesti jauni uzņēmējdarbību atbalstoši pasākumi – uzņēmēju dienas, ar semināriem, pieredzes apmaiņu u.c.		
	Veikta ikgadēja uzņēmēju aptaujāšana un izvērtējuma veikšana par organizētiem atbalstošiem pasākumiem un pārmaiņu ieviešana		
R.12.2.3. Pašvaldības atbalsta sistēmas/instrumentu izstrāde uzņēmējdarbības atbalstam novadā	Pašvaldībai sniedzot atbalstu, tiek veicināta esošo uzņēmēju darbība, radīti jauni uzņēmumi un nodrošinātas darba vietas	Netieša pozitīva ietekme uz dzīves vides apstākļiem.	Rīcība veicinās ekonomiskās vides uzlabošanos novadā.
	Attīstītas attālinātā darba iespējas novadā		
	Pašvaldība līdzdarbojas investīciju piesaistei uzņēmējdarbības vides uzlabošanai		
R.12.2.4. Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras izveide un uzturēšana	Izveidots un aktualizēts piesaistošs piedāvājums potenciāliem investoriem (teritorija, darba spēks, pašvaldības un sabiedrības atbalsts)	Netieša pozitīva ietekme uz dzīves vides apstākļiem.	Rīcība veicinās ekonomiskās vides uzlabošanos novadā.
	Uzturēta un aktualizēta informācijas datu bāze par dažādiem ekonomiskai darbībai izmantojamiem objektiem novadā (ēkas, būves, zeme, potenciālās industriālās zonas, u.tml.)		
	Veicināta telpu pieejamība uzņēmējdarbības attīstībai		
R.12.2.5. Pamesto un nesakopto teritoriju/būvju revitalizācija	Pēc iespējas tiek sakārtotas degradētās teritorijas un ēkas, kuras potenciāli var izmantot uzņēmējdarbībai	Duāla ietekme. Sakārtotas degradētās teritorijas, uzlabota	Rīcība veicinās ekonomiskās vides uzlabošanos novadā.

Rīcības	Sasniedzamie rezultāti, investīciju plāna projekti	Iespējamā ietekme uz vidi	Īeteikumi vides aspektu integrācijai, iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai
		estētiskā vide teritorijā un drošība, nav nepieciešamība izmantot jaunas dabas teritorijas. Negatīva ietekme var veidoties attīstoties ražošanai un vidē novadot piesārņojošas vielas.	
R.12.2.6. Pašvaldības koplietošanas infrastruktūras attīstība	Sakārtota un attīstīta pašvaldības koplietošanas infrastruktūra, kas nepieciešama arī uzņēmējdarbības attīstībai (pašvaldības ceļi, ielas, ūdensapgādes infrastruktūra u.c.)	Duāla ietekme. Pozitīva ietekme uz dzīves vides uzlabošanu iedzīvotājiem novadā, bet negatīva ietekme var veidoties uz daba vērtībām, bioloģisko daudzveidību, ainavu.	Rīcība veicinās ekonomiskās vides uzlabošanos novadā.
U.12.3. Veicināt lauksaimnieciskās darbības attīstību			
R.12.3.1. Lauksaimniecības produkcijas pārstrādes, mājražošanas, pārtikas ražošanas un amatniecības uzņēmumu attīstības veicināšana	Veicināta sadarbība, nodrošināta pastāvīga aktuālās informācijas apmaiņa	Duāla ietekme. Pozitīva ietekme uz dzīves vides uzlabošanu iedzīvotājiem novadā, bet negatīva ietekme var veidoties uz daba vērtībām, bioloģisko daudzveidību, ainavu.	Rīcība veicinās ekonomiskās vides uzlabošanos novadā.
	Veicināta sadarbība ar tūrisma nozares pārstāvjiem jaunu tūrisma pakalpojumu, maršrutu izveidē		
	Veicināta alternatīvās, bioloģiskās lauksaimniecības attīstība		
	Regulāra piedāvāto preču un pakalpojumu ražotāju apzināšana		
	Tiek atbalstīta regulāra tirgus organizēšana, tādejādi atbalstot arī vietējos ražotājus un pakalpojumu sniedzējus		
	Veicināta dalība izstādēs		
RV13 Tūrisms			
U.13.1. Veicināt tūrisma un pakalpojumu nozares izaugsmi			
R.13.1.1. Kvalitatīvas tūrisma informācijas un pakalpojumu sniegšana	Pilnveidota tūrisma informācijas kvalitāte un pieejamība	Netieša, duāla ietekme, sezonāla ietekme uz dabas un kultūrvēsturiskajam vērtībām novadā.	Rīcība veicinās ekonomiskās vides uzlabošanos un novada atpazīstamību. Ieteikums: pieaugot apmeklētāju skaitam pie publiskajiem objektiem, konkrētajā teritorijā nodrošināt atbilstošu vides infrastruktūru. Veidojot tūrisma piedāvājumu nepārsniegt dabas vai kultūrvēsturiskā objekta antropogēnās slodzes noturību.
	Turpināta un attīstīta sadarbība ar Ventspils Tūrisma informācijas centru		
	Veikta mērķtiecīga vienotas tūrisma informācijas izplatīšana un pasākumu popularizēšana pašvaldības sociālo tīklu kontos		
	Sniegts informatīvs atbalsts tūrisma uzņēmējiem tūrisma materiālu sagatavošanā		
	Izveidota un uzturēta informācija par vietējo gidu tīku		
	Izveidota un uzturēta informācija par tūrisma iesaistīto pakalpojumu sniedzējiem		
	Aktualizētas prezentācijas, mārketinga un citi materiāli par novada objektiem		

RĪCĪBAS	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, INVESTĪCIJU PLĀNA PROJEKTI	ĪESPĒJAMĀ IETEKME UZ VIDI	ĪETEIKUMI VIDES ASPEKTU INTEGRĀCIJAI, IESPĒJAMĀS NEGATĪVĀS IETEKMES NOVĒRŠANAI
R.13.1.2. Tūrisma pakalpojumu attīstības veicināšana	Sekmēta tūrisma speciālistu, tūrisma uzņēmēju, gidu kapacitātes celšana, apmācības		
	Veicināta konkurētspējīgu tūrisma pakalpojumu izveide		
	Organizēti tūristus piesaistoši pasākumi vairākām mērķa grupām		
U.13.2. Veicināt iesaistīto pušu sadarbību tūrisma vides attīstībā			
R.13.2.1. Tūrisma uzņēmēju sadarbības veicināšana kompleksa tūrisma pakalpojumu piedāvājuma izveidē	Veicināta starpnozaru sadarbība tūrisma pasākumu organizēšanā un pakalpojumu attīstībā	Netieša ietekme uz tūrisma piedāvājuma un infrastruktūras attīstību.	
	Sadarbībā ar tūrisma uzņēmējiem sekmēta kompleksu tūrisma piedāvājumu izveide		
	Izstrādāts un pilnveidots komplekss tūrisma piedāvājums		
	Koordinētas novada tūrisma uzņēmēju tikšanās		
	Sekmēta tūrisma uzņēmēju sadarbība starpnovadu līmenī		
R.13.2.2. Sadarbības veicināšana ar kaimiņu pašvaldībām un reģionu	Īstenota regulāra sadarbība ar Ventspils Tūrisma informācijas centru	Netieša ietekme tūrisma piedāvājuma un infrastruktūras attīstību.	
	Veicināta tūrisma uzņēmēju sadarbība vietējā un starpnovadu līmenī		
	Īstenota sadarbība ar apkārtnējiem novadiem tūrisma attīstībā		
	Īstenota regulāra sadarbība ar Kurzemes plānošanas reģionu tūrisma jomā		
U.13.3. Attīstīt tūrisma objektus un infrastruktūru			
R.13.3.1. Tūrisma infrastruktūras, objektu un maršrutu pilnveide	Pilnveidoti esošie, izveidoti jauni tūrisma objekti	Duāla ietekme, attīstīta tūrisma infrastruktūra, sezonāla ietekme uz dabas vidi (atkritumi, augsnes izmīdīšana), īslaicīga negatīva ietekme būvdarbu laikā (troksnis, augsnes virskārtas izmīdīšana)	Rīcība veicinās ekonomiskās vides uzlabošanu un novada atpazīstamību. Ieteikums: pieaugot apmeklētāju skaitam pie publiskajiem objektiem, konkrētajā teritorijā nodrošināt atbilstošu vides infrastruktūru. Veidojot tūrisma piedāvājumu nepārsniegt dabas vai kultūrvēsturiskā objekta antropogēnās slodzes noturību.
	Attīstīta tūrisma infrastruktūra (takas, velomaršruti, norādes zīmes, tūrisma informācijas stendi u.c.)		
	Iespēju robežās izveidoti stāvlaukumi pie pašvaldības tūrisma objektiem atbilstoši vajadzībām, uzlabota satiksmes drošība		
	Sekmēta kempinga, telšu vietu, kempu novietņu izveide (mārketinga, ierobežojumi)		

Izstrādātājs: SIA "Plānošanas darbnīca"

Adrese: Daudzeses iela 6-6, Rīga, LV-1004

2020. gads